

3

DECRETA
PRIMAE ET SE-
CVNDAE CONGREG.

GENERALIS SOCIE-
TATIS IESV.

Et Canones secundæ.

R O M A E.

In Collegio Societatis I E S V.

M. D. L X V I I I.

Cum facultate Superiorum.

PHARMACEUTICAL

BY THE
FACULTY OF THE
UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE

THE
UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE
LIBRARY

ACTA IN PRIMA CONGREGATIONE

generali societatis nostræ post electionem

præpositi, incipiendo a tertia die

Iulij. 1558.

QUAE in Congregatione generalⁱ acta fuerunt, in hunc ordinem redigentur, Vt primo ponantur decreta, quæ ad rationem ipsius congregationis pertinent. Secundo, ea, quæ ad constitutiones attinēt circa res. Tertio, quæ ad easdem circa uerba. Quarto, ageretur de quibusdam constitutionibus repertis extra libram constitutionum. Quinto, de ijs, quæ ad uersionem, & editionem constitutionum pertinent. Sexto, sequentur quæ de alijs varijs rebus decreta sunt. Septimo, de dissolutione congregationis.

TITVLVS PRIMVS CIRCA

rationem congregationis.

PRIMUM DECRETVM

Quòd non expirat potestas Prouincialiam, & aliorum officialium per mortem Præpositi Generalis, nec per electionem noui, donec dissoluatur congregatio generalis: & ita declaratur quod in bullis, & constitutionibus hac de re habetur. Quodq; non liceat Præposito mutare huiusmodi officiales vsq; ad dissolutionem congregationis, nisi eidem præfatæ congregationi alii

quem

- quem esse mutandum videretur.
- 2 Quod præpositi Prouinciales, & alij officiales manere debent in suis locis (de quibus ante electionem actum est) ad sententias dicendas.
- 3 Præterea actum est de procuratoribus prouinciarum, an admittendi essent cum suffragio in congregationem: & visum est admitti debere, & quidem cum suffragio, & suppleri, siquid deesset iuxta constitutiones, vt legitime interesse, & suffragium habere possent. Fuerunt autem quinque procuratores, Pater Emanuel Godinus Portugallia. P. Georgius Serranus India. P. Doctor Antonius Cordesses Aragonia. P. Didacus de Guzman Italia. P. Doctor Didacus de Auellana Bethica, & ex illo tempore interfuerunt congregationi.
- 4 Quod vno die proponi, & alio rem confici oportet, in rebus grauioribus, cuiusmodi sunt quæ in congregatione generali necessario veniunt tractanda. Si quæ alia proponentur, pro arbitrio patris præpositi, aut eodem, aut alio die tractabuntur.
- 5 Quod quæ proponenda sunt ordine in declarationibus in 7. caput, constitutionũ dicto, proponi debent, vt post prouincialem sequantur reliqui de eadem prouincia: sed cum sententiæ dicendæ sunt, dici debent eo ordine, quo diffinitum est sedendum esse, decreto decimo ante electionem.
- 6 Quod dicitur septimo capite constitutionũ octauæ
partis,

partis si rebus agitatis nihil ferè omnium consensu constitueretur exponendum esse To. omnium consensu intelligi de maiori parte suffragiorum, cui standum est, vt etiã alys in rebus.

7 Quod cum diffinitores eligendi sunt per scrutinium ad maiorem partem suffragiorum eligi eos oporteat.

8 Quod præpositum generalem habere duo suffragia, & præterea qualitatem præcedendi cæteris paribus, intelligendum est in congregatione ipsa generali, & nõ quando res inter ipsum, et quatuor diffinitores transigendæ sunt. Tunc enim vnum suffragium solum habebit, cū prærogatiua præcedendi in casu paritatis.

9 Vt post decretum congregationis plenæ, vel etiã diffinitorum cum Præposito, concederetur cuius, una intercessio, idest facultas contradicendi in re quauis. In abrogatione autem alicuius veteris constitutionis, vel nouæ institutione, etiam duæ intercessiones permitterentur: standum esse nihilominus siue semel, siue bis intercedatur, illorum diffinitioni, penes quos est facultas diffiniendi.

10 Vtrum ita debeat se accingere congregatio, vt antequàm soluatur imponat (quoad fieri poterit) vltimã manũ constitutionibus. Responsũ est affirmatiuè.

11 Si placet vt ita fiat, an præponenda sint negocia prouincialium qui non discessuri sunt ante solutam congregationẽ, an postponenda? visum est dum tractarentur quedam dubia circa constitutiones, à congregatio

ne particulari (cui est commissum ita tamen ut postea referrentur ad Generalem) proponenda esse quæ à provincijs afferebantur, ut tamen ordo rerum initio propositus seruetur, post decreta pertinentia ad constitutiones, hæc ponentur.

22 An sint audienda quæcunque singuli patres annotauerunt in constitutiones: an potius iubendum, ut præcipua quæq; primum proponant, ut saltem de illis: quæ maius faciunt negotium statuere possit Congregatio antequàm soluatur. Posterius hoc placuit.

23 An sint omnia referenda pro cuiuslibet arbitrio ad plenam Congregationem: an solum quæ in priuata consultatione iudicabuntur digna, ut prius statutum fuit. Posterius placuit.

24 Si aliquis ex deputandis ad priuatam consultationem in materia Constitutionum opponat aliquid constitutionibus, an ipsemet debeat adhiberi in consultationem eius rei, ita ut habeat suffragium cum cæteris, an vero eo semoto sufficiens sit alius ea in re. Responsum est, non esse semouendum.

TITVLVS SECVNDVS DE HIS QVAB pertinent ad constitutiones circa res ipsas.

PRIMVM DECRETVM.

Propositum fuit an liceret, & etiam an expediret ex constitutionibus aliquid immutare, & visum est ac statutum eas firmas, & ratas habendas esse, & etiam

etiam obseruandas, prout in exemplari originali Patris nostri Ignatij habentur.

- 2 Deinde non solum in vniuersum non esse agendum, sed nec particulatim de constitutionibus substantialibus nostri instituti. De alijs posse quidem tractari, sed sine experimento, vel ratione clarissima, nihil posse immutari: licere tamen de omnibus declarationem petere, referendo ad Congregationē, vt ipsa censeret, qua declaratione opus esset.
- 3 Statutum est vt omnia dubia, quæ ad constitutiones pertinerent, viderētur a patribus Hieronymo Natali, & Ioanne de Polanco; & vt Congregationi proponerent si quid videretur addendum, vel mutandum in constitutionibus: & alij qui dubia haberent, vt ad hos duos referrent. Et si eis satisfieri non posset, vt eorum dubia Congregationi proponerentur. Et ita proposita fuerunt non nulla quæ sparsim varijs sessionibus tractata sunt: sed simul coniuncta hic subduntur; alia cognitioni Superioris reseruata fuerunt, nec in generali Congregatione proposita.
- 4 Deinde de modo executionis ad huiusmodi tractanda, visum est quatuor esse designandos, qui cum patre Præposito, auditis quæ obijcerētur, iudicarent quid esset proponendum Congregationi generali, si vel ipsi non sibi satisfacerent, vel obijcientibus.
- 5 Cum propositum fuisset, an ad res aliquas pertinentes ad constitutiones possent aliqui diffinitores eligi

quibus suam potestatem daret congregatio: visum est nullos diffinitores eligendos esse, cum auctoritate ad immutandum constitutiones, sed ut ipsa congregatio imponeret ultimam manum, & auctoritatem ipsarum confirmaret, licet confirmata alioqui satis essent: & his absolutis, ut primo quoque tempore dissolueretur congregatio de licentia, & cum benedictione Pontificis non tamen antequam imponeret ultimam manum constitutionibus; & ideo esse iubendum, ut quaecunque singuli patres annotassent (quae praesertim negotium facerent) proponerent congregationi.

6 An approbatio nostri instituti per Paulum III. esset initio examinis ponenda. Quaesitum est, & visum satis esse si in scholio apponatur.

7 Fuerunt proposita quaedam loca constitutionum, et inter duas lectiones declarat. litera D. in caput primum examinis prior lectio probatur quae est illa ipsa quae in quarto .s. super dictum caput habetur: & incipit. Sin estas quatro maneras &c.

8 In declarationib. super tertium caput examinis. s. sea interrogado. dubitabatur quanam deberet praeferi ex tribus quae inueniebantur declarationibus de re eadem & ultima praeferenda videbatur, quae incipiebat electio harum personarum addendo tamen in ultima parte aliquid ex secunda, hoc scilicet quod sequitur (si tamen inferior se non ad id accommodaret quod superior convenire indicat) oportebit eum extra domum egredi,

nisi

nisi aliud superiori videretur. Respōsū. Visum est congregationi generali, tertiam constitutionem esse probandam sine additione, posse tamen additionem huiusmodi poni in superioris instructione.

9 In declarationib. super quartum caput examinis. (De su parte es bien que se liguen) vbi dicit societas habeat libertatem ad eos dimittendos quando non faciunt, quod debent huius ultimi dicti loco, an reponi debeat, cum non conuenit, vt in societate maneat.

Resp. Ad hoc dictum est, vt maneret textus antiquus, & scholium adderetur, vt referat ad alia loca, in quibus agitur de alijs dimittendis.

10 Ex declaratione in quartum caput secundæ partis sic habebatur, qui egrediuntur à societate, sua sponte, quãuis iudicentur ad eam idonei, si aliam religionem essent ingressi, & habitum eius assumpsissent, non uideretur societas eos recipere debere, nec minus curare vt eos ad se reduceret. Huius loco an dici debeat quod sequitur. Nec curare vt eos ad se reduceret, si quidem sint Nouity, nam in alijs vti poterit societas (si in aliquo caso videbitur ad maius Dei, ac Domini nostri obsequium fore) facultatibus a Paulo tertio concessis, quandoquidem aliam religionem ingrediendo non ideo de iure deserunt esse de societate nostra. Responsum fuit in scholio id ponendum esse.

11 Ex declar. super proæmium, quartæ partis, vbi dicitur ex hispano originali videri necessarium, vel in primis

primis rationi consentaneum, eos qui in societatem ingressuri sunt, viros esse &c. Additum erat, Qui in eam ad professionem, & in coadiutores spirituales formatos sunt ingressuri, viros esse &c. Responsum, tollendum esse quod fuit additum visum est.

12 Super secundum caput quartæ partis, textus sic habet, et tunc nō potest Societas nec eius Generalis quōd sic relinquatur vel eius partem vllis extra societatem hominibus donare, sed si ipsa curam quam habebat reliquerit, poterunt qui alinnde potestatem habebunt, alicui pio operi quod sic relictum fuerit applicare. Dubitabatur an expediret hoc ita statui, an potius distinctio ne aliqua vti, alia est enim ratio collegiorum, quæ sine vlla obligatione relinquuntur Societatis arbitrio, alia eorum quæ cū obligatione aliqua. Rursus aliqua possent fieri collegia vel domus, ex eleemosinis, vel ex bonis alicuius de societate, qui cōmodū societatis ipsius præcipuè intēdit, alia ab alio fundatore externo, quē aliud quidpiā mouet. Visum est Congregationi, hanc clausulam esse emendandā prout in textu originali, et alio approbato à tota congregatione habetur in dicto. §.

13 Caput sextum const. quartæ partis, vbi dicitur, defendendam traductionem quoad eius fieri poterit, visum est tollenda esse vltima hæc verba (quo ad eius fieri poterit) quia vbique potest defendi vulgata editio, iuxta constitutionem concilij Tridentini.

14 Caput nonum const. quartæ partis. §. alij educum.

tur post septem annos, totus .s. ad declarationes transferendus visus est, sicuti translatus est alius capite tertio, de quo hic facit mentionem.

15 Capiti duodecimo quartæ partis cōstitutionū vbi dicitur, cognitionem literarum humaniorum necessariā esse, & linguarum latinae, & græcæ, additur, & hebraicæ, & remouetur ex inferiori loco sequenti. Nam hebraea lingua, potius cum latina, & græca numeranda visa est, quàm cum caldaica, & arabica.

16 Super decimum tertium caput cōstitutionū quartæ partis, vbi dicitur, præsideat qui contentionem dirimat, petebatur; an addenda esset sequens declaratio.

Quamuis hoc valde conueniat cum fieri poterit, non est intelligendum quòd obligetur societas semper ad dandum huiusmodi præsidem, qui officijs huiusmodi fungatur. Antiquissimus. n. præceptorum, qui disputant, poterit præstare quòd ex hoc officio iuxta rectoris iudicium conueniet. Responsum fuit talem declarationem in scholio ponendam esse.

17 Super decimum tertium caput, quartæ partis declaratio: vbi dicitur. .s. primo, in quodam tractatu, visum est addendum esse per Generalem Præpositum approbato.

18 Eodem capite. .s. Non solum, habebat textus non solum repetitiones vltimæ lectionis, verum hebdomadæ, mensis, et anni fieri oportebit, huius loco sic rependendum visum est, non solum repetitiones vltimæ le-

ctionis

Etionis fieri oportebit, verum & hebdomada, & longioris temporis, prout expedire iudicabitur.

19 Capiti decimoquarto constitutionum ultimo. vbi dicebatur in logica, philosophia naturali, & morali additum est, & Metaphisica.

20 Super decimum quintum caput constitutionū ad finem vbi dicitur honore inuicem praeueniant, et doctiores infima loca procurent, sic emendatum est, honore inuicem praeueniant, nulla obseruata differentia locorū.

21 Cum non inueniantur correctores multis in locis, & in alijs sustentari nequeant: vel nolint scolastici ab illis corrigi petitum est, an constitutio decimi sexti capitis quartae partis pertinens ad correctionem externorum scholasticorum, aliqua declaratione relaxari deberet, an potius manere constitutionem. (vt iacet) licet dispenseretur alicubi pro re nata. Responsum est, constitutionem, vt iacet esse retinendam, & seruandam; sicubi tamen necesse fuerit dispensare posse praepositum generalem.

22 An aliquae ceremoniae in professionibus emittendis addi deberent ad eas quae in constitutionibus habentur tertio capite quintae partis. Statutum est constitutiones esse seruandas, nec ceremonias addendas.

23 Super secundū caput, sexta partis declarationū. 5. (quamuis) vbi dicitur, non debet quidquā accipi tanquam stipendium, additum est, vel elemosyna pro his quae ob solum Christi obsequium &c. comunicantur.

A Etum

24 Actum est deinde an expediret quandam declarationē super secundū caput sextæ partis expungi oportere ut paupertas sancta magis restringeretur: quæ sic habet. Cum vniuersaliter obseruetur, nec ius succedendi, nec proprium, quid professos habere, nihilominus si aliquis sua deuotione, & sancta cum intentione, ad maiorem Dei gloriam motus ante suam professionem à Sede Apostolica facultatem obtineret; ut vel ipse, vel domus in qua professionem emisit, posset ius succedendi in hæreditate habere; dum non ad priuatū vsum illius sed ad pia opera, vel ad quæ alioqui obligaretur, possent ea applicari, & omnia præpositi generalis arbitrio subdi, non contra istam constitutionem, uel eius intentionem extimaretur. Hactenus constitutio. Visum est ergo congregationi, hanc declarationem ex ipso libro constitutionum expungendam esse, quo magis pura, & sancta paupertati consuleretur.

25 Cum constitutiones dicant 3. capite 6. partis, vesperas cantari posse, non item missam; an sit statuendum in vniuersum missas cantari posse, an non; sed potius constitutionem teneri, & dispensari in aliqua domo, vel collegio, vbi ratione prouinciæ iudicaretur expedire, ut in India, Bohemia, et alijs locis. Responsum est seruandam esse constitutionem, & non nisi ex grauissima causa dispensandum esse à præposito generali, ut missa cantetur: & id tantum dominicis diebus, & festis.

Cum

26. Cum dicatur in declarationibus, eodem capite de cantu vesperarum, quod ne gregorianus quidem esse debeat: an id immutari oporteat nec ne; licet aliquo in loco dispensetur, ut cum cantu predicto, vel alio dicantur cum expedire iudicabitur, ut haec tenus Roma factum est. Responsum est, constitutiones observandas esse in hac parte, nec per constitutionem novam ab illis quid diuersum statuendum esse.
27. Super primum caput octavae partis declarat. §. debet etiam certiorē reddere, ubi dicit textus, & sponte sua, etiam eius loco supplere debet, cum per aduersam corporis valetudinem, vel occupationes, vel aliquam aliam causam ille in re aliqua officio suo deesset. Repositum est sic; & sponte sua etiam eius loco id faciat, cum per aduersam corporis valetudinem, vel occupationes, vel aliquam aliam causam ille in hac parte officio suo deesset. Causa emendationis est, ne videatur in re alia, quam in scribendo debere collateralem supplere vices rectoris sponte sua.
28. Super caput 3. octavae partis declarat. §. primo, ubi habetur in originali, nihilominus possent huiusmodi officiales suffragium actiuum, & passiuum ad reliqua habere, praeterquam ut professis praesentia possint, sic emendandum uidebatur quibusdam. Praeterquam ut professis 4. votorum ordinarie praesentia; & erat ratio emendationis quia ad tempus, qui non est professor, posset praesentia collegio, vel prouinciae in qua sunt professi,

fessi, sed non ordinarie, ijs præesse debent qui quatuor
vota professi sint, secus si tria. Congregatio gene-
ralis ab hac emendatione sustulit To. ordinarie.

29 Deinde actum fuit, ut magis declararetur quod
pertinet ad officium Vicarij generalis capite 4. 8. par-
tis, & ad electionem eius, & potestatem. & nomi-
natum qui reputari debeant vicini, ut vocentur ad eius
electionem, & an solum ad congregandam societate,
vel etiam ad gubernandam, ius habeat, & ut aliqui
deputarentur qui hæc tractarent, & ad congregatio-
nem referrent. Responsum fuit, aliquibus esse commit-
tendum hoc negocium, ut officium Vicarij confice-
rent, ubi, & reliqua prædicta tractarentur, & ad
congregationem referret. illud tamen declaratum fuit,
non tantum ad conuocandam societatem, sed etiam ad
eamdem gubernandam vicarij officium se extendere.
Fuerunt ergo designati Patres, Magister Natalis, D.
Torres, Ludouicus Gonzalez, cum Magistro Ioan-
ne de Polanco, ut viderent officium Vicarij generalis,
& referrent ad congregationem, quod tamen propter
temporis Angustias facere non licuit.

30 Circa eandem octauam partem cap. quinto, propo-
situm fuit etiã an congregatio generalis ad Præpositi
electionem indicta, post prædecessoris mortem nuncia-
tam, ad certum tempus cogi deberet: intra quod si non
omnes conuenirent, reliqui qui præsentés erunt, rem-
transigant, & congregatio generalis plena & legiti-
ma ha-

ma habeatur. Responsum est constitutiones quod ad tēpus attinet, esse seruandas, & si prorogatio esset faciēda, per vicarium fieri debere, & assistentes, ad plura suffragia, si tamen exacto termino præscripto in initio, venerint aliqui designati ad congregatiōē, vt illi etiā suffragium habeant ad prorogationem tēporis præscripti.

3¹ Super septimum caput octauæ partis vbi dicitur, de ordine sedendi & dicendi sententias in congregatiōne, tollendus videbatur ille qui ponitur in predicto capite, & iuxta decretum congregatiōis factum ante electionem emendandus, prout in originali hispanico aliquot versus huius. §. primi septimi cap. deleti sunt, inde incipiendo, Y para la facilidad &c. & quod dicebatur initio huius. §. loquentur eodem ordine &c. fiat scholium quo declaretur in proponendo hoc intelligi. Placuit.

3² Super septimū caput octauæ partis vbi dicitur eligendos esse diffinitores, si non omnes vel ferè omnes cōsenserint, interpretabatur prius cōgregatio de maiori parte: ita vt si maior pars non consensisset, eligendi essent diffinitores Petitum est ergo an iuxta istā interpretationem constitutiones emendari debeant nec ne. Nihil diffiniendum esse in alterutram partem dixit congregatio: & vt scholium fieret, in quo diceretur quatuor fuisse sententias hac de re: primam quod pendeat diffinitio ab omnium, vel pene omnium sententiā:
secundam

Secundam quod à maiori parte, quàm media. Tertiã quod à maiori parte simpliciter. Quarta fuit, quod ille communis consensus refertur ad electionem diffinitorum, ita vt fiat distinctio post illa verba quæ habentur in originali hispanico (vna parte, ò otra) & communi consensu, vel ferè omnium eligendi diffinitores dicantur.

33. Vigesima quarta Augusti, propositum fuit ex parte Summi Pontificis, vt cogitarem de Præposito generali nostro; an perpetuus esse deberet, vt dicitur in primo capite constitutionum nonæ partis, & eius declaratione. Et visum est nemine discrepante omnino perpetuum esse debere. Et cum die sequenti idem proponeretur, idem congregatio sensit. De modo autem loquendi Summo Pontifici, res commissa est ipsi Præposito generali. Vt autem posset suæ sanctitati significari nostræ Societatis iudicium, scripta fuit epistola, quæ iam subdetur, Summo Pontifici ab omnibus, præterquam ab ipso Præposito subscripta.

Beatissime Pater.

CUM Reuerendissimus Cardinalis Pacechus electioni nostri Præpositi, iussu vestræ sanctitatis interfuit; antequàm ea fieret, V: Beatitudinis mentem de qualitate personæ, quam eligere deberemus, & animi propensione, vt electus perpetuus esset, potius quàm

B ad

ad certum, & diffinitum tempus, nobis significauit. Quamquã V. Sanctitas pro sua benignitate id nostræ congregationi integrum relinquebat: nos omnes latissimis animis significationem hanc voluntatis V. Beatitudinis tanquam à Deo profectam accepimus: qui, ut & nos etiam idem sentiremus, & optaremus faciebat. Postea ubi V. Sanctitas ad pedum oscula nos admittere, & tanta charitate ad diuinum obsequium excitare, & inflammare dignata est, præter cetera, eaque singulæ, quæ nobis in Domino liberalissimè est elargita, electionem Præpositi, quem perpetuum elegeramus, libentissime confirmauit. Qua de re quantas possumus diuinæ clementiæ, & V. Beatitudini gratias agimus. Cæterum his diebus Reuerendissimus Cardinalis Transuersus nobis significauit V. Sanctitatẽ etiam nunc de perpetuitate Præpositi aliquid dubij habere, proinde, ut ea de re cogitaremus edixit. Quod & fecimus præmissis ad Deum orationibus, & cum in congregatione semel atquẽ iterum id esset propositum, omnes summo consensu nemine discrepante iudicauimus, multo conuenientius esse nostræ Societati, ut noster Præpositus, quamdiu vixerit, non mutetur: Quamuis tamen hæc ita sint, obedientiæ filij sumus, et quidem paratissimi ad ea omnia præstanda, quæ V. Sanctitas imperabit, quia verò fieri potest, ut de nostro iudicio certior fieri V. Beatitudo fortasse velit, ibi ad hic infra subscripsimus, humiliter qualecunque id est

id est iudicio V. Beatitudinis subijcientes. ij. Calendas
Septembris M. D. LVIII.

Hanc epistolam 13. Augusti omnes professi sub
scripsimus, præter duos, qui discesserant, P. Canisum,
& P. Pelletarium, & ipsum etiam Præpositum, quæ
non decebat eam subscribere. Eidem tamen Epistola
data est, quam tulit secum, sed non dedit Pontifici ho-
nestas ob causas.

34 Dubitatum est an præter casus illos sex qui in quar-
to capite nonæ partis narrantur aliquis alius addi de-
beret, propter quem removendus esset a gubernatione
Præpositus; cum s. incurius, vel remissus fieret, vel
alioqui ineptus ad gubernationem, non ex causa natu-
rali (propter quam Vicarius dicitur eligendus qui
eius officium gerat) sed ex voluntaria.

Statutum est autem, nullos casus esse addendos ad illos
sex; nec quicquam immutandum in constitutionibus,
quod attinet ad providentiã Societatis circa Præposi-
tum, & speciatim non esse explicandum aliquem ca-
sum de remissione voluntaria Præpositi.

35 Generatim statutum est, nonam partem constitutio-
num ad unguem esse observandam, si quid tamen expe-
rimento, vel ratione manifesta in dubium vocari accè-
deret, id tractari permissum est; sicut in universum de
constitutionibus secundo decreto statutum fuerat.

36 In decima parte constitutionum sub finem ubi dici-
tur, Constitutiones quæ ad singulos pertinent esse sim-

gulis mensibus legendas, visum est conformari debere cum eo quod dixerat in quarta parte, & alibi, de lectione constitutionum, & regularum.

Placuit, sed non videbatur repugnare.

37. Cum dubitaretur adhuc de rebus quibusdam pertinentibus ad constitutiones, difficultas per scholia quaedam addenda, remoueri posse visa est: & cum quaeretur vbi ponenda essent, & quam auctoritatem ea scholia habitura erant.

Responsum fuit, scholia non ad marginem constitutionum, sed seorsum esse ponenda, vt numeris quibusdam responderent textui: auctoritatem autem aliquam esse eis tribuendam, sed non plenam, vt a tota congregatione: sed potius, vt à Praeposito generali qui eam dabit, quam ad societatis bonum dandam censuerit, & praemittendam esse praefationem in qua narretur quomodo res duobus Patribus: s. Natali, & Polanco commissa fuerit, & ab eis proposita priuatè Patris Praepositi, & aliquorum patrum congregationi, in qua de scholijs conficiendis statuatur.

38. Quæsitum est, an Breue aliquod impetrandum esset à Summo Pontifice, quod praeponebatur constitutionibus. Visum est impetrandum esse, cum id commodè fieri posset ad approbationem constitutionum.

21

TITVLVS TERTIVS DE HIS QVAE
pertinent ad Constitutiones circa uerba.
PRIMVM DECRETVM.

1 De uerbis autem quibusdam constitutionum, propositum fuit, cum Pater Sanctæ me: Ignatius, commiserit tribus Patribus (quorum duo congregationi intererāt) ut saluo sensu uerba prout eis uideretur immutarent, an rata ea essent habenda, quæ eo uiuente mutata fuerant in originali exemplari, quia non constabat, an ab eodem Patre Ignatio recognita fuissent.

Uisum est deputandos esse tres qui uiderent, & experderent, & referrent ad Congregationem quid de huiusmodi uerborum immutationibus sentirent, & hi fuerunt Doctor Baptista de Barma, & Doctor Christophorus Madridius, cum Magistro Io. de Polanco, qui commisso sibi munere functi sunt.

Actum est etiam de alijs uerbis, quæ immutanda quibusdam uidebantur, quia in quibusdam eorum uidebatur error calami irrepisse, & sigillatim proposita fuerunt, & sunt quæ sequuntur.

2 In declaratione capituli tertij primæ partis, ubi dicitur, non esse solum ipsius particulare peccatum, sed generale, notatū est, quod positum fuerat pro eo, quod habebatur in Hispanico textu, non esse peccatum personale; sic etiam inferius eodem. §. ubi dicebatur ita ut hæresis, vel schisma peccatū sit personale, similiter repositū fuerat, ita ut hæresis, vel schisma peccatū sit

B iij particulare

particulare personæ, & non generale nationis, vel patriæ. Placuit congregationi talis emendatio.

- 3 In declarationib. super secundum caput secundæ partis. s. si entro, ubi dicitur (sperado) An dici debeat sperando se, ut referatur ad Societatem, non ad illum qui ingreditur, vel impersonaliter ad utrumque.

Responsum affirmatiuè.

- 4 In capite quarto secundæ partis constit. vbi dicebatur relaxando illis votum, ut maneant sine scrupulo, an dici debeat relaxato illis voto. Responsum est affirmatiue.

- 5 In declarationib. super primū caput tertiæ partis vbi dicebat textus hispanicus, y asi mesmo deue dicens dum videbatur y asimesmo si deue. Placuit emendatio.

- 6 Super prohemium declarationū quartæ partis versus finem, vbi dicebat textus hispanicus se empleara en el, T. o. el. non habet quò referatur, sed sic emendandum videbatur, vt dicatur paulo ante, loco verborum illorum (que su diuina Magestad sera seruida) sic, que sera para mayor seruicio de su diuina M. & ita T. o. el. referetur ad seruiciū. Placuit emendatio.

- 7 In declarationib. super secundum caput quartæ partis. s. Societas sic habebat, textus hispanicus, Societas ad usum scholariū exercebit administrationē eddituū per Præpositū Generalem, vel Prouincialem, cui committetur ad defendendum, & seruandum possessiones, & redditus Collegij, etiam in iudicio cum conueniens, aut necessariū erit; Ad eundem pertinebit admittere,

quod

quod præterea dabitur tali Collegio. Horum loco quia putabatur error scripturæ, quod sequitur reponendum videbatur, Societas in usum scholasticorum, solum iuxta literas apostolicas reddituum administrationem exercebit per Præpositum generalem, vel alios quibus ille facultatem ad id communicauerit, quæ ad defendendas, & conseruandas possessiones, & redditus collegiorum etiã in iudicio (cum hoc conuenire, vel necessarium esse videretur) se extendat. Ac eiusdẽ Præpositi erit, & eorum, quibus ille facultatem dederit, admittere, quicquid præterea Collegijs ad sustentationem, & incrementum eorum, in rebus temporalibus donaretur.

Visum est Congregationi emendandum esse textum hispanicum prout habetur. *la compañía*, & sic vertetur latine. Societas ad usum scholasticorum suorum (prout literæ apostolicæ dicunt) exercebit administrationem reddituum, per Præpositum generalem, vel provincialem, vel alium cui Generalis id commiserit ad defendendum &c. & paulo inferius: & erit eiusdem Præpositi, vel eius cui ille commiserit, admittere quod præterea talibus collegijs donaretur ad sustentationem, & augmentum eorum in rebus temporalibus.

- 8 Eodem capite. §. qui probantur, dicitur sic, Illi sunt qui in domibus probationum versantur, de quibus in sexta parte dicitur. Citatio sextæ partis omittenda videbatur, quia ibi non agitur ea de re.

- 9 Eodem capite. §. qui negocia, error erat scriptoris, in originali, dicebatur enim, res Collegiorum extra ipsa, intelliguntur precipue procuratores, pro eo repositum fuit, quod sequitur. Qui negocia Collegiorum extra ea gerunt. imprimis intelliguntur procuratores res &c. & sic respondet declaratio constitutioni. Placuit emendatio.
- 10 Super sextum caput quartæ partis. §. Nullus de societate, dicitur in textu: qui tamē talentum ad id sortiti, ac præsertim qui nondum studijs perfuncti sunt, error videbatur scriptoris, & negatione sublata, dicendum, qui iam studijs perfuncti sunt.
- 11 Super decimum caput quartæ partis §. signum dabitur, habebat textus, signū dabitur partim per campanā quæ pulsabitur, ut se recipiant ad somnum, & ad prandium &c. tollendum videtur To. partim, nisi alterum membrum addatur. Placuit tolli.
- 12 In constitutionibus capite octavo quartæ partis. §. Ansi mesmo, ubi dicit: el modo, deest particula en, & dicendum: en el modo.
- 13 Super decimum quartum caput. §. prælegetur, habebat textus prælegetur etiam Magister sententiarum, sed si videretur temporis decursu aliam Theologiam, huic non contrariam, studentibus vtiliorem fore, ut si aliqua conficeretur quæ his nostris temporibus accommodatior videretur. Huius loco sic reponendum videbatur. Prælegetur etiam Magister sententiarum, sed
si vide-

si videretur temporis decursu, alium authorem studē-
tibus vtiliorem fore, vt si aliqua summa, vel liber
Theologiæ scholasticæ conficeretur, quæ his nostris
temporibus accommodatior videretur &c.

Placuit emendatio.

- 14 Primo capite constitutionum quintæ partis. §. pri-
mo sic habetur, Quia scholastici approbati admittun-
tur alio modo, & quidem magis interno, quam qui in
prima probatione versantur.

Videbatur illud prima tollendum quia comparatio fit
cum alijs, qui probantur in toto biennio, & non tantū
cum his qui in prima probatione quindecim vel vigin-
ti dies versantur. Placuit tolli.

- 15 Capite tertio, & quarto Constitutionum quintæ
partis in formula vōtorum qua professi, & coadiu-
tores vtuntur, vbi dicitur, vice Præpositi Generalis,
videbatur addendum: societatis Iesu. Placuit addi.

- 16 In declarationib. capituli secūdi sextæ partis. §. Hoc
intelligendum. Vbi dicitur in originali, nec etiam si in
occurrenti aliqua occasione, vel necessitate, quis vesti-
bus præciōsioribus, honestis tamen indueretur, repo-
nendum videbatur vestibus melioribus, honestis tamē
&c. Placuit.

- 17 Super secūdū caput septimæ partis in declarationib.
§. los accidentes, vbi dicit textus hispanicus para-
mas abreuiar ò acortar, dicendum videbatur abreuiar
ò alargar, vt patet ex toto contextu. Placuit

emendatio

emendatio, nam error calami iudicatus fuit.

18. Super sextum caput octavae partis in formula electionis dicitur: *Testem inuoco Iesum Christum, qui sapientia est aeterna, quod illum eligo &c.* addendum videbatur. *Ego. N. illum eligo &c.* Placuit addi.
19. *Alia quaedam proposita fuerunt circa Constitutiones, sed quia visum est nihil esse immutandum non hic ponuntur.*

TITVLVS QVARTVS DE QVIBVSDAM

Constitutionibus repertis extra librum
Constitutionum.

PRIMVM DECRETVM.

1. *Cum quaedam Constitutiones, vel ordinationes a Patre nostro Ignatio non recognita (quod sciatur) extra corpus libri constitutionum reperirentur. propositum fuit quid agendum esset de illis, & constitutum est, ut suis locis de singulis ageretur. Deinde ex eis aliquas approbavit ipsa generalis Congregatio, aliquas commisit particulari congregationi Patris Praepositi, & quatuor deputatorum: qui fuerunt, P. Natalis. D. Torres, P. Ludonicus Gonzalez cum Magistro Polanco, & tam illa, quam quae circa eas decisa sunt, hic subdentur.*
2. *Cum experientia nos docuerit quod in nostris Collegijs ubi necessarii sunt duo, uel tres Sacerdotes, qui vacent ministerio Sacramentorum, ac verbi diuini, &*
quatuor

quatuor, vel quinque præceptores, qui iuventutem in literis, & bonis moribus instituant; necesse est etiam, alios ibidē versari, qui eosdē iuuare possent, vicemq; eorundem supplere, si in morbum inciderent: ne lectio num series interrumpatur, atq; etiam, vt Societas aliqua percipiat emolumentum, in aliendis aliquot scholasticis, qui literas discant, quandoquidem tam multi occupati sunt in obsequio, & auxilio communis boni, statuimus ne per decem annos proximè futuros, incipiendo à 1553. admittatur Collegium vllum, vbi non possint duodecim saltē de Societate sustentari, cū duobus alijs, qui in rebus corporalibus inseruiant, ita vt totus numerus ad quatuordecim perueniat.

Quia etiam videmus quā sit incommodum, quā tumquē impediatur diuinum obsequium, cum domus, et ecclesia exercitijs nostro instituta consentaneis apta non habetur, cumq; nostri necesse habent occupationes spirituales relinquere, vt vacent victui, & rebus temporalibus ad studium necessarijs quærendis: similiter statuimus, ne vllam mittatur collegium ad locum aliquem, vbi domus conueniens ad nostrorum habitacionem, & ad scholas tenendas, & ecclesia ad spiritua lia exercitia in proximorum auxilium tractanda non assignetur; siue proprietatem eius, siue vsus liberum relinquunt: non itē mittatur si saltē ad vnum annū, quæ necessaria sunt ad quatuordecim personarū sustentationem non dabuntur. Elapso enim anno si cōmunitati
Collegium

Collegium utile non inuenietur, poterit nos certiores facere, & inde nostri aliò commigrare poterunt. Si contra, providebit illa etiam de rebus necessarijs in alterũ annum, vel etiam plures, aut de perpetuitate, vel fundatione collegij ager, Prout melius ad Dei gloriam, & communis boni utilitatem iudicabitur.

Hæc ordinatio placuit Congregationi generali, vt extra corpus constitutionum velut edictum ad tempus haberetur.

- 3 Cum tam sit proprium nostræ professionis non admittere præmium vllum temporale pro ministerijs spiritalibus, in quibus iuxta nostri instituti rationem in auxilium proximorum occupamur, non conuenit dotationem alicuius Collegij admittere, si obligemur ad cõcionatorem, vel confessorium, vel lectorem aliquem Theologiæ dandum. Quauis enim ratio æquitatis, & gratitudinis nos moueat, vt maiori cum sollicitudine proximis inseruiamus, in huiusmodi exercitijs nostri instituti proprijs, in collegijs quæ cum maiori liberalitate, & deuotione fundata fuerunt, non est agendum de obligationibus, vel pactis, quæ repugnent sinceritati, cum qua in rebus nostris solemus procedere, gratis dando, quod gratis accepimus, quamuis ad sustentationem eorum, qui communi bono Collegiorum inseruiunt, vel ad id literis dant operam, admittatur ea dotatio, quam fundatorum charitas ad Dei gloriam solet assignare.

Placuit congregationi generali

hæc

hæc constitutio, & inserenda quartæ parti constitutio-
num visa est.

- 4 Cum Præpositus generalis, vel Societas vniuersi-
tatis alicuius curam susciperet, non repugnaret huius
constitutionis intentioni, si se consequenter obligaret ad
lectiones ordinarias, in ea prælegendas quamuis inter
eas aliquæ ad Theologiam pertinerent.

Placuit etiam declaratio.

- 5 Sequentem constitutionem Pater noster Ignatius
fieri iussit, sed non eam emendauit: & si in constitu-
tionibus poni debet, ad nonam partem pertinere vi-
detur. Videatur tamen an inter constitutiones, an me-
lius inter documenta superiorum poni debeat.

Quoniam ei, qui in congregatione qualibet supremam
habet curam ita conuenit humanitas, & affabilitas
cum subditis, ut authoritas eius retineatur, & ea re-
uerentia eidem exhibeatur quæ ad suos regendos, ad
maiorem Dei gloriam est necessaria: vt etiam subditi
minorem habeant perturbationis occasionem cum eo,
quem pro refugio in suis perturbationibus habere de-
bent. In domo uel collegio, vbi nostrorum multitudo vl-
tra triginta se extendit, qui supremam habet au-
thoritatem, non cibum capiat ordinariè cum illis in re-
fectorio quamuis singulis mensibus, ad suam, & illo-
rum consolationem, & ut, quomodo res se habeant, in-
tueatur, id facere debeat, ordinariè tamen (vt est di-
ctum) capiat seorsum cibum, quamuis eiusdem sit ra-
tionis

nionis cum communi, aut magis, aut minus parvus, prout a cōsultoribus, vel Assistentibus, qui in hac parte in ipsum auctoritatem habent, expedire magis tum personæ superioris, tum communi bono iudicabitur.

Responsum est, ut maneat inter regulas, non inter constitutiones.

- 6 De quadam constitutione recognita à Patre nostro Ignatio Sanctæ me: circa auctoritatem Præpositi generalis in celebrandis contractibus, fuit tractatum in particulari congregatione: & visum fuit declarandū esse per congregationem generalem, quòd talis est auctoritas Præpositi: & ita factum est, & generalis congregatio approbavit huiusmodi constitutionem, & inserta fuit tertio capiti nonæ partis, quod sic incipit: In Præposito Generali est tota auctoritas celebrandi quosvis contractus, &c.

TITVLVS QVINTVS DE HIS QVÆ

ad exemplar, ac uerbonem, & editionem constitutionum pertinent.

PRIMVM DECRETVM.

- 1 Decima Septembris 1558. cum conuenissent patres in plena congregatione decreuerunt, probatum esse quoddam exemplum examinis constitutionum, & declarationum ex autographo P. Ignatii exscriptum, et cum eo collatum cum additionibus, & emendationibus quæ sunt in margine, auctoritate congregationis factis

factis in quorum fidem Magister Ioannes de Polanco
secretarius Societatis Iesu, ex præscripto congregatio-
nis, & omnium nomine subscripsit librum illum, &
sigillo Societatis obsignauit.

- 2 De examine, & constitutionibus, & declaratio-
nibus, ex hispanico idiomate in latinum versis, quasi-
tum est: an imprimi oporteret, & quam auctoritatem
habere deberent. Et primò quidem statutum fuit, ali-
quos esse deputandos qui cum originali conferrent ver-
sionem: & deputati fuerunt complures ab ipsa con-
gregatione: & quæ apud ipsos erant dubia in congre-
gatione priuata, cum generali tractabantur: & sic
ad plura suffragia, complura dubia resoluta sunt circa
uersionem: & ut haberet auctoritatẽ uersionis statu-
tum est. . . ut ordinaretur, ea utendum esse, nec licere
priuata auctoritate, & sine congregatione aliam ede-
re uersionem: & impressionem statim inchoandam
ab examine prius reuiso à deputatis.

TITVLVS SEXTVS. QUAE SE-

quuntur decreta pertinent ad res uarias,
de quibus in Congregatione ge-
nerali actum est.

PRIMVM DECRETVM.

- 1 Quia uidebatur agendum de his, quæ pertinent ad
personam, & officium Præpositi generalis tractatum
est de quatuor assistentibus eligendis, & tempus ali-
quod

quod assignatum est ad informationem capiendam. Cum enim Societas committere debeat assistentibus uices suas, quod attinet ad suam prouidentiam circa corpus Praepositi generalis, & res externas, & alia quae in quarto, & quinto capite nonae partis continentur. Cumque iudē consiliarij Praepositi esse & in rebus ad doctrinam, & ad res gerendas pertinentibus eundem subleuare, et alioqui in lectione, praedicatione, & alijs pijs operibus iuxta Societatis institutum exerceri debeant: bonos, fideles, Societatis, ac communis boni amatores, discretionis dono praeditos, in rebus agendis versatos, & ad conuersationem cum hominibus idoneos esse eos oportere; visum est, & eligendos ab eisdem esse electoribus, qui Praepositum generalem elegerant, & quidem inter absentes, & praesentes, inter professos, vel qui apti essent ad professionem emittendam. Et si fieri posset ex varijs Prouincijs eligi eos debere, & ita per scrutinium primum ad plura suffragia quatuor electi sunt: uidelicet Magister Hieronymus Natalis, P. Ludouicus Gonzalez, Doctōr Christophorus Madridius, & Magister Ioannes de polanco.

2 Quia etiam iuxta constitutiones eligendus erat aliquis cuius hoc esset munus, ut si animaduerneret Praepositum in his, quae ad personam, uel officium suum pertinent, minus bene agere, eundem post orationem cum debita modestia admoneat: in primo Scrutinio, ad plura suffragia electus est vnus ex assistentibus. s. Magister

Ioannes

Ioannes de Polanco.

Item quedam dubia proposita fuerunt circa *Assistentes*, quæ scilicet iam sequentur.

- 3 Cum dicatur in quarto capite nonæ partis, *Providentiam Societatis*, circa *Præpositum Generalem* esse primò circa externa, secundò circa corpus, tertio circa animam: quia etiã in uiris perfectis in quibusdam quæ ad personam, & gubernationem pertinent, accidere aliqua possunt, quæ admonitione indigeant. Cumq; in quinto capite sequenti dicatur quòd per *Assistentes* exercet Societas hanc providentiam: qui in tribus dictis dicent, & facient, id quod in domino iudicauerint expedire: quæsitum est: Quomodo intelligi oporteat illud (Dicent, & facient) an scilicet in tribus prædictis, & singulis eorum, scilicet rebus externis, corpore, & anima: quod ad personam, & gubernationem attinet, dicant, & faciant, quicquid eis videbitur: an vt coniunctim loquatur de tribus prædictis, in quibus dicere, & facere debent, quod iudicauerint expedire iuxta præmissa in quarto capite: vt scilicet moderentur res externas, prohibeant nimiam corporis afflictionem, et admoneant *Præpositum*, sicubi monendus videbitur; in his quæ ad personam, vel gubernationem pertinent, & hoc ultimum per unum aliquem, de quo in quarto capite præcedenti dictum erat.

Statutum est ergo. Tò. dicere, & facere interpre-

C tandum

tandum ita esse: vt coniunctim ad tria referatur: facere quidem, & dicere ad duo priora: dicere tantum, id est, admonere per personam deputatam, ad tertium referendum esse; & iuxta praemissa in capite quarto praecedenti.

- 4 Si mittatur Assistens a Praeposito extra locum, in quo ipse residet, petitum est an obedire debeat absolute, an se excusare, eo quod Assistens est.

Statutum fuit, quod se non excusare deberet, sed obedire: quòdque erit ipsius Praepositi constitutionum meminisse, quae non esse facile ablegandum quenuquam Assistentium statuunt etc. Praeposita fuerunt, deinde, quae sequuntur.

- 5 An propter valetudinem aduersam in aere Romano posset dimittere Officium Assistens.

Responsum est: Sine consensu Societatis non posse dimitti officium hoc ab ea datum. Quòd si per Societatem id liceret, tunc in alio substituendo constitutionum ordinem esse seruandum, nec esse substituendi potestatem penes Assistentem.

- 6 Si Praepositus Generalis extra urbem mitteretur, vel spontè iret, & non ad tempus breue, an deberent Assistentes ipsum comitari, an Romae manere cum Vicario, quem relinqueret Praepositus: an partim ipsum comitari, partim manere oporteret;

Responsum est: Arbitrio Generalis relinquendū esse, an aliquos ex Assistentibus secum habere debeat

nec nō

nec ne, prout negocia conficienda essent plura, vel pauciora: & tamen quòd ut socium semper aliquem eorum apud se habere deberet.

- 7 Si Pontifex vellet quempiam ex Assistentibus aliquò mittere, an Generalis debeat eum informare, & curare, ut potius alium mittat necne?

Responsum est: Discretioni Generalis id esse committendum: ut plurimum tamen, informari ab eo Pontificem oportere.

- 8 Si male se gereret Assistens in alijs rebus, vel etià in officio suo, adeo ut indignus videatur eo loco: quid agendum esset; an scilicet informare Prouinciales, adhibito reliquorù Assistentiù testimonio oporteret.

Responsum est: Posse Assistentem huiusmodi, interim suspendi ab officij executione à Præposito Generali: non tamen omnino remoueri, nisi de consensu Societatis iuxta constitutiones: posse tamen alium à Præposito constitui (prout illæ dicunt) in casu mortis, & diuturnæ absentia.

- 9 An propter hominù penurià minus, quàm quatuor Assistentes eligere sufficeret, vel certè, an aliquis eorum mitti posset liberius.

Responsum: Quatuor esse debere Assistentes, & de missionibus procedendum esse iuxta constitutiones.

- 10 An in vnam personam coincidere possent secretarius Societatis, & Assistens.

Responsum: Melius esse diuersis personis hæc offi-

cia committi, cum singula satis sint ad vnum hominem bene occupandum, propter hominum tamen penuriam posse coincidere. Et iuxta id Præpositus Generalis elegit vnum ex Assistentibus in Secretarium scilicet Magistrum Ioannem de Polanco.

11 An Assistentes Præpositi Generalis interesse, & suffragium habere debeant in electione noui Præpositi, & si habent, quo ordine suffragia dicere debeant, quia de eo non fit mentio in constitutionibus.

Statutum est: Assistentes suffragium habere debere, & eorum officium, vsq; ad electionem Præpositi duraturum: eosdem autem fore Assistentes Vicarij: vel si ex eis eligeretur Vicarius reliquos eius Assistentes fore: De ordine autem dicendi, vt sequentur antiquitatem professionis.

12 Super tertiū caput, constitutionum octauæ partis actum est: An Commissarij alicubi constitui, tanquam officiales ordinarij deberent, vt in Hispania, & in India &c. an non? sed vt sint officia extraordinaria pro arbitrio Præpositi, & rerum necessitate, vel vtilitate: & quocunq; modo hoc se habeat, an debeant expirare, cum Præposito huiusmodi officia, an manere post eius obitum, sicut & Prouincialium officia: vt etiam extra ordinem ternorum, qui ex quavis Prouincia venire debent ad Congregationem, illi veniant.

Responsum est: Commissarios non esse debere officiales

ciales ordinarios, sed prout visum erit Præposito Generali expedire: post mortem verò Præpositi, expirare Commissariorum potestatem, nec eos habere suffragium ratione officij ad electionem successoris, nisi alioqui eligerentur, inter illos ternos de quavis Prouincia.

13. Petatum est, quomodo possint eligi inter ternos ad Congregationem destinatos Commissarij, cum non sint potius de hac Prouincia, quàm de illa.

Diffinitum fuit: quòd in Prouincia, in qua versabitur Commissarius tempore Congregationis Trouincialis (ad quam ipse vocari debebit) eligi poterit, vt veniat ad generalem.

14. De missa etiam, & eius cœremonijs actum est, & constitutum, vt sequeremur vsum Romanum secundum rationem Constitutionum: Omissio psalmo, Iudica me deus, & in fine dicendo Euangelium in Luca, Loquente Iesu ad turbas: vel, In principio erat verbum, pro vniuscuiusq; deuotione.

15. Vndecima Augusti propositum fuit à quodam ex Procuratoribus Hispaniësisibus quomodo occurrendum esset illi incommodo, quòd ex votis simplicibus coadiutorum, & scholasticorum nasci posset, cum illi postquam admissi fuerint in coadiutores formatos, vel scholasticos approbatos, possint (licet peccent) uxorem ducere; & matrimonium erit validum: unde querebatur, an consultum esset tria vota solemnia

emittere aliquando huiusmodi fratres.

Statutum fuit nihil immitandum esse de constitutionibus, vel de ratione votorum simplicium: si quid autem incommodi accideret, ut pro re nata provideretur: & ita exclusum fuit quod de professione dicebatur.

16 Quasitum etiam fuit de ratione vestium, & pileorum, quibus laici nostri uti deberent.

Nihil esse statuendum visum est: sed eam indumenti rationem probari, qua nostri laici à sacerdotibus nostris, & à secularibus hominibus distinguerentur; & ut vestitus honestus esset iuxta morem patriæ, & pileorum quidem ratio Prouincialium arbitrio relicta est: eos tamen, qui inseruiendi missis officium habent, clericali pileo uti debere visum fuit. De superpelliceis nihil certi statuendum videbatur, sed si quando expedire iudicaretur, ut huiusmodi ministri eis uterentur, petendam esse facultatem à Generali.

17 Propositum fuit nostros à quibusdam reprehendi: quòd ieiunia, & poenitentias ordinarias non haberemus: & quærebatur an diebus Veneris ieiunandum esset, & in aduentu saltè die Mercurij, & Veneris.

Responsum fuit: Constitutiones nostras in hac etiam parte seruandas esse: placebat tamen fieri declarationem in scholijs, quòd non ad singularitatem pertinet, si quis ieiunet alijs non ieiuantibus: & quòd danda esset facultas volentibus ieiunia obseruare, secundum

mensuram

mensuram rectæ rationis.

18. Circa orationem dictū fuit quibusdam plus tempo-
ris impendendū videri, quàm cōstitutiones præscribāt.
Responsum fuit; Seruandas esse Constitutiones, & ni-
hil aliud certi præscribendum in illis: sed quod ad noui-
tios attinet in regula Magistri nouitiorum esse statuen-
dum, vt orent ultra horam (vt cōstitutiones innuunt)
& ne obligentur ordinariè ad duas horas: posse tamen
cum particularibus augeri vel minui per superiores
hoc tempus.

Quod ad professos attinet, si non facerent iuxta men-
tem Constitutionum, vt Præpositi Domorū eos adiuuent
& tempus orationis prout videbitur, præscribant.

De Coadiutoribus temporalibus dictum fuit: curam
peculiarem esse habendam, licet non statuatur eis certū
tempus orationis aliter, quàm in Constitutionibus quar-
tæ partis capite quarto statuitur. Epicheya tamen quæ
in scholasticis locum habet, vt .s. possint superiores au-
gere vel minuere, vel commutare orationē, in his om-
nibus locum habebit.

19. An simul omnes orare aliqua diei, vel noctis hora
expediat.

Responsum est; Simul non esse orandū; cum præsertim
mens Patris nostri Ignatij eō tenderet, prout verbis si-
gnificauit. De ordinaria autem oratione sermo est, non
de extraordinaria, quæ pro re nata publicè ad tēpus in-
stitui posset. Proposita etiam fuerunt, quæ sequuntur.

20 De benedictione mensæ, & actione gratiarum, constitutum est, ut sequeremur usum Romanum communem: & id, in Refectorio: nam in priuata mensa antiquam, & consuetam benedictionem posse retineri: et non sedendo, sed stando benedictionem, & actionem gratiarum fieri debere.

21 Alia sessione propositum fuit, an declarari deberet à tota Congregatione quòd Præpositus Generalis posset acceptare donationes, & quosuis contractus celebrare; dummodo, non agatur de dissolutione, aut alienatione Collegij, vel domus iam erectæ: ut sic demùm contra eos, qui difficiliore sunt, possit ostendi: quod ex constitutionibus alioqui habemus, de facultate generalis.

Fuit autem facta decisio, quod posset (ut prædictum est) quosuis contractus celebrare: & aduocatus est notarius publicus qui Instrumentum conficeret, quod hic subiungitur, & aliud etiam particulare confectum est, quo significabatur ratum haberi quod Præpositus Generalis in quodam Parmensi contractu fecerat & c.

In nomine Domini Amen. Anno à Natiuitate eiusdem M. D. LVIII. Indictione prima die vero trigesima, mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi Domini Nostri, D. Pauli Diuina providentia Papæ Quarti Anno Quarto In mei Notarij publici infrascripti, testiumq; infrascriptorum ad hæc specialiter vocatorum; & rogatorum presentia, personaliter

sonaliter constituti in vnum simul congregati, & coadunati infra scripti Patres Reuerendi, Primó videlicet, Pater Iacobus Laynez, totius Cōgregationis nominis Iesu Præpositus Generalis, Pater Paschasius Broet, Pater Alphonsus Salmeron, Pater Nicolaus Bobadilla, Pater Simon Roderici, Pater Hieronymus Natalis, Pater Michael de Torres, Pater Hieronymus Domenech, Pater Baptista de Barma, Pater Iacobus Miron, Pater Ioannes de Polanco, Pater Baptista Viola, Pater Nicolaus Lanoy, Pater Euerardus Mercurianus, Pater Ludonicus Gonzalez, Pater Gundisalvus Vaz, Pater Ursmarus Goysonius, Pater Antonius Vinch, Pater Ioannes de Plaza, Pater Emanuel Godignus, Pater Georgius Seruanus, Pater Antonius Cordesses, Pater Don Didacus de Guzman, Pater Didacus de Auellaneda, Totam Congregationem Societatis Iesu representantes, ac plenam Congregationem, vt asseruerunt facientes: sponte & non per errorem aliquem, sed ex eorum, & cuiusq; ipsorum certa scientia, ac spontanea voluntate declararunt, & quilibet ipsorum declarauit; facultatem esse penes Præpositum Generalem iuxta bullas, & constitutiones dictæ Congregationis, seu Societatis; ad quosuis contractus, vt emptionum et venditionum, & cessionum quarumlibet rerum temporalium, mobilium, vel immobilium, celebrandum: & ad vendendum, & redimendum quosuis census
 super

Super bona stabilia collegiorum Societatis, ad collegiorum eorundem, & quidem evidentem utilitatem: dummodo erecta Collegia, vel domos alienare, vel dissolvere non possit. Declararunt etiam, & quilibet ipsorum declaravit, si quid dispositioni Societatis relinqueretur, siue sint bona stabilia, ut Domus vel possessio aliqua non applicata alicui Collegio, vel domui erectæ, vel erigendæ, siue mobilia, aut pecunia, frumenta, & alia quævis, eundem R. Patrem, Præpositum posse de illis disponere, illa vendendo, vel retinendo, prout constitutiones permittunt; vel applicando ad unam partem, vel aliam, prout senserit ad maiorem Dei gloriam fore. Præterea declararunt, ut eorum quilibet declaravit: etiam Præpositos provinciales, vel particulares, ac Rectores, ac alios quosvis de Societate, eam habere dumtaxat ad res prædictas facultatem, quæ à Præposito Generali fuerit illis communicata: & non necesse esse Collegialiter ad similes actus congregari. Declarauerunt insuper, & quilibet eorum declaravit, non opus esse collegiales alicuius Collegij congregari ad sonum campanæ, nec aliter, ad procuratores constituendum, vel ad quosvis alios contractus celebrandum, cum potestas tota manare debeat à Præposito Generali, qui eam communicabit alijs, cum facultate etiam substituendi; ita ut nullo modo oporteat res huiusmodi Collegialiter tractari. Super quibus omnibus & singulis præmissis, petierunt

petierunt sibi per me Notarium infrascriptum unum, vel plura publicum, seu publica fieri, atq; confici instrumentum, & instrumenta. Actum Romæ in domo Societatis prædictæ, & Stantia seu Camera superiori eiusdē domus, in qua fieri similes solent congregationes, ibidem præsentibus D. Ioanne Corso Clerico Barchinonensis diœcesis & Francisco Petrarca Clerico Neapolitano, testibus ad præmissa vocatis specialiter, atq; rogatis. Et quia ego Andreas Gerardus Clericus Lugdunensis diœcesis, publicis authoritate Apostolica, necnon curiæ causarum Camera Apostolicæ Notarius præmissis interfui, eaq; in actis meis annotavi: Ideo præsens instrumentum subscripsi, & publicavi, signumq; meum hic appesi consuetum in fidem præmissorum rogatus, & requisitus.

Omisso Sigillo.

22. Propositum fuit: ut videretur, an ex literis Apostolicis, quibus explicavit Iulius Tertius, et confirmavit institutū nostræ Societatis, aliquid in melius immutari expediret. Responsum est, nihil immutandū videri.
23. De forma votorum simplicium, quæ post professionem emittenda esse in constitutionibus dicuntur, actum est: an approbanda videretur, & executioni mandanda. Placuit Congregationi formula, & executio huiusmodi emissionis votorum indicta est, in Sancti Bartholomei Festum (quod ^{est} præsentibus ^{et} ^{presentibus} celebratur vigesima quinta Augusti

Augusti, ut coram Praeposito Generali, sine communionem (ne sacrificiò missæ priuarentur) vota sua facerent: Et ita praedicto die à prandio in ipso loco Congregationis omnes professi illa emiserunt iuxta formulam hic adiunctam.

FORMVLA VOTORVM SIMPLICIVM
quæ professi emittunt post professionem.

EGO .N. Professus Societatis Iesu, promitto: Deo Omnipotenti coram eius Virgine Matre, & tota curia coelesti, & coram R. Patre Praeposito Generali, vel coram .N. locum Generalis Praepositi tenente nunquam me acturum quacumq; ratione, vel consensurum, ut, quæ ordinata sunt, circa paupertatem, in constitutionibus Societatis immutentur: nisi quando ex causa iuxta rerum exigentiam videretur paupertas restringenda magis.

Praeterea promitto nunquam me acturum vel praetensurum, ne indirecte quidem, ut in aliquam praelationem, vel dignitatem in Societate eligar, vel promouear.

Tum, si quæ sciam id curare, vel praetendere, promitto illum, remq; totam me manifestaturum Societati, vel Praeposito eius.

Promitto praeterea nunquam me curaturum, praetensurum, vel extra Societatem praelationem aliquam, vel dignitatem, nec consensurum in mei electionem quantum

rum in me fuerit, nisi coactus obedientia eius, qui mihi præcipere potest sub pœna peccati.

Insuper promitto, si quando acciderit, ut hac ratione in præsidè alicuius Ecclesiæ promouear: pro cura, quæ de animæ meæ salute, ac recta muneris mihi impositi administratione gerere debeo, me eo loco, ac numero habiturum, Præpositum Societatis generalem, ut nunquam consilium audire detrectem, quod vel ipse, perse, vel quiuis alius de Societate, quem ad id ipse sibi substituerit, dare mihi dignabitur. Consilijs vero huiusmodi ita me pariturum semper esse promitto, si ea meliõra esse, quàm quæ mihi in mætrem venerint, iudicabo: omnia intelligendo iuxta Societatis Iesu constitutiones & declarationes. In tali loco, tali die, mense, & anno &c.

24 Proposita sunt deinde sequentia. s. de suprastantibus Collegiorum, & Vniuersitatum, quatenus eos teneri expediat,

De reseruatis casibus Reçtori, vel Præposito locali.

An Prouinciali, vel Commissario reseruari oporteat peccata priuatorum, vel eorum, qui alijs præsumt.

An aliæ facultates, vel priuilegia, quæ valde necessaria, vel vtilia Societati videbuntur, curanda sint: & ea, quæ habemus, quibusdam in locis magis declaranda.

An alicui committi debeat cura conscribendi modum ad rosarium, vel coronam benedicendam præsertim pro laicis.

De modo loquendi, ad sobrium & religiosis dignum honorem, dicto vel scripto alij de Societate exhibendum, an constitui aliquid oporteat.

An expediat exemplum autenticum omnium contractuum maioris momenti (praesertim rerum perpetuarum) quae ubiq; in Societate fient, ad Archivum, quod erit in Vrbe penes Praepositum generalem, deferri.

Consideretur modus mendicantis in Vrbe, & alijs in locis tenendus: An. s. ostiatim (vt fit Romae bis in hebdomada) emendicari oporteat, nec ne: sed potius per procuratorem sint eleemosynae petendae, vt modò fit per procuratorem Domus nostrae de Vrbe: Priorẽ ex his modis, quamuis permisit ad tempus Pater noster Ignatius, significauit tamen sibi non placere.

Videatur an possit iniri ratio, qua minor multitudo coadiutorum temporalium sit necessaria, cum in constitutionibus, paucitas eorum uideatur commendari, & praxis aliud ostendat.

Videatur etiã, quatenus expediat sacerdotes, cum Domi sunt, vel etiam in missionibus, vt coadiutorum opera: ne quod necessitatis gratia, & vt vacare illi possint maiori, communiq; bono animarum inductum est, veretur in fastum, aut superbiam, aut desidiam sacerdotum.

An expediat in Ecclesijs nostris dare deuotis personis, & de nostra Societate benemeritis, capellas, quas illi censibus applicatis dotare velint, vt aliqua
missae

missæ dicantur.

Et an Societatis collegia possint, et debeant se obligare singulis annis, mensibus, vel hebdomadibus profunda toribus Capellarum, ad celebrandas aliquas missas.

His omnibus unica responsio data est; et Præpositus Generalis ea videret, & statueret quod factio opus esset; de admittendis tamen capellis alio decreto seorsum tractavit Congregatio.

- 25 Propositum fuit etiam de testamento fratris nostris D. Hieronymi de Coloredobo: me: qui bona sua legauerat ad collegium Societatis instituendum, quid agendum esset. Responsum est: Patris Præpositi Generalis arbitrio id esse relinquendum: inclinabatur tamē Congregatio rationibus auditis ad non admittendum legatum: Et ita Pater Præpositus declarauit in eadem plena Congregatione se non admittere: & per litteras suas patentes id postea Reuerendissimo Episcopo Censensi eius auunculo significauit.

- 26 Quæ sita deinde fuerunt, quæ sequuntur. An libros in Societate imprimi, & venundari sit tolerandum: aut etiam laudandum propter commune bonum, quod inde sequitur: an potius sit prohibendum; ne mercaturam exercere videamur.

Statutum est: Nihil esse in alterutram partem decidendum, sed Arbitrio Præpositi Generalis relinquendum: Visa tamen res est consideratione digna, ne quid fiat, in quo ledatur paupertas vel institutum Societatis.

An aliquis

- 27 *An aliquis ordo certus sedendi in mensa, & Congregatione, & alijs in rebus constitui oporteret.*

Responsum est: In Congregationibus quidem tenendum esse ordinem, de quo actum est ante electionem. In mensa vero, ut sacerdotes alios ad eum gradum non promotos praeceperent: Inter ipsos autem sacerdotes, aut Laicos nullum ordinem videri constituendum.

- 28 *An directorium exercitiorum tradendorum, confessionum audiendarum, vel faciendarum, praedicationis, doctrinae Christianae, orationis, conuersationis, iuuandi etiam morituros confici oporteat, & vni, vel pluribus hoc oneris imponi.*

Placuit congregationi, ut per Praepositum Generalem haec omnia, & modus etiam eis utendi, curarentur.

- 29 *An praeter approbationem prouinciarum, quae hactenus extiterunt, aliquae essent instituendae, ex quibus, & non ex alijs veniendum esset ad electionem Praepositi (quauis aliae postea instituerentur) ad euitandam ambitionis occasionem.*

Placuit congregationi confirmatio Prouinciarum, quae hactenus fuerunt, & ut relinqueretur Praeposito nouarum institutio. Postquam autem institutae fuerint, ut ex eis veniant terni, iuxta constitutiones perinde, atque ex alijs.

- 30 *Propositum fuit etiam de ratione sepulturae fratrum nostrorum: Et statutum est ut obseruaretur circa vestitum mortuorum sacerdotum quod de viuentibus dicitur in constitutionibus. ut .s. utamur eo modo, quo sacer-*

dotes

dores honesti eius regionis uti solent. De fratribus autem, qui sacerdotes non sunt, ut sepeliantur eodem modo induti, quo alij clerici honesti, qui sacerdotes nō sunt, indui solent. Seruentur autem, quod ad officium pro defunctis attinet, constitutiones, ubi in Ecclesia nostra funus celebrabitur, & numerus sufficiens nostrorum erit. Vbi enim alterutrum deesset, possent externi aduocari ad funera nostrorum.

31 De modo etiam concionandi quaesitum fuit, an semper in initio salutari debeat beata Virgo, et stola ferri. Responsum est: Beatam Virginem esse salutandam, siue procerium praemittatur (quod nonnulli faciunt) siue non, pro concionatoris voluntate. Superpellicio autem utendum esse inter concionandum, stolam vero ut iuxta patriae morem adhibeant, vel non. In lectionibus sacrae scripturae, etiam ad populum, superpellicium non esse adhibendum.

32 Actum est deinde de Visitatione Praepositorum prouincialium, & visum est, commitendum id esse Praeposito Generali, qui poterit Prouincialibus iniungere, ut quotannis uisitent Domos, et Collegia suarum prouinciarum, vel eorum arbitrio id relinquet. Itaque ipsemet Praepositus Generalis constitutiones interpretetur in hac parte.

33 Postea de his, quae subdentur agi ceptum est, An protectores habere in Collegijs tanquam amicos, & non tanquam habentes ius aliquod in ipsa collegia, expediret.

D Probatum

Probatum est ut haberentur amici qui protectionem susciperent Collegiorum sed nomina iuridica, quae iurisdictionem dicant, vitanda esse; ne aliquando plus satis sibi sumant huiusmodi homines.

34 Deinde de ratione aedificiorum fuit propositum: modum esse imponendum aedificijs domorum, et Collegiorum, quod in nobis est, ne praeter caetera incommoda, fiant aliquando Palatia nobilium, sed sint ad habitandum, & officia nostra exercendum utilia, sana, & fortia: in quibus tamen paupertatis memores videamur: unde nec sumptuosa sint nec curiosa &c. De Ecclesiis tamen nihil dictum est, & haec res tota magis consideranda esse videbatur.

35 De barba etiam nutrienda: & eam non esse nutriendam visum est.

36 An ea, quae decisa sunt in Congregatione ante electionem rata sint futura in posterum, si contra constitutiones non fuerint.

Statutum est: ut non obligent in futurum: sed scribenda esse seorsum, ut possint illis uti si volent. Quae vero post electionem decisa sunt scribenda esse seorsum: et ut auctoritatem haberent, quam illis constitutiones praebent septimo capite octavae partis.

Si quae autem ex constitutis ante electionem videntur contraria constitutionibus, sic maneat: sed constitutiones non mutantur.

37 De carceribus etiam in Societate tenendis Congregationi

gationi visum est ius quidem iam esse penes Societatem ex bullis, & constitutionibus: quoad usum autem nihil esse statuendum, sed eam curam Præposito relinquendam.

38 Propositum fuit à Patre Præposito: An expediret aliqua Collegiola in Domos conuerti, vt non teneamus occupatos tot præceptores; & plures possint conficere sua studia, & post multa vltro, citroq; dicta, visum est, rem maturius considerandam esse.

39 Proposita sunt deinde sequentia: An essent admittenda cathedræ publicæ in Vniuersitatibus, aut alibi à nostris, cum ea disceptatione suffragiorum, & oppositione quæ solet fieri. Et visum est, non esse admitteandas: Si tamē sponte offerantur huiusmodi cathedræ ab Vniuersitatibus, aut Rectoribus earum, & gratis prælegatur, nec quisquam se opponat, cum quo sit disceptandum, admitti possent; consulendus est tamen Præpositus Generalis, ne ordinaria ea facultas videatur.

40 An in scholis nostris, cum Vniuersitatis curam suscipiamus, eos admittere debeamus, qui à Societate defecerunt, post emissã vota consueta.

Et responsum est; admitti debere, nisi ex admissione graue scandalum sequeretur, de quo quidem scandalo index erit Præpositus Prouincialis, & vt rectius tunc huiusmodi homines excludi possent à scholis, impetranda esset facultas à fundatoribus ad eos excludendos,

qui sine graui scandalo teneri non possunt, ut est dictū.
 4¹ An possent exequia solemnnes celebrari in nostris Collegijs, in morte aliquorum Principum, qui nostrorum Collegiorum fundatores, vel de eis benemeriti extiterunt, an potius nostro modo simplici faciendæ essent. Responsum est; posse celebrari in morte Principum fundatorum, vel de Societate benemeritorum in nostris Ecclesijs, quādo pro eis huiusmodi exequia publicè fieri solent per Ecclesias ciuitatum, & id nostro modo simplici, absq; pompa feretri cum fascibus, nec tamen ut constitutionem hoc debere obseruari, sed vbi similis ratio posceret, possit à Præposito permitti.

4² An cum vita excesserint personæ aliquæ de Societate benemeritæ, & in Ecclesijs nostris sepeliri voluerint, possint à nostris ea officia pro eis dici, quæ pro fratribus nostris defunctis dicere consueuimus.

Responsum fuit; concedendam esse sepulturam in nostris Ecclesijs ijs, qui Collegiorum nostrorum fundatores extiterūt, vel fundationes iuuerunt. Principibus etiam, & Prælatis, qui id voluerint: alijs autem personis, etiam benemeritis, non esse id concedendum sine facultate Præpositi Generalis: quicumq; tamen illi fuerint, non videntur pro eis ea officia publicè dicēda, quæ pro nostris fratribus defunctis dicere solemus: & obseruandum est, ne cuiquam præiudicium fiat in huiusmodi sepulturis, & ut nullus nostrum sponte se offerat ad

- rat ad eam licentiam petendam, & etiam ne ius sepul-
turæ, posteri eorum, qui ibidem sepeliuntur, acquirant.
- 43 Propositum fuit à Patribus Lusitanis, an redditus
quidam essent retinendi, qui cuidam Collegio ipsorum
proveniunt à petitionibus quibusdam publicis, quæ sub
nomine Diui Antonij exiguntur, cum nonnullorum
scandalo. Responsum fuit; vt videret Præposi-
tus Generalis, an statim essent relinquendi, an retinen-
di, donec commutentur in alios, qui non præferant
eam speciem scandali.
- 44 Verebatur etiam an essent proponenda; & danda
munuscula quædam (quæ præmia vocant) scholasticis
externis, vt ea ratione inflammentur ad studia litte-
rarum. Placuit proponi, & dari: dummodo ne
fratribus nostris darentur, nec externis nostro cum
sumptu: & vt seruaretur modus honestus, & reli-
giosus.
- 45 Cum Collegium Conimbricense hucusq; possederit
Monasteria quædam cum Ecclesijs parochialibus
annexis, an sit dispensandum in constitutionibus, quæ
oppositum videntur statuere, vel quid nam faciendum
sit. Placuit Congregationi omnem adhiberi
diligentiam, vt quàm primum, & quàm optimo
modo fieri posset liberaretur ab animarum cura prædi-
ctum Collegium.
- 46 An in Collegio Eboracësi propter aeris intemperie
et salubritatis defectu, et æstus graues illius Ciuitatis,
D 14 concedendæ

cōcedendæ essent nostris præceptoribus studiorū intermissiones longiores, quàm alijs in Collegijs concedi solent.

Responsum est; intermissionem quidem placere, sed modum, & dierum, quibus vacandum à studijs esset, numerum relinquendum esse Præpositi Prouincialis iudicio.

- 47 An expediret nostros curam retinere quorundam scholasticorum externorum qui conuictores, vel commensales dicuntur, quorum cura nostris à Rege Lusitanæ imposta est, non exiguo cum onere, cum nouum Collegium illis traderet.

Responsum est; dandam esse operam ut Domus quædã construeretur extra Collegium nouum Combricense pro habitatione huiusmodi conuictorum, ut à nostrorum scholasticorum habitatione omnino separarentur.

Interim tamen retinendam esse eorum curam, quam Societas iam suscepit, & hoc quidẽ ex dispensatione quædam concedi.

- 48 An Domus probationis sint seiungendæ à nostris Collegijs. Responsum est: rationes utrinq; audiendas; & expendendas esse, quæ multæ se offerebant, & tamen potius prope Collegia, quàm prope Domos professorum tenendæ videbantur; sed ulterius non est actum ea de re.

- 49 Petierunt ijdem Patres Lusitani regulas quas non habebant, & Visitatoris, & Prouincialis &c. Responsum fuit: faciendas, & eis mittendas esse.

An

50. *An seculares qui emittunt vota in ordine militari vocato Christi, possint ad Societatem nostram admitti, licet credatur non emissuros professionem apud nos. Responsum est admitti posse.*

51. *Cum ex Prouincia Lusitaniæ plurimi ad Indos, Brasiliam, & alias infidelium Regiones mittantur, & hominum penuria ibi laboretur, petierunt Patres Lusitani à Congregatione auxilium. Responsum fuit quoad eius fieri posset subueniendum illis esse.*

52. *Quæsierunt etiã: An Doctores, et Magistri de Societate cum publicis præsidet disputationibus, aut scho lasticos in vniuersitatibus examinant, ea insignia serica, quibus alij Doctores, vel Magistri vtuntur, ferre debeant.*

Responsum fuit; deferendam esse huiusmodi causam ad Trapositum Generalem, vt declaret constitutiones Vniuersitatum. Quod ad Conimbricense Collegium attinet, visum fuit petendam esse facultatem, vt non obligarentur nostri ad huiusmodi insignia portanda, non tamen incommodum videbatur, si nostri in illis ætibus publicis, de quibus quæritur, portarent aliqua insignia in pileo, præsertim, vt sunt fila illa serica, quæ ponuntur in medio pilei.

53. *An vota, quæ nostri cum adhuc in seculo essent, emiserunt (quærebat autem de alijs votis præterquam Religionis determinatæ) censeantur ipso facto cõ-*

mutata in vota simplicia nostræ Societatis, simulatq; illa emiserint, quod difficultatē habet, cū illud capitulum Scripturæ, de voto, & voti redemptione intelligatur à doctoribus de ingressu per professionem.

Responsum fuit; in nostra Societate suspensa esse alia vota, etiam si per professionem non tollantur, & ita obligationem eorum cessare, dum in Societate manent.

- 54 Cum regulæ generales, & communes instructiones officiorum diligenter obseruentur, & iuxta illas qui præsunt subditos regant, petitum fuit, ut viderentur diligentius, & si circa ordinem, vel claritatem, aut stylum aliquid esset immutandum, immutaretur.

Responsum fuit; ut Præposito Generali id faciendum committeretur: Visum est, regulas ex constitutionibus deductas, seruandas esse generaliter: alias uideas esse, & examinandas: documenta vero, siue consilia spiritualia, in vnum locum redigenda extra regulas.

- 55 An recipi debeant in nostris Collegijs Capellaniæ, quibus inseruiunt clerici seculares, quos possint nostri eligere, nam ex earum censibus huiusmodi Collegia augeri posse videntur.

Responsum fuit; non expedire, ut in nostris Ecclesijs erigantur huiusmodi Capellaniæ.

- 56 An sint admittendi in nostris Domibus, qui aliquod facinus perpetrant, aut bonis cedunt &c. donec

sua securitati consulant.

Responsum fuit: Consulendos esse viros peritos, et post consultationem, res est commissa Træposito.

57 *An ius illud quod habet Collegium Gandiense præsentandi tres Parochiales neophitorum ex Agarenis, sit conseruandum, an potius sit illi renunciandum in fauorem ordinarij. Visum est, retinendum esse ius hoc, vt melius consultum sit illorum spiritali vtilitati.*

58 *An expediret Christianam doctrinam docere canendo, cum experientia docet magis allici eo modo pueros, & maiorem sequi fructum.*

Responsum fuit; Præposito Generali id committendū: ille autem statuit vt ita fieret, vbi ad maiorem adificationem id fore obseruaretur.

59 *An præcipiendum esset professis, vt per se exequatur aliquando votum quod faciunt de curanda institutione puerorum.*

Visum est. Træposito Generali id committendum esse: Ille autem statuit, vt præter id, quod ad probationes pertinet, commendaretur valde hoc pium opus professoris, qui id exequi deberent, iuxta litterarum Apostolicarum, & constitutionū rationem, Pater quidem noster Ignatius iniunxit singulis professorum vt semel per quadraginta dies id facerent.

60 *An sit exterminandus à Societate mos ille admittendi.*

mittendi beneficia curata, vel simplicia, quæ nostris ad tempus conferuntur.

Commissum etiam fuit Præposito: qui statuit, ut non admitterentur beneficia sine licentia Præpositi Generalis, quem informare oportebit, de scandalo si quod fuerit, vel timebitur, & de tota re; ut videat, an dispensari oporteat.

61 An nostri, qui ante ingressum in Societatem habebant beneficia, postquam biennium in illa manserint, ea relinquere debeant. Committendum etiam hoc videbatur Præposito, qui statuit ut seruarietur Constitutiones, quibus non præcipitur, ut beneficia relinquatur ante professionem, nisi iubente superiore post primum annum, hunc autem Superiorem statuit fore Præpositum Generalem, vel Commissarium, vel Prouincialem.

62 An quilibet Superior in Societate possit Societatis gratias cuiuslibet subdito communicare, cum facultate easdem alijs communicandi.

Commissum id fuit Præposito Generali, qui iuris peritis consultis id declararet.

63 An expediret petere à Summo Pontifice, ut Nuncijs Apostolici non possint dispensare in votis simplicibus Societatis, saltem quæ post biennium emittuntur. Responsum est, petendū videri: usum tamen eius gratiæ, si obtineatur, penes Præpositum fore.

64 An expediret, ut Præpositi inferiores non possent regulas

regulas condere sine Generalis consultatione, & parti-
culari concessione.

Responsum fuit; Solum Præpositum Generalem autho-
ritatem habere, & alios, eam dumtaxat, quam ab ipso
acceperint, & cum ea si quid ordinabunt, transmittat
Præposito, ut id examinet, & si videat expedire,
confirmet.

- 65 De ratione ineundi contractus, dictum est, & à
Congregatione constitutum: potestatem esse penes Præ-
positum Generalem, & ab eò ad alios descendere de-
bere, iuxta constitutionem quandam relictam à Patre
Ignatio sanctæ memoriæ, extra corpus aliarum, quæ
tota approbata est, & nonæ partis capiti tertio inser-
ta. Curandum autem dicebatur, ut Breue Apostolicum
obteneretur, quo constaret evidentius ijs, qui cum So-
cietate negotiantur, de hac potestate. Interim autem,
dum Breue obtinetur, ut fiat sicut hæctenus factum
est: nimirum, ut si acquiescere nobis vellent qui, no-
biscum negotiantur, cum Præpositi Generalis faculta-
te dumtaxat, contractus fiant: si noluerint acquiescere,
ut possint Collegialiter convenire ad eorum satisfactio-
nem, non ad contractus necessitatem.

TITVLVS SEPTIMVS

De dissolutione Congregationis.

PRIMUM DECRETVM.

NON videri soluendam Congregationem pro so-
lius

lius Præpositi Generalis arbitrio, sine consensu eiusdē Congregationis, quæ Generali superior est.

2. Trigesima prima Iulij propositū est de recessu Patris Magistri Ioānis Pelletary, propter causas, quæ vi debātur momentū habere: & visum fuit, eum posse recedere. Paulo post Tater Doct̃or Canisius Prouincialis Germaniæ dimittēdus fuit cum Sūmi Pontificis Nuncio ad Regē Poloniæ, cui comes cum alio Theologo scilicet Doct̃ore Theodorico Amsterdamensi, adiunctus est. Et ita reliqui decem & octo professi, prius nominati cum Procuratoribus, confecerunt, quod reliquū fuit in Congregatione Generali; superuenerat tamen decimus nonus professor Magister Baptista Violeus, post Præpositi electionem aliquot dies: & Congregationi, vsq; ad finem interfuit.

3. Quæsitum fuit decima octaua Augusti, An dissoluenda esset Congregatio. Et visum fuit prius illa esse absoluenda, quæ necessario à Congregatione generali tractanda erant: ut quæ ad constitutiones pertinent: et ita tractata fuerunt.

4. Postmodum decima die Septembris, de Congregatione dissoluenda actum est, & omnium consensu est dissoluta, die decima Septembris prædicta.

DE ACTIS SECUNDAE

CONGREGATIONIS GENERALIS

ralis ante electionem Præpositi, quibus includuntur ea, quæ ex priori Congregatione ante electionem obseruanda uidebantur.

Cum indicta fuisset Congregatio generalis à Patre Frãscisco Borgia Vicario Generali Societatis nostræ ad vigesimū diē Iunij 1565. tūc enim quinque menses explebatur à data litterarū, quibus euocabatur, iamq; ex reliquis Prouincijs, præterquam ex Batia, & inferiori Germania electores conuenissent, celebrata est prima Congregatio Romæ Domi nostræ vigesima prima Iunij. Et post P. Vicarium, ac duos ex primis decem, qui aderant, scilicet Patrem Alphonsum Salmeronem Prouincialem Neapolitanum, & Patrē Nicolāū Bobadillam, euocati sunt Prouinciales, & sederunt ad dexteram Patris Vicarij, ordine antiquitatis inter ipsos seruato, & deinde reliqui professi, de quorū legitima uocatione, & iure suffragij ad electionem nihil dubitabatur: Et ipsi à sinistro latere Patris Vicarij sederunt ordine suæ Professionis. Omnes fuerunt numero triginta nouem, quorum nomina sunt, quæ sequuntur eo ipso ordine, quo sedebant, & Sententias dixerunt.

Patēr Franciscus Borgia Vicarius. Patēr Alphon-
sus Salmeron Prouincialis Neapolitanus. Patēr Ni-
colaus

colaus Bobadilla. Pater Iacobus Miron Prouincialis Portugalliæ. Pater Petrus Canisius Prouincialis Germaniæ superioris. Pater Nicolaus Lanoyus Prouincialis Austriæ. Pater Euerardus Mercurianus Prouincialis inferioris Germaniæ, qui uenit tēpore quadridui. Pater Hieronymus Domenech Prouincialis Siciliæ. Pater Antonius Vinch Prouincialis Rheni. Pater Christophorus Rodriguez Prouincialis Tusciæ. Pater Benedictus Palmus Prouincialis Longobardiæ. Pater Antonius Cordeses Prouincialis Aragoniæ. Pater Ioannes de Valderabano Prouincialis Toletanus. Pater Guido Roillet Viceprouincialis Fræciæ. Pater Ioannes Suarez Prouincialis Castellæ. Pater Emundus Augerius Prouincialis Aquitaniæ. Pater Ioannes Polanco. Pater Hieronymus Natalis. Pater Michael Torres. Pater Cornelius Boghelmaus. Pater Christophorus Madrid. Pater Emanuel Lopez. Pater Alphonsus Roman. Pater Michael Gouiernus post vocatus. Pater Bartholomeus Hernandez. Pater Martinus Gutierrez. Pater Iacobus de Guzman. Pater Gaspar Loarte. Pater Hieronymus Rubiolus. Pater Ioannes de Montoia. Pater Franciscus Adornus. Pater Petrus Ribadeneyra post vocatus. Pater Pontius Cogordinus, qui venit paulo ante quadriduum. Pater Paulus Offeus. Pater Fuluius Androtius. Pater Ludouicus de Codreto. Pater Marcus Georgius.
Pater

*Pater Marcellus vax, Pater Franciscus Costerus.
Præfatus autem quædam Pater Franciscus Vicarius
proposuit quæ sequuntur.*

PRIMUM DECRETUM

*An Patres, qui tunc aderant, censendi essent, Con-
gregationē Generalem legitimam, & plenam confice-
re; & totius Congregationis consensu statutū est esse
legitimam, & plenam Congregationem.*

² *Deinde quia Pater Petrus Ribadeneira, defunctus
Commissariatu Sicilia, & cum iam ex eadem Prouin-
cia discessisset, à Prouinciali Congregatione electus
fuerat, ad electionem Generalis, & si is non admitte-
retur, Pater Carolus Pharao substituebatur (prout
constitit ex lectis litteris prædictæ Congregationis
Prouincialis, Sicilia) proposuit Pater Vicarius, an
dictus Pater Petrus admittendus esset, supplendusq;
defectus electionis eius, an Pater Carolus admitti de-
beret.*

*Decreuit autem Congregatio, Patrem Petrum admit-
tendum esse ex æquitate, & Epicheia quadam, supplē-
do defectum electionis, & ne in exemplum aliorum
id transiret. Pater vero Carolus in Procuratorem
admissus est, prout Congregatio Prouincialis petebat,
& statim vocatus Pater Petrus suo loco in Congrega-
tione sedit, & sententiam dixit.*

³ *Præterea cum Pater Ioannes Valderabano Pro-
uincialis*

nincialis Toletanus elegisset Patrem Michaellem Gouuernum, postquam Pater Egidius Gonzalez à Congregatione Prouinciali electus, in morbum inciderat, ipsaq; Congregatio dissoluta erat, & tempus venienti ad Congregationem Generalem vrgebat: proposuit idem Pater Vicarius, an is admittendus esset suppleto defectu talis electionis.

Decreuit Congregatio ex æquitate admittendum esse prædictum Patrem Michaellem Gouuernum, licet nõ esset in exemplum habenda talis dispensatio: et statim est euocatus, & suo loco sedit, & sententiam dixit.

4 Proposuit Pater Vicarius, an petenda esset, benedictio à Summo Pontifice ad Congregationem nostram, iuxta constitutiones celebrandam, tam in ijs, quæ ad electionem pertinent, quam in alijs in eadem tractandis, & qui deberent petere.

Decretum est peti oportere benedictionem à Patre Vicario, cum Patre Salmerone, & quòd posset Idem Pater secum ducere ad Pontificem quos præterea vellet. Vigesimo verò tertio die Iunii, idem Pater Vicarius cum prædicto Patre Salmerone eam petierunt, & ad electionem Præpositi, & ad alia, quæ in Congregatione tractanda erant, iuxta nostras constitutiones, quam obtinuerunt, perbenignè excepti à Summo Pontifice. Vigesima secunda Iunii congregati denuò Patres decreuerunt quæ sequuntur.

5 Propositum fuit, an aliqui ex professis, qui Romæ versantur

versantur, adhibendi essent ad Congregationem generalem: quandoquidem præter Assistentes, et Patrem Vicarium, nullus interesset adhuc nec electus esset, ut constitutiones iubent, ex singulis Prouincijs eligi debere in Congregatione Prouinciali. Responsum est communi consensu. Modo nihil innouandum, sed post Træpositi electionem agi posse ea de re.

6 Proposuit idem Pater Vicarius: An placeret suppleri omnes defectus, qui hæctenus accidissent, tam in Cōgregationibus Trouincialibus, quàm alios quoscumq;. Decretum est ab omnibus eos esse supplendos, & sic actum est.

7 Proposuit etiam: An expectandi essent absentes. Decretum est non esse modo expectandos ad Congregationes præcedentes electionem, sed cum absentes uenirent, ut suus illis locus seruaretur: & ante quadriduum præcedens electionem denuo proponi posse de eis expectandis ad electionem.

8 Proposuit idem Pater de actis primæ Congregationis generalis ante electione: An essent rata habenda: an potius essent aliqui deputandi, qui ea cōsiderarent, & rebus inter se discussis, proponerent Congregationi, quæ viderentur ex illis ad præsentem electionem facere, & quæ mererentur approbationem, quæ non. Decretum est, Omnia esse proponenda Congregationi ab aliquo, qui singulorum redderet rationem, ut statui possit ab eadem Congregatione, quæ approbanda essent,

essent, quæ non.

9. *Propositum fuit, & diligenter discussum, an de rebus alijs agendum esset, quam de pertinentibus ad electionem, antequàm eligeretur Præpositus Generalis. Et constitutum fuit de nulla re alia agendum esse ante electionem, quam de pertinentibus ad ipsam.*

10. *Propositum est: An vno die res proponi, & alio diffiniri deberent.*

Statutum est vno die proponendas esse res digestas, et sequenti die sententias esse dicendas; & ubi maior informatio desideraretur in grauioribus rebus, eam à Vicario petendam esse, vel ab alijs etiam electoribus. Si autem postridie inter omnes non conueniret, deputandos esse diffinitores, vel compromissarios ad rem conficiendam. Sed illud Tò Inter omnes, in ijs quæ ante electionem tractanda proponuntur, intelligitur pro maiori parte suffragiorum, non ita post electionem. Tunc enim quando de constitutionibus, & grauioribus rebus est agendū, id fieri debere in rebus grauioribus: sicut etiã habetur in quarto decreto tituli primi prioris Congregationis post electionē: cuiusmodi sunt res, quæ ad electionē necessariò in Congregatione tractanda veniunt. Si quæ alia proponerentur, tractanda illa esse pro arbitrio Patris Vicarij aut eodem, aut alio die.

11. *Quæsitum est, An Procuratores essent admittendi in Congregationē ante electionē. Et vnanimi consensu responsum est, nõ esse admittēdos, sed solos electores.*

- 12 Cum examinari cœpissent quædam capita ex octava parte constitutionum, quæ pertinent ad electionem in tertio capite, ubi dicitur in xta finem, quod pars illa in quam Præpositus Generalis inclinabit, vel eius Vicarius, paribus alijs suffragijs esset præferenda. Constitutum est, Vicarium solum habere qualitatem præcedendi cæteris paribus, tam suffragijs, quam qualitatibus, quodque nulla sufficiat qualitas suffragiorum ad electionem præpositi, sed numero medietatem omnium suffragiorum excedi oportere.
- 13 Super illud tertij capitis octavæ partis. Quod Provinciales convocandi sint cum alijs duobus professis. Statutum est, omnes officiales, Vicario subesse debere.
- 14 Quæsitum est, quæ ratio informationis esset tenenda ad electionem Præpositi Generalis. Et proposita fuit formula quæ sequitur.

DE RATIONE INFORMATIONIS

ad electionem Præpositi Generalis.

Videndum est, qui debeant informationem petere, à quibus ea peti, de quibus personis, de quibus rebus, quomodo peti debeat, postremo quomodo petenti respondendum sit.

QUI DEBEANT PETERE.

Omnes electores, nemine excepto, informationem petent.

A QUIBVS PETI DEBEAT.

Ab ijs solis, qui ad Congregationem vocati sunt, siue

E y sint

sint electores siue procuratores, & in quadriduo duntaxat, ita tamen, vt procuratores, à quibus peteretur, teneantur eandem legem subire ratione informationis, quam electores.

De qua lege, & informandi modo, qui petent ab aliquo extra numerum electorum informationem, prius ipsum monere debeant, vt sciant ad quid teneantur. Placuit autem, vt ante quadriduum, quod præcedit diem electionis nulla peteretur informatio.

D E Q V I B V S P E R S O N I S P E T I D E B E A T .

De quibus venit in mentem unicuique, quòd possent esse idonei ad munus Præpositi Generalis, siue absentes, siue præsentés sint, inter professos tamen quatuorvotorum.

D E Q V I B V S R E B V S P E T I D E B E A T .

In genere loquendo ijs de rebus ex quibus iudicari potest, quod aliquis sit idoneus ad munus Præpositi obeundum, vel contra: iuxta constitutiones, & præcipue secundum caput nonæ partis: sed & habenda est ratio eorù quæ in secundo, et tertio capite examinis, et primis tribus capitibus primæ partis dicuntur: ex his enim interrogatorium ad informationem confici potest; nemo tamen arctandus videtur, quin interrogare possit alia quæ interroganda præterea iudicauerit.

Peti etiam poterit ab eo, qui reddit informationem, An quid aliud habeat dicendum de persona, de qua interro-

gatur, et an de alia sentiat capiendā informationē, et an ab alio quopiam aliqua in re clariores, aut certiores informationem habere possit inter eos, à quibus peti debeat informatio.

QUOMODO PETI DEBEAT

informatio.

Non petat, An hic, vel ille aptus videatur ad hoc munus, nec ne; sed de rebus illis, ex quibus iudicari possit, an sit idoneus, nec ne.

Eius intentio sit pura ab affectibus humanis, etiam naturalibus, ne dum vitiosis, & tantum gloriam Dei, & meliorem Societatis gubernationem, (quæ ad commune animarum bonum ordinatur) præ oculis habeat: & non propriam utilitatem, quæ illi non consonat.

Nec solum ab omni ambitione pro se, & alijs sit liber, sed & diligenter observare debet, ne voluntatis propensionem ad hunc, vel illum excludendum, vel admitendum habeat, quoad eius fieri potest, donec post orationem, & informationem suo tempore, & loco statuat quam sententiam sit dicturus: nec eam præseferat. Cum informationē aliquam de aliquo accipit, seruet alteram aurē alijs, & cor Deo, memor quod cum iuramento est electurus, quem aptissimum duxerit.

Defectus, qui bonæ gubernationi aduersari possunt, et peti, & dici debent, omiſſis alijs quæ ad bonam Propositioni electionem non faciunt.

Si quid tamen intellexerit, quod secretum teneri debet.

E ij at cum

at cum alijs præterquã quod cū electoribus in informatione silentium teneat, memor caritatis, & in virtute sanctæ obedientiæ, in re tantũ graui, non in qualibet. Non existimet quisquam electorum se minus gratum futurum ei, cui non dederit suum suffragium, & de quo libere secundum conscientiam informauerit, quis potius eidem, & vniuersæ Societati, & Deo rem gratissimam se facturum sciat.

Post informationem, consideratio, & discussio necessaria est, & multo magis oratio, quæ illustrationem impetret a Deo sapientiæ fonte, ad bene iudicandum, & eligendum eum, qui Deo maxime sit placiturus, & in hac diuina gratia potius, quàm in humana diligentia spem constituat: meminerit tamen non solum voluntatem, sed iudicium cohibendum esse ab vltima definitione (vt dictum fuit superius) donec in locum inclusionis ingrediatur.

QVO MODO RESPONDERE DEBEAT is, à quo petitur informatio.

Nemo obtrudat informationẽ non petenti, & qui obtruserit, deferatur; caueat et ipse affectus humanos, non solum ambitionis, sed et cuiusuis propensionis, quæ non ducatur ex intentione honoris Dei, communis boni, & bonæ gubernationis Societatis, & vt dictum est de petente, sic de dante informationem intelligatur, vt quoad eius fieri poterit, neq; ad promotionem,

nem, neq; ad exclusionē ullius incumbat nec propēsam ad id voluntatem ostendat, sed ut de re speculativa, vel omnino ad se non pertinente, quod sentit, præcise conetur explicare.

Non solum mendacia sed amplificationes & exaggerationes relinquuntur, nihil temere, sed consideratè, & mature, certa pro certis, opinata pro opinatis referat, ut qui coram Deo agit, & rationem est redditurus eorum quæ in sua informatione dixerit.

15 Super illud sexti capitis, partis octavæ, quod sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, quisq; teneatur manifestare, si quem sciret affectasse hoc munus, Statutum est, addendam esse censuram hanc in eos, qui ambiunt pro alijs, & quod hæc censura se extendit ad informationem non sinceram, eam scilicet, quæ studiosè mendax est mala cum intentione, & in re gravi. Demum ipso facto ambitiosos pro se, vel pro alijs in excommunicationem incidere decretum est.

16 Cum peteretur, An præcipiendū esset ne de electione Præpositi quis quicquā certi definiat apud se ipsum usq; ad locum, in quo includi debent. Decretum est, observari quidem debere constitutionem in hac parte diligenter, sed non esse addendum præceptum novum in virtute sanctæ obedientiæ, satis fore, si res exaggeraretur, ut quæ magni sit momenti.

17 Si Vicarius ipse notaretur de ambitu decretum est, deferendū esse ad duos antiquissimos Professos, vel ad

- Prouincialem antiquissimum pro deferentis arbitrio.*
- 18 *Vbi dicitur, eodē capite: Celebret aliquis missam de Spiritu sancto. Visū est ab ipso Vicario esse dicēdā, uel ab eo, quem elegerit: et quidem corā omnibus, et in aurora, & post eius cōmunionem statim electores cōmunicare debere: Missam autem in Ecclesia celebrandā esse, et ordinem in eundo ad eam, et communicando, & redeundo, et sedendo ad dicendam sententiam, uel suffragiū dandum, talem esse debere, ut primo loco sedeant primi professi, qui superstites sunt ex nominatis in bulla Societatis: secūdo, Præpositi Prouinciales, tercio, professi quatuor uotorū: In suis autem ordinibus, ut singuli essent priores, qui professionem prius emisissent: & in eundo, et redeundo ad ecclesiam, ut bini incederent: & ad campanæ domesticæ pulsus, (quæ post cōmunionē omniū, usq; ad inclusionē in loco Cōgregationis sonabit) qui suffragium habent ad locū Cōgregationis se conferent, cruce præcedente, et Collegialibus interim canentibus, Veni creator spiritus, quē hymnū submissa uoce oēs electores in ipso loco Cōgregationis dicent, et post inclusionē electorum ijdem Collegiales, uel in horro, uel Ecclesia dicerent letanias, & continuam orationem, quæ usq; ad electionem duraret, inchoarent.*
- 19 *Quæsitum est de loco electionis, & an lecti ibi parandi essent, & quis secundam concionem habiturus esset, de qua in eodem sexto capite agitur, & quis curam haberet includendi electores iuxta cōstitutiones.*

Ad

Ad primū, responsum est, locum illum aptū esse in quo plures ad Congregationē vocati sumerent cibum; Ad secundū, lectos nō esse necessarios: Ad terciū, Patrē Benedictū Palmiū habiturū esse secundā concionē latinā, quia ad id iā pridie fuerat electus: Ad quartum decretum est, Patrē Emanuelē de Saa futurum inclusorem, cum quatuor alijs procuratoribus, ex varijs nationibus, pro arbitrio Patris Vicarij.

20 Decretum est; statim post inclusionem, tentandum esse scrutinium, sed si communis inspiratio praeuenisset ordinem, acceptandam esse: modo adeo luculēta, & notoria esset, ne vno quidem dempto, vt nulla tergiversatione negari posset, diuinam esse inspirationem.

21 Declarando locū illum in eodē illo sexto capite, quod ex his, quæ prius quisquam intellexit statuere debet, quæ sit electurus, et in charta scribere nomē personæ electæ, cōstitutū est: nouas informationes, quæ nullæ debēt sumi in eo loco inclusionis, excludi debere: & ex præcedētibus cū gratia tā illustrationis diuinæ quā, discursus accepta à Deo et prius et eodē loco: electionē esse faciendā Præpositi Generalis: qui inter absentes, et presentes (professos tamē quatuor votorū) eligi posset: omnibus autē dandā esse formulā scriptā: quo citius se expedirēt vt nihil eis deesset scribendū, nisi nomē electi, & eligētis, et hoc manu propria: sed immutato (si cui videretur sibi faciendum) caractere manus propriæ, ne agnosci possit a tribus illis, qui suffragia visuri, & lecturi erant

erant, ita tamen scribi oportere nomen eligentis, ut lateret ob signatum, & non manifestandum nisi necessitas urgeret, iudicio Congregationis; post promulgatum autem decretum electionis, statim cōburenda esse suffragia.

22. Quæsitum est, quorum opera uti deberet Vicarius ante quadriduum illud inclusionem præcedens ad res alias ad electionem ordinatas tractandas, & visum est, ut pro suo arbitratu uteretur opera eorum, quos aptos esse iudicaret, & ut assistens, & secretarius aliquo ex illis quatuor diebus ad plura suffragia, ex numero electorum eligerentur, & quidem prius secretarius, postea assistens, ut prius nominatur in constitutionibus, unde in sedendo, & in alijs ad Congregationem pertinentibus secretarium præcedere oportere: fuit autem postea in illo quadriduo ante diem electionis Præpositi in secretarium electus Pater Magister Ioannes de Polanco, in Assistentem Pater Alfonsus Salmeron Provincialis Regni Neapolitani.

23. Super illud eiusdem capituli, Exurgens a sede vicarius protestatur &c. statutum est Vicarium, secretarium, & Assistentem iurare debere coram Deo, (ut quadrat singulis, secundum constitutiones) se sincere accepturos, & publicaturos suffragia, & tam protestationis huiusmodi quam absolutionis formula hæc est, videlicet. Testem inuoco Deum, cuius oculis omnia nuda sunt, me fideliter accepturum, & publicaturum suffragia, & quæ ad officium meum pertinent, sincera

cum intentione me præstiturum, protestor etiam in diuina maiestatis conspectu, & vniuersæ Sicietatis, quam hic repræsentamus, me neminem admittere vel le qui non sit admittendus, nec excludere, qui non excludendus.

Et Auctoritate Dei omnipotentis mihi licet indignissimo, per sedem Apostolicam concessa absoluo vos, a quavis sententia excommunicationis, suspensionis, & interdicti, & quibusuis alys sententijs, censuris, pœnis, & quantum sit opus dispenso vobiscum, super irregularitate quavis, dummodo sententias, censuras, et pœnas, ac irregularitatem huiusmodi ob defectus ad electionem hanc pertinentes non incurreritis, ad effectum legitimæ electionis: In nomine patris, & filij, & Spiritus sancti Amen.

Absolutio autē, quā antiquissimus professus dat vicario, eiusdē tenoris erit cum ea, qua ipsæ alios absoluit.

²⁴ Super illud eiusdem sexti capituli, Ipsimet tres prædicti mutuo sua suffragia, alius ab alio petat, et iuret etc. Visum fuit, hanc formulam tenendam esse, vt post prædictam protestationem, & absolutionem secretarius dicat Vicario: Pater Da tuum suffragiū in nomine Iesu. mox vicarius surgens flectit genua coram Crucifixo, & signans se Cruce, In nomine Patris, & Filij et Spiritus sancti, legat iuramentum à tergo schedulæ suæ scriptum, manu admota pectori huius tenoris.

Testem inuoco Iesum Christum, qui est sapientia æterna quod

na quod eum eligo, & nomino in Præpositum Generalem Societatis Iesu, quem sentio ad hoc onus ferendum aptissimum: deinde surgens, et duobus digitis clausum suffragium suum ostendens, in urnam mittat: & se rursus inclinans coram crucifixo, redibit ad locum suum, et mox dicet duobus socijs suis, et ceteris: oēs ordine sua ferant suffragia in nomine Iesu: & surget Secretarius, deinde assisles, & reliqui ordine prius dicto, & sigillatim iuramentum facient: & sua suffragia ferent ad exemplum Vicarij.

Quod autem iurent, omnes se eligere eum, quem sentiunt in Domino aptissimum ad hoc onus ferendum, ita declaratum est: quod si quis duos, vel plures pares omnino videret suo iudicio, integrum sit ei dare cui voluerit suffragium. Quod autem dicitur in manibus secretarij relinquenda esse suffragia: intelligendum est urnam fore in mensa, coram Secretario in qua suffragia iacienda sunt, & ex eadem urna, cum prius mixta fuerint, extrahantur à Secretario sigillatim: qui cum reuerentia, & modestia extracta singula ostendet Patri Vicario. Ille autem visa, & utrique socio ostensa leget publice, vel secretario legenda reddet; & in hac promulgatione electus tantum nominetur, obsignato manente nomine eligentis.

Post singulorum suffragiorum publicationem confertur numerus (si plures nominati fuerint) & qui plusquam mediam partem omnium habuerit, Generalis Præpositus erit, & Vicarius, si ipse electus non fuerit. significet

gnificet publice plura esse medietate suffragia eius, qui eligitur, & postmodum formet Decretum in hanc formam. Cum in plena, & legitima Congregatione, collato numero omnium suffragiorum, plusquam media pars omnium, Reuerendum Patrem. N. nominauerit, & elegerit, Ego. N. auctoritate Sedis Apostolicæ, & uniuersæ Societatis, eligo prædictum Reuerendum Patrem. N. in Præpositum Generalem Societatis Iesu, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti amen. Roma &c. Si Vicarius ipse electus esset, statutum est, ut significaret, & formaret eius loco decretum antiquissimum expressis electoribus: & ut scriberetur decretum à secretario, & subscriberetur ab eo qui format illud, & sigillo Societatis obsignaretur: & statim omnes ad reuerentiam ei exhibendam accedant, incipiente Vicario, cum assistentibus, nisi aliquis ex ipsis electus esset: Postremo ad Ecclesiam omnes se conferent, dicentibus Collegij cantoribus Psalmum, Benedictus Dominus Deus, inter eundem, & in ipsa Ecclesia, Te Deum laudamus. Et vnus sacerdos de choro dicet tres orationes, primam de Trinitate, secundam in gratiarum actionem, Tertiam de Die: & usque ad egressum de Ecclesia Præpositus non admittat oscula manuum ab alijs, quam ab electoribus, ut dictum est.

- 25 Super illud, Si non fuerit, qui amplius quam medietate suffragiorum habeat, datur ratio cõpromissionis. Petitus fuit, An tantum unum scrutinium ante cõpromissionem tentandum

tentandū esset. Et visum fuit Congregationi, secundū
scrutinium ante cōpromissionem tentandum esse inter
omnes, qui habuerint suffragium aliquod ad officium
Præpositi, et, si ne tunc quidem crearetur Præpositus:
eodem modo tertium scrutinium tentandum esse: si ne
tunc quidem Præpositus egrederetur, quinque electo-
res ad plura suffragia eligendos esse, & ad quæ ma-
ior eorum pars inclinaret, illum fore Præpositum, et ce-
tera, ut supra, faciendā esse.

Ad hos electores eligendos dandā esse unam horā; si
media non sufficeret, & seruandam esse formulā scri-
bendi, iurandi, & publicandi electores similē illi, quæ
ad Generalem eligendū data est, si acciderit duos unū
& totidem alteri suum dare suffragium, tunc decide-
tur à Congregatione quid erit agendum. Constitu-
tum fuit, etiam ut inter eos eligerent huiusmodi com-
promissarij Præpositum Generalem, qui aliqua suffra-
gia habuissent sepositis illis, qui ad ea tria non pertigis-
sent (nisi huiusmodi plures essent quā duo). & si qua
difficultas orietur, tunc à Congregatione statui oportere,
quid sit agendum. Si duo, vel tres eminenter
plura suffragia haberent, quā aly, visum est conueni-
re, ut illi nec actiuam, nec passiuam vocem ad electio-
nem compromissariorum haberent.

- 26 Fuit etiam statutum ut quatrinduo ante electionem
professi non egrederentur Domum sine licentia Patris
Vicarj (cui liberū esset egredi, si quādo opus esse iudica-
ret)

ret) ut orationibus, missis quotidie dicendis, ieiunijs, & alijs corporis afflictionibus, & informationibus etiam vacarent, illos autem quatuor dies a Vigilia Sancti Petri, vigesima octava Iunii 1565, inchoandos esse statutum est, ut dies electionis esset secunda Iulij, ipso scilicet festo visitationis. prout in precedente electione fuerat. Et consequenter visum est Congregationi, non esse expectandos absentes (nam ante id tempus Pater Euerardus Prouincialis inferioris Germaniæ expectabatur, nec de Prouinciali Baticæ, cum suis socijs spes certa erat, quod ad electionem venturi essent) sed si accidisset, ut, incepto quatrindua, alij qui venirent, tunc deliberaret Congregatio, an suffragium essent habituri. De partitione autem ieiuniorum, disciplinarum et orationum placuit omnibus, ut Pater Vicarius illam pro suo arbitratu faceret.

- 27 Petitum fuit cui reseruanda esset excommunicatio lata sententiæ superius dicta: & statuit Congregatio, ut reseruaretur Patri Vicario, si ante electionem absolui se petat, qui in eam incidisset: si post electionem peteret, Patri Generali reseruanda erit. Hactenus de actis ante electionem.

Ordinavit autem Pater Vicarius circa illud tempus electionis, ut missæ nostrorum, & orationes ad effectum bonæ electionis applicarentur, et præcipue in Vrbe. Et prima illorum quatuor dierum qui præcedunt diem electionis, idem Pater Vicarius omnes electores simul

mul allocutus est, hortatusq; ad electionem sincere ad gloriam Dei, & commune bonum Societatis transigendam: & inde illud quadriuum inchoandum, quo se omnibus modis ad Sancti Spiritus gratiam obtinendam disponerent, & cogitarent, quis esset maxime idoneus ad officium Præpositi, & informationem caperent &c.

Visum est autem Congregationi, quòd hæc Viginseptem Decreta possunt habere singuli Rectores atq; etiam Prouinciales: vt suæ Prouinciæ electoribus communicarent: tenerenturq; singuli habere, saltem quæ ad informationem, & electionem faciunt, ad quam vt finem, hæc acta diriguntur.

Formulam autem informandi, quæ proponenda esset illis extra electorum numerum, à quibus peteretur informatio, iussus est conficere secretarius: quæ postea ab ipsa Congregatione videretur, cum Secretarius, & assistens esset eligendus.

ACTA SECUNDAE CON-
GREGATIONIS GENERA-
lis, post electionem Præpositi,
quæ cœpta est tertia die
Iulii Anno M.D.LXV.

PRIMUM DECRETVM.

Die tertia Iulij Congregatio post electionem cœpta
est, & initio declarauit Reuerendus Pater Præpo-
situs Generalis, quod elegisset in Secretariū Patrē Io-
annē de Polanco: vnde eo munere fungi cœpit, & in
primis proposuit idem Pater Præpositus de admitten-
dis ad Congregationem Procuratoribus, & decretum
est, admittendos esse, tam eos, de quibus nulla erat du-
bitatio, quod legitime vocati accessissent, quàm eos, de
quibus dubitabatur; & suppleuit Congregatio quos-
uis defectus, qui in horum electione accidissent; placuit
autem, vt sequenti actione ageretur quid in posterum
facto opus esset. Interim vocati sunt Procuratores se-
quentes scilicet Pater Ioānes de Victoria Procurator
Generalis, & Romanus, Pater Carolus Pharao Pro-
curator Siciliae, Pater Franciscus Enriquez procura-
tor Portugalliae, Pater D. Ignatius procurator
Indiae, & Brasiliae, Pater Didacus Carillo Procura-
tor Prouintiae Toletanae, Pater Iacobus Xuarex, &
F Ludonicus

Ludouicus de Medina Procurator Castellæ, Pater Ioannes Gurrea Procurator Longobardiæ, Pater Rubies Procurator Aragoniæ, Pater Ruirz Procurator Bæticæ, Pater Franciscus Sunier Procurator Austriæ, Pater Claudius Matthæus Procurator Aquitania: Et constitutum est, vt sederent suis locis, & interfuerunt Congregationi.

2 De tribus Assistentibus, qui iam suo officio defuncti fuerant ipsa in electione Præpositi Generalis, actum fuit, An cum suffragio interesse deberent Congregationi, & eos quidem interesse debere decretum est: sed quid in posterum de Assistentibus, qui expirant sit sentiendum, & an essent statim eligendi noui Assistentes, & Admonitor Generalis, et aliqui, ad quos referrent singuli ea, quæ proponenda Congregationi viderentur, & cum qua auctoritate, in diem sequentem tractatio reiecta est.

3 Actum fuit de Procuratoribus, An in posterum ex singulis Prouincijs venire deberent, & si venirent, An duo possent venire electi à Congregatione Prouinciali, vel adducti à Præposito Prouinciali: et res est diuultuq; disputata, non tamen eo die satis cõstituta. Vnde sequenti die .s. quinta Iulij denuo proposita fuerunt varia suffragia ea de re, & quod sequitur, est constitutum. Constitutiones circa huiusmodi Procuratores, qui præter duos electos cum Prouinciali ad eligendum Generalem Præpositum mittuntur à Congregatione

gatione Prouinciali, vel adducuntur à Præposito Prouinciali, seruandas esse: sed Congregatio sic eas interpretata est, vt cum tantum ad electionem vocatur Societas, terni veniant ex singulis Prouincijs .s. Prouincialis, cum duobus electis: nec vlli Procuratores sunt adducendi, qui suffragium habeant: quod si Præpositus Generalis, qui cogit Congregationem, vel Vicarius Generalis, iudicat aliquos esse adducendos ad negotia graua, post electionem tractanda, cum id significauerit Prouincialibus, tunc vnus, vel duo possunt ex singulis Prouincijs, vel à Congregatione Prouinciali, vel ab ipsis Præpositis Prouincialibus electi venire: et quidem cum suffragio actiuo, & passiuo, iuxta Constitutiones, si vel coadiutores spirituales formati, vel Professi trium, aut quatuor votorū fuerint, non aliter.

4. *Agi cœptum fuerat præcedenti die, An in posterum, qui fuerint Assistentes, quorumq; officium per electionem noui Præpositi Generalis expirauerit, interesse debeant Congregationi Generali, quæ post electionem ad alia negotia graua tractanda celebratur: & decretum est, vt auctoritate ab hac Congregatione data, intersint in posterum cum suffragio generalibus Congregationibus, siue Romana constituatur Prouincia, siue non constituatur, siue noui eligantur assistentes, siue non eligantur. Deinde actum est, an Assistentes statim eligi deberent, et Admonitor Præpositi Generalis, an potius id differri in finem Congregationis*

oportere, & hoc ipso die, diffinitum est, vsq; ad diem festum beati Iacobi, differendum id esse, & quatriiduā ante, informationes esse capiendas (secretas tamen) vs tunc saltem hac de re statueretur.

5 Propositum fuerat, An aliqui essent deputandi, ad quos singuli ea referrent, (quod ad negotia prouinciarum attinet) quæ Congregationi proponenda viderentur, & cum qua auctoritate: constitutum est autem, vt quinq; eligerentur ex Prouincialium numero, qui varijs nationibus præ sunt, cū ea facultate, vt vnū contextū ex varijs, quæ suggeruntur facerent, ordine cōuenienti: & si quid videretur non pertinere ad Congregationē, sed potius ad Generalē Præpositū, admoneret proponentē, cui si persuasum nō esset, vt desisteret, liceret ei Cōgregationi proponere, quod vellet: ipsa vero vel recuset ad Præpositum Generalem, vel de eo decerneret.

6 Quinq; deputati dicti in decreto præcedēti per scrutinium, scriptis suffragijs electi fuerunt, scilicet Pater Alfonsus Salmeron, Prouincialis Neapolitanus, Pater Iacobus Miron Prouincialis Portugallia, Pater Petrus Canisius Prouincialis Germaniæ superioris, Pater Ioannes Xuarez Prouincialis Castella, Pater Emundus Augerius Prouincialis Aquitania, vs simul cum Præposito Generali id agerent, quod præcedenti decreto continetur.

7 Statutū fuit eodē die, septē esse eligendos, ad quos referretur difficultates, quæ circa constitutiones, vel institutionis

tutionis Societatis bullas occurrerēt, vt conarentur eas diluere, vel, si proponenti aliter nō satisfieret, ut eas proponerēt Cōgregationi per se ipsos, vel per eundē qui proponi peteret cōuenienti modo, et ordine ad id declarato. Et electi fuerunt per scrutinium, Pater Hieronymus Natalis, Pater Michael Torres, Pater Christophorus Madridius, Pater Benedictus Palmius, Pater Euerardus Mercurianus, cū Patre Ioāne de Polanco : et quia septenarij ad numerū implendū, paria prater hos habuerunt suffragia, Pater Antonius Vinch prouincialis Rheni, & Pater Antonius Cordeses Prouincialis Aragoniæ, decretum est, vt uterq; deputaretur, & ita octo deputati fuerunt : his autem octo statim commissum est, vt interpretarentur constitutiones, quod attinet ad electionem vnius, vel duorum, qui venire possunt cum suffragio, ex singulis Prouincijs, ad negotia tractanda in generali Congregatione (prater tres qui ad electionem Generalis veniunt) an scilicet possent eligi à Congregatione prouinciali, an tantum ab ipso Proposito Prouinciali, vt aliqui se sentire significabant.

3. Propositū fuit, An deputadi essent aliqui, qui officium Vicarij, nō satis in cōstitutionibus expressū, cōficerēt, et Cōgregationi referret: et itē alij, qui in vnū corpus redigerēt acta precedētia Generalis electionē, in priori, et posteriori Cōgregatione, ita, ut cuius liceat in mediū adducere, si quia habet cōtra illa : et statuatur Congregatio generalis, an cōfirmari debeāt, nec ne, postquā oēs audie

vit: omnibus aut placuit utraq; deputatio, et demãdata est Patri Præposito Generali cura deputandi eos, qui ei in Domino deputandi viderentur; ipse vero, præsen- te Congregatione, deputavit ad Vicary officium confi- ciendum quinq; Patres, scilicet Patrem Nicolaum Bô badillam, Patrem Nicolaum Lanoyum, Patrẽ Hie- ronymũ Domenech, Patrẽ Petrũ de Ribadeneyra, Pa- trẽ Ioannem de Valderauano. Et ad concinnanda acta ante electionem, & de eis referendũ totidem designa- uit .s. Patrem Christophorum Rodriguez, Patrẽ Gui- donem Roilletum, Patrẽ Emanuelem Lopez, Patrem Martinum Gúticrres, Patrẽ Franciscum Enriquez: et vtriq; ibidem declarati sunt.

Propositum etiam fuit de eisdem, vel alijs designan- dis, vt viderent si quid esset in actis Congregationis primæ Generalis, post electionem celebratæ, quod nõ ab hac deberet confirmari: Et quia in Concilio Triden- tino sunt quædam, quæ videntur nostris Constitutio- nibus, aliquo modo aduersari; petitum fuit, vt de- signarentur, etiam aliqui, qui adnotarent, et expende- rent, ac Congregationi proponerent ea: vt considerarẽ- tum remedio, vel declaratione aliqua opuseffet.

Placuit etiam Congregationi vtrorumq; deputatio, & commissã est Patri Generali, qui designavit ad expendenda acta post electionem, & referendum de eis septem sequentes, scilicet Patrem Alfonso Roman, Patrem Gasparem Loartium, Patrem Franci- scum

scum Adornum, Patrem Pontium Cogordanum, Patrem Paulum Offeum, Patrem Ioannem Victoriam, Patrem Ignatium de Azebedo. Ad expendenda acta concilij, designauit septem alios: scilicet Patrem Alfonsum Salmeronem, Patrem Petrum Canisium, Patrem Hieronymum Natalem, Patrem Michaellem Gouiernum, Patrem Bartholomeum Hernandez, Patrem Ludouicum a Condrcto, Patrem Marcum Georgium, & utriusque in eadem Congregatione publicati fuerunt.

9 Cum mentio facta fuisset de difficultatibus, quae circa constitutiones occurrerent. Placuit omnibus communi consensu, ut nihil ad substantialia instituti nostri pertinet posset immutari: ut in secundo decreto titulo secundo de constitutionibus in praecedenti Congregatione fuerat constitutum.

10 Cum Propositum fuisset, & in praecedenti actione agitatum, An maior pars omnium suffragiorum, id est, quae medietatem excederet, necessaria censenda esset ad aliquid constituendum, an satis esset ad plura suffragia decernere de ijs, quae proponerentur, si non essent grauisima: ut quae pertinent ad constitutiones, & ipsum institutum societatis, vel ad dissolutionem admissorum Collegiorum: die nona Iulij omnium fere consensu diffinitum est, satis fore, ad quiduis, etiam ex grauioribus decernendum, plusquam mediam partem eorum, qui legitime congregati sunt in generali Congregatione: dummodo non agatur de ijs, quae pertinent ad substantiam nostri instituti. De rebus minus grauib.

F iiij ad plura

ad plura suffragia diffinire posse Congregationem.

Propositum fuit, An multiplicitas Collegiorum, per aliquod tempus moderanda esset, & an quedam non satis bene constituta, essent dissoluenda, nisi post certum tempus bene fundarentur, iuxta constitutiones: & an, manentibus Collegijs quibusdam, scholæ saltem essent auferendæ, & cum res per triduum disputata esset, patribus diligenter suas sententias dicentibus, duodecima die Iulij, sic res constituta est. In primis placuit, in posterum moderationem adhiberi, & plurimis, maximeq; momenti rationibus in medium aductis: rogauerunt Reuerendum Patrem Generalem Præpositum, & serio commendauerunt, vt potius applicaret animum, ad roboranda, & ad perfectionem adducenda Collegia iam admissa, quàm ad noua admittenda, & si quæ admittenda existimaret ex ijs, quæ offerrentur eiusmodi essent; & eis in locis, & cum talibus circumstantijs, vt ad commune bonum Ecclesiæ Dei, magnum momentum habitura videantur: & quo ad eius fieri possit, ita dotata, vel eam rerum vitæ necessariorum commoditatem habentia, vt non tantum operarij sustentari possint, sed et is etiam numerus scholasticorum, qui pro Seminario sit eidem Collegio futurus, vt ex eo operarij prodire possint ad id conseruandum: nec admittatur (licet hæc omnia suppeterent) si non haberet Societas Rectores, ac Magistros, & demum operarios in vita, ac doctrina idoneos, vt huic mi-

neri posse satisfacere, auditis Assistentium sententijs, iudicaret, & quidem sine aliorum Collegiorum detrimento.

Quod attinet ad Collegia non bene constituta, vel scholas in eis dissoluendas, visum est maiori parti Cōgregationis, audiendos esse eos, que sentirent, uel dubitarent, aliquod tale Collegiū, vel scholam dissolui debere, ut expensis eorum rationibus (quæ in scriptis dari deberent) Congregatio de singulis seorsum statueret, quid facto opus esset.

12 Lecta fuit eodem die epistola Reuerendissimi, et Illustrissimi Cardinalis Sarzanensis, et exposita postulatio Reuerendissimorum Episcoporum Vicentini, et Bellicastri, ac Reuerendissimi Domini Iulij Sauli Clerici Cameræ Apostolicæ, ac cōmunitatis Matricis, prope Brutios, a quibus Collegia nostræ Societatis expetebantur, et Congregatio nullum ex eis esse admittendum censuit.

13 Propositum fuit, & discussum die decimatertia, & decimaquarta huius mensis, an deberet fieri saltem unū Seminariū Societatis perfectum in qualibet Prouincia ad formandos professores, & alios, qui in Christi uinea idonei operarij futuri essent, in humanioribus litteris, Philosophia, & Theologia, ut postea toti Prouinciæ sufficerent: fuit autem constitutum Seminaria prædicta curanda esse, ubi, & quando commode fieri poterunt in quauis Prouincia; sed ubi nostri docendi munus obituri sunt, ut paulatim non præpropere huic negotio promouendo darent operam.

De usu

- 14 De usu potestatis Prouincialium in suis prouincijs, fuit actum, & decretum, vt iuxta constitutiones nostras, & rationis dictamen videatur, ac declaretur à Patre Generali, quæ sit ordinaria omnibus Prouincialibus, ex æquo conferenda, quæ autem extraordinaria; & pro ratione loci, temporis, & personarum, huic potius, quam illi communicanda potestas: vt priorem illam omnibus, posteriorem hanc us conferat Præpositus Generalis, quibus ad bonam gubernationē in hac, vel illa prouincia, conuenientem fore iudicauerit.
- 15 Quæsitum fuit, An expediret Commissarios non fieri, nisi ex necessitate, & ad tempus, & vt visitandi munere, tantum fungerentur: & decreuit Congregatio, Commissarios, qui ad uisitandas Prouincias tertio, vel quarto quoq; Anno, vel quando Præposito Generali videbitur, & cum qua auctoritate, & iurisdictione videbitur, mittendos esse: De alyis, qui continuum, & quasi ordinarium officium haberent in Prouincijs remotis, censuit Congregatio (re bis consultata) non esse illos in posterum constituendos: iuxta quod in duodecimo decreto Prioris Congregationis Generalis, titulo sexto, diffinitum fuerat; sed cum necessitas, vel utilitas magni momenti, hoc officium iudicio Præpositi Generalis requiret, pro re nata posse huiusmodi Commissarios ab eo institui, qui, cum satisfactum erit cause, propter quam instituti fuerant, pro eiusdem Generalis arbitrio, eodem officio defungantur.

Propositum

16. Propositum, et tractatum fuit aliquot diebus, quid censendum, ac statuendum esset de frequenti mutatione personarum Societatis, ab vno in alium locum: & quæ ratio habenda esset pragmaticarum, sanctionumq; regiarum in hac parte: & decima octaua Iulij constitutum fuit, suam legitimam potestatem ad mutationes personarum constare debere Præposito Generali: cui Constitutiones eam tribuunt: siue ab vno in alium locum eiusdem Prouinciæ, siue diuersæ, mutari conueniat: & etiã Prouincialibus intra suas Prouincias, cum sæpe mutationes huiusmodi non vtilis tantum ipsis, qui mutantur, vel communi bono, sed necessaria etiam prorsus existimantur: curandum esse tamen per superiorum prudentiam, vt non sine causa alicuius momenti, nec cum detrimento eorum, à quibus aliqui remouentur, tales mutationes fiant: edicta vero regia hac in re seruanda esse, & alioqui Principum habendam esse rationem, ne offendantur: & si id timeretur, eorum consensum, & satisfactionem esse ad mutationes eiusmodi procurandã.
17. Cum Illustrissimi Domini Francisci de Toledo litteræ, ac postulatio proponeretur de Collegio in oppido de Oropesa, cum quibusdam conditionibus admittendo: quod Hospitalis infirmorum, & Domus puerorum in doctrina, & vita Christiana instituendorum curam esset habiturum: quam hæcenus tres ex nostris, in gratiã Illustrissimi comitis de Oropesa, de Societate nostra optime meriti, aliquo modo, præter instituti nostri rationem

nem exercuerant. Placuit Congregationi, vt huiusmodi Collegium non admitteretur; cum enim Societatis nostrae clarissima illa Domus peculiare gerat patrocinium, gratum eidem fore credebatur, si nostri instituti memores, quod ei non consonat, recusarem.

18 Cum Propositum fuisset, An deputationi iam factae quinq. Prouincialium in septimo decreto praecedenti, tres alij iuxta Praepositi Generalis arbitrium essent adijcendi qui simul eum illis formarent decreta ad gubernationem pertinentia (si quae talia essent formanda) & Congregationi referrent: Placuit Congregationi eos adijci, & ita Pater Hieronymus Natalis, Pater Michael Torres, Pater Benedictus Talmius ad quinq; iam nominatos additi fuerunt.

19 Propositum fuerat, & consideratum aliquot diebus, An expediret in quavis Prouincia Domum aliquam probationis institui, vel coniunctam Collegio, (in distincta tamen habitatione) vel separatam, in qua Nouitij biennio suo exercerentur, quo tempore non modo non adijcendi essent ad vota simplicia emittenda, sed ne admittendi quidem ad ea renouanda cum alijs, licet sponte emisissent, iuxta constitutiones nostras. Placuit autem Congregationi, vt curaretur huiusmodi Domos in singulis Prouincijs institui, quam cito fieri commode possent: vt q; biennio, & bene probarentur Nouitij nō litterarum, sed mortificationis, ac profectus spiritalis studio vacando: in secundo tamen anno possit a

fit à Prouincialibus, ex commissione Generalis, circa studium dispensari, habita ratione personarum, locorum, & temporum, pro vt in domino expedire iudicabitur: visum est autem non modo Nouitios ad vota emittenda non instigandos esse hoc biennio, sed si sponte emitterent, vt non simul cum alijs, qui biennium expleuerunt, ad ea renouanda admittantur, sed seorsum id facerent.

De etate admittendorum ad probationem dubitatum fuit à quibusdam, & propositum, sed visum est Congregationi, nullum decretum ea de re faciendum esse, sed constitutiones esse seruandas.

20 Cum de pecunijs ex aliqua Prouincia, vel Regno extrahendis ageret Reuerendus Pater Præpositus Generalis, et ad maiorem edificationem principum fore diceret, si edicta regia hac in parte seruarentur; approbavit Congregatio generalis eius sententiam, & statuit circa extractionem pecuniarum, edicta huiusmodi obseruanda esse.

Vigesima Iulij Pater Ioānes Plaza Prouincialis Bætica, & Pater Bartholomeus Bustamante, & Pater Baptista eius socij in Congregationem sunt admissi, et suis locis sententias dicere cœperunt.

21 Cum in ratione scribendi, quæ in declarationibus ultimis, primi capituli octauæ partis, litteris L. M. N. continetur, licet initio Societatis perutilis fuerit, nunc grauissimæ difficultates inueniantur,

Propositum

Propositum fuit, an mutari eam oporteret, & formam aliquam confici, quæ Societati pro statu præsentis conuenire censeretur; & re discussa, visum est, quædam esse in prædicta ratione scribendi, quæ modo non bene possint obseruari: vnde remedium esse per aliquam immutationem constitutionum in ea parte adhibendū: & placuit designari tres, vel quatuor, vel quinque pro arbitrio Patris Præpositi Generalis (cui deligendi eos cura data est) qui formulam aliquam scribendi conficerent: & Congregationi proponerent, vt ea decerneret, quid esset agendum. Ipse autem Pater Generalis elegit tres Patres assistentes, scilicet Patrem Iacobum Mironum, Patrem Euerardum Mercurianum, Patrem Benedictum Palmium, cum Patre Christophoro Madridio, ac Patre Ioanne Polanco Secretario, qui eam confecerunt.

22. Cum de cantu Missæ, & Vesperarum inducendo in ea loca, in quibus non dum admissus est, ageretur, tandem Congregationi placuit, vt iuxta constitutiones, & decreta præteritæ Congregationis; & habitacione finis, quem ipsæ constitutiones intendunt, posset Præpositus illum inducere, prout expedire in Domino iudicabit in hunc, vel illum locum. Vbi autem in ductus esset cantus tam missæ, quam vesperarum, si inutilis ad finem nostri instituti, & proximorum edificationem videretur, vel deessent, qui bene id munus præstare possent, commissum est Patri Præposito Generali, vt

li, vt eum valeat reuocare, ac prohibere, si ita ei visum fuerit conuenire.

23. Propositum fuit, An Seminaria Episcoporum, de quibus in Concilio Tridentino est actum, admittenda à Societate nostra viderentur, si eorum gubernationem nostris committere ipsi Episcopi vellent: & re satis agitata, constituit Congregatio non admittenda videri; si tamen fundatio perpetua, & insignis huiusmodi Seminariorum ita fieret, vt simul etiã coniunctum Collegium nostrum valde promoueretur, & abundaret Societas operarijs idoneis, & libera eidem Societati gubernatio committeretur: placuit admitti posse, ex dispensatione Præpositi Generalis, & non aliter: sed si quando admitteretur tale munus, constituit Congregatio, vt ne præceptores huiusmodi Seminarijs darentur separati ab ijs, qui in scholis nostris pro Societatis nostræ instituto prælegunt.

24. Cum ageretur à Reuerendo Patre Præposito de Congregatione Generali, An certis, & statis temporibus esset cogenda, visum est Congregationi, eius sententiam sequi, quæ, septimo quoq; anno, eam celebrandam esse tenuit: hoc addito, quod si maior pars Prouincialium in septimo anno iudicaret res graues non esse, quæ tractari in Congregatione debeant, differri possit in biennium, ita vt nono quoq; anno ad summum, celebrari debeat. Sed intercessum est, & intercessio obtinuit, ne vllum certum tempus præscribatur, sed tertio quoq; anno,

anno, veniant simul ex omnibus Prouincijs Procuratores, qui Professi quatuor votorum, & viri maxime idonei sint à Congregatione Prouinciali electi, & habeant ius suffragij, simul cum Assistentibus, & ipso Patre Generali (qui duo suffragia, & qualitatem præcedendi habebit) ad decernendum an cogi debeat Congregatio generalis, nec ne.

25 Cum Propositum fuisset, quod ad Assistentes attinet, an ex quatuor nationibus eligi eos oporteret, ex Italia scilicet, & Sicilia vnum: ex Gallia, & Germania alterum: ex Hispania prouincijs tertium: ex Portugallia, & India quartum, visum est tandem, Assistentes idoneos, & ijs dotibus præditos, quas constitutiones requirunt, eligendos esse, & quidem ex quatuor nationibus in quantum fieri posset, iuxta vniuscuiusq; conscientiam.

De loco autem dicenda sententia, placuit Congregationi, vt antiqui Assistentes, etiam si suo munere iam defuncti essent, per electionem noui Præpositi, inter Prouinciales haberent locum, secundum ordinem, & tempus suæ Professionis; noui vero Assistentes, qui creandi essent, si iam in Congregatione essent; vt in suis manerent locis, pro eius Congregationis tempore in qua crearentur: statim tamen sua potestate, & munere fungi inciperent in ijs, quæ iuxta constitutiones, eis legitime conueniunt, circa Patrem Præpositum: nam quod ad Congregationem ipsam attinet, nihil eos, nisi suum suffragium,

suffragium, (ut ceteros) habere.

Quia vero die vigesima quinta, Beato Iacobo sacra-
creari debuerant, iuxta prædictum decretum: res dila-
ta est, usq. ad diem vigesimum octauum, ut infor-
mationi tempus suppeteret.

26. Propositum fuit Congregationi, quod Ciuitas Va-
lentina, & alij magnæ auctoritatis viri offerebant
Vniuersitatem suam in Hispania satis celebrem So-
cietati nostræ, ut cum quibusdam conditionibus eius
curâ in se susciperet, & fere triū milliū aureorū, annuū
redditum, ad nostrorum expensas applicandum cura-
bant: sed quamuis eorum deuotioni, & in Societatem
nostram beneuolentiæ gratiæ habendæ viderentur: id
tamen onus minime subeundum esse, cum talibus præ-
sertim conditionibus, visum, & ita, non esse admit-
tendum decretum est.

27. De Admonitore Præpositi Generalis, actum est
in Congregatione, an necessario esse deberet professus
quatuor votorum, & an eius electioni interesse debe-
rent Procuratores Prouinciarum, & placuit fieri ea
de re decretū, ut scilicet eligeretur ex professis quatuor
votorū, & eius electioni Procuratores interessent.

Die ergo vigesima octaua Iulij mane, cum ad plura
medietate suffragia, per scrutinium, eligēdos esse Assi-
stentes, decretum esset; in primo pro Hispaniæ Prouin-
cijs electus est Pater Antonius Araoz, qui in illis
Commissarius fuerat: In secundo seorsum, pro Italia,

& Siciliae Prouincijs, Pater Benedictus Palmius,
 Longobardiæ Prouincialis. In tertio, Pater Euerar-
 dus Mercurianus, inferioris Germaniæ Prouincialis,
 pro Gallia, & Germaniæ Prouincijs: demum pro
 Portugallia, et Indiarũ, ac Brasiliæ Prouincijs, Pater
 Iacobus Miron, Portugallia Prouincialis: in Admoni-
 torem autẽ, electus est, eodem die à prandio, Pater Ioan-
 nes de Polanco, Secretarius Societatis, simili scrutinio,
 28. Cum ageretur de distributione bonorum, ex patri-
 monijs fratrum nostrorum prouenientium, qui ea in sub-
 sidium Societatis dare cupientes, Præpositi Generalis
 iudicio dispensationem relinquunt; dixit suam senten-
 tiam Reuerendus Pater Præpositus, sibi videri constitu-
 tionem primi capituli tertiæ partis esse seruandam, ex-
 presse mentione facta illorum verborum, quæ in eadẽ
 Prouincia distributionem faciendam insinuant: Et vi-
 sum est Congregationi, id ipsum, quod Patri Generali,
 vt scilicet, talis distributio, iuxta prædictam constitu-
 tionem, & verba illa (in eadem Prouincia) fieret.
 Cum facta esset interrogatio de conciliandis, & expli-
 candis tribus locis Constitutionum, sic est constitutum.
 Ea quæ continentur, quarto capite examinis, de disposi-
 tione bonorum, ita intelligenda sunt; vt instructio
 quædam generalis sit, & lex, qua nostri debeant bo-
 na sua in veros pauperes distribuere, pro deuotione ta-
 men sua. Quæ vero in tertia parte, capite primo. §. na-
 no, continentur, intelliguntur in particulari de illis bo-
 nis

nis, quæ fratres in beneficium Societatis, siue in particulari, siue in generali, distribuere ex sua deuotione volunt: in quo casu si Rectores, & Prouinciales, iuxta declarationem eiusdem loci, illis representent, perfectius esse, ut bona sua dispositioni Præpositi Generalis relinquunt; tunc declaratum est, ut hæc bona in eadẽ Prouincia tantum, & non alibi, Pater Generalis debeat distribuere. Et ad hanc legem, & intellectum, quæ in nona parte capite tertio, numero sexto, habentur, interpretanda sunt, si quo pacto de nostris fratribus intelligi possunt.

Quod si aliquis imperfectionem secutus, particulari alicui Societatis nostræ loco, extra Prouinciam, applicare sua bona velit: proponendum erit illi, ut dispositioni Præpositi Generalis relinquat, qui ea distribuet, iuxta formam superius præscriptam; alias ea bona à Societate nostra non admittantur, sed ea teneatur ipse in ueros Christi pauperes, extra Societatem dispensare. Si vero ea alicui Collegio, intra Prouinciam, assignauerit, sit in manu Præpositi Generalis potestas probandi eam applicationem, vel improbandi.

Atque in hunc quidem modum constitutiones has, post hæc conciliandas, intelligendas, atque obseruandas esse decernit Congregatio: Veneramur enim sanctam memoriam Patrum nostrorum.

29. Cum Herbipolensis Episcopus, Collegium ad se mitti peteret, cui Domum, & Ecclesiam, per commodam

G ij ac creditus,

ac redditus .et supellectilia abunde suffectura dare vellet, visum est maiori parti Patrum, rem totam Reuerendi Patris Præpositi iudicio esse committendam.

30. Actū fuit de Collegijs quibusdā, in quibus, sine obligatione, et sine magno fructu, scholæ tenentur, in Domo probationis cōuertendis, sublatis huiusmodi scholis: et nisū est Congregationi, id negotij Præpositi Generali prudentiæ committendum esse; et ita est commissum.

31. De collegio Calatabelotæ, & Belmontensi, rationibus vtrinq; propositis, actum est, an dissoluenda viderentur; & totum negotium, cum facultate dissoluedi, eidem Reuerendo Patri Præposito commissum est; vt admonitis fundatoribus, & quorum interest, id statueret, quod ad Dei gloriam fore iudicaret.

32. Cum intellexisset Congregatio Collegium Diligense, ac Vniuersitatem Societati nostræ ab Illustrissimo, & Reuerendissimo Domino Cardinali Augustano commissam, non adhuc habere redditus illos, & dotationem, quam in suo contractu idē Illustrissimus Cardinalis promississet; sed nec probabiliter tam cito habituram; quamuis voluntatem optime de Societate nostra meriti præsulis agnosceret, & ei plurimum se debere fateretur; visum tamen fuit Congregationi Reuerendi Patris Præpositi Generalis iudicio rem totam committere; facultatem ei relinquendo, vt, si intra certum aliquod tempus (eiusdem arbitrio præfigendum) non esset stabilitum Collegium, & Vniuersitas prædicta,

sta, ac promissis redditibus dotatum, ea posset dimittere, & nostros aliò transferre.

33 Cum Ciuitas Perusina, in lectione quadam publica litterarum humaniorum, opera cuiusdam ex nostris vsa fuerit, & Collegio nostro Perusino, loco stipendij, quod Trelectoribus huiusmodi lectionis solui solebat, centum aureos, singulis annis (pro eleemosyna tamen non pro stipendio) soluerit; actum fuit, an in posterum, quouis modo, vel titulo darentur, essent admittendi; & visum est in Domino expedire, vt nec lectionis huius munus, nec centum illi aurei in posterum admitterentur.

34 Actum est de donato nobis Collegio Mileti in Calabria, & per promissionem ex parte admissa, an relinquendum, vel retinendum videretur, & placuit Congregationi totum hoc negocium Reuerendo Patri Praeposito Generali, simul cum Patre Prouinciali Regni Neapolitani, cum facultate ad id retinendum, vel dissoluendum, committi.

35 Cum propositum fuisset de Collegio Venetiarum, in Domum professorum conuertendo; quandoquidem expedire uidebatur, vt redditus à Sede Apostolica, ei assignati, Collegio Patauino applicarentur; et utriusque fundator Reuerendus D. Andreas Lipomanus Prior Sanctissimae Trinitatis eiusdem esset sententiae: placuit Congregationi, vt praedictum Collegium Venetiarum, Domus professorum, in qua et nouitij probarentur, fieret; & vt conuenienti ac iusto modo id fieri posset, vt per litteras à Sede Apostolica obtentas, facultas ad huiusmodi commutationem peteretur.

36. Cum classis Regis Catholici, contra Turcas Melitem oppugnantes, mitteretur, & ex patribus, qui Cōgregationi intererant, aliqui operam suam, magno cum desiderio cōmunis boni, ad hanc expeditionem offerret & Summo Pontifici res quammaxime probaretur: visum est Reuerendo Patri Præposito, de mittendis, esse ad Congregationem referendum; quod cum fecisset, non placuit Congregationi, Patrem Hieronymū Natalem ad prædictam expeditionem mitti: de Patribus autem Magistro Hieronymo Domenech, Siciliae Prouinciali, ac de Patribus Bartholomeo Hernandez Ioanne Gurrea, ac Iacobo Xuarez, commisit Reuerendi Patris Præpositi iudicio, an mittendi essent: & ita designati sunt ab eodem, simul cum alijs, extra corpus Congregationis, ut ad classem proficiscerentur; quod et statim cum benedictione Pontificis, & c. fecerunt.
37. Actum est etiam, An Diffinitores eligi deberent, ad res determinandas, quas eis Congregatio commississet; & placuit sex numero eligi; & die sequenti, per scrutinium ad plura suffragia electi fuerunt tres Patres, noui assistentes, & præterea, Patres Alfonsus Salmeron, Hieronymus Natalis, & Michael Torres.
38. Propositum fuit de Hospitalis cuiusdam Genuensis Domo, & Ecclesia, cum quibusdam conditionibus admittenda, pro nostri Collegij habitatione, & ministerijs. Itidem de Collegio Logroniensi, & Palenti-

no, ac Domo del Villar nuncupata, (quæ tria in Pro-
vincia Castellæ sunt) dimittendis; & placuit Congre-
gationi, Diffinitoribus hæc negotia esse committendas
sic de Collegio Bibonensi in Sicilia, Mutinensi in Lon-
gobardia, Tirnauensi in Vngaria dissoluendis, est
actum; et Generali cum Diffinitoribus, vel Assisten-
tibus, habentibus suffragium, ut diffinitores solent, res
commissa est.

39. Cum tractaretur, an Collegia Societatis plures habe-
re Collegiales deberent, quam possent alere: placuit
Cōgregationi, fieri decretum ea de re; et statuit, ne plu-
res teneantur, quam ali possint: siue ex redditibus, si-
ue ex elemosynis alendi sint.

40. Cum ageretur de contrahendis regulis in minorem
numerum, & de admonitionibus, vel responsis Patris
Natalis in Hispania, & alibi relictissimam manu Prouin-
cialium retinendis; de casibus etiam reseruatis, an scili-
cet, tantum mortalia externa ea esse deberent: Congre-
gatio id totum Diffinitoribus commisit; ad conficien-
dam etiam formam, quæ in probationis Domibus ten-
nenda esset deputati fuerunt Patres, Ioannes Plaza Pro-
uincialis Baticæ, Ioannes Xuarez Prouincialis Ca-
stellæ, Bartholomeus Bustamante, D. Ignatius, Fran-
ciscus Costerus, & Ruiz.

Actum fuit, & per aliquot dies disputatum, de au-
gendo tempore orationis, quod in constitutionibus,
quarta parte, capite quarto, præfigitur: & placuit

G ny tandem

tandem Congregationi, vt Pater Præpositus Generalis, pro sua prudentia, possit id augere, prout expedire in Domino iudicauerit, habita ratione personarum, regionum, &c.

- 42 Cum de doctrina Christiana edocenda, & de examinandis beneficijs curatis (quæ Collegijs nostris, paucis in locis vnita sunt) & relinquendis, ageretur; res est Diffinitoribus, cum Patre Generali commissa. Eodem die, cum ex causis grauibus Patri Emundo Trovinciali Aquitaniæ, cum socio Patre Claudio recedendum in suam Prouinciam videretur; placuit Congregationi, id Patri Præposito Generali committere: idem de Patre Fulvio Androtio Ferrariæ Rectore, & de Patre Hieronymo Rubiola Senarum Rectore propositum fuit: & similibus ex causis, eidem Patri Generali commissum; unde in suas Prouincias recesserunt.
- 43 Proposita fuit Congregationi generali formula scribendi, prout superius decreto vigesimoprimo constitutum fuerat: de Collegio etiã artium Conimbricensi: de Bragantiensi, Portuensi, & Septimacensi retinendis, aut dissoluendis, rationibus vtrinque in scripto adductis, actum est: & Congregationi placuit, Diffinitoribus ea omnia decidenda committi; tantundem est factum de officio Vicarij à deputatis confecto.
- 44 Propositum fuit, An ad finem huius mensis dissoluenda esset Congregatio, cū Patrū absentia, Prouincijs eorū sane incommoda esset: & id placuit, dummodo protrahi

diutius posset, si Congregationi videretur expedire.

- 45 Cum publice legerentur litteræ ciuitatis Gaditanæ, quæ petebant Collegium ibidem inchoatum confirmari, & promoueri: placuit Congregationi, ad Præposito Generali committi.
- 46 Cum legerentur decreta quædam à Diffinitoribus confecta; dictum fuerat, si quis haberet aliquid cōtra ea, vt ageret apud Diffinitores; à quibus, si ei non satisfaceret, posset intercedere: sed decimanona die Augusti, cum vrgeretur tractatio dissolutionis Cōgregationis, propter varias causas, ad commune Societatis bonum pertinentes: tandem placuit, ne dissolueretur, vsq; ad finem mensis huius, sed vt intra biduum omnes afferrent, quæ proponenda iudicarent, ad Diffinitores; vt fecernerent, quæ ad Patrem Generalem pertinent, ab ijs, quæ ad Congregationem; vt, quæ ad hanc spectarent ad ipsum referrentur, vt vel per se statueret, vel Diffinitoribus rem cōmitteret: intercessio vero, siue vna, siue dua fieret, vt terminaretur à Congregatione generali in ijs, quæ attinent ad cōstitutiones, vel ad magna collegia dissoluenda; in alijs autē à Diffinitoribus.
- 47 Propositum fuit, vt conciliarentur §. primus capitis quarti examinis; & §. nonus primi capitis tertie partis, & §. sextus capitis tertij partis nonæ; quædam præterea consultanda ex actis prioris, & posterioris Congregationis, ante electionem, quæ deputati ad id attulerant.

Et quedam de ordine sedendi, in Congregatione, ad dicendas sententias, contra quoddam decretum prioris Congregationis.

Præterea rationes aliqua contra id, quod superius decretum fuit de Domibus probationum, quatenus insinuabatur, quod esse possent separata à Collegijs.

An etiam expediret tot syndicos esse in Societate, maxime inferiorum ad superiores.

An fieri deberent in posterum processiones solennes in nostris Ecclesijs, in die corporis Christi, vel eius octava.

De ratione fabricandi ædificia Societatis.

An prænomen illud nobilem, idest, Don, esset à Societate relegandum in Hispania.

De formula, et modo celebrandi Congregationes Provinciales, & de Procuratoribus, qui ad eas ire debent.

De membro quodam Collegij Maceratensis, quod Sanctæ Mariæ Virginum invocationem habet, dissolvens, fuit etiam propositum.

Hæc autem omnia placuit Congregationi, Diffinitoribus committere; & cum litteræ ex Collegio Vallisoleti eidem præsentarentur, commisit Patri Petro Ribadeneira, ut eas videret, et Diffinitoribus referret.

48 Cum Conciliū Tridentinū, sessione vigesima quinta, capite tertio de Regularibus, facultatem dederit omnibus Religiosis (exceptis obseruantibus Minorū, & Capucinis) habendi bona immobilia, in communi, non obstantibus quibuslibet constitutionibus eorum; Propositum fuit Congregationi, an restringendo san-

ctam

Etiam paupertatem, placeret cedere iuri cuiusque; ad habenda bona immobilia, in Domibus professorum, quod ex decreto Concily prædicto, nobis esset acquisitum. Et placuit, magno consensu, patribus, ut cederemus cuiusque iuri ex Concilio nobis prouenienti: Et iuxta nostras constitutiones, et vota, quæ post professionem emittuntur, paupertatem in professis, ac ipsorum Domibus retineremus: Et ita cesserunt totius Societatis nomine.

49 Cum à quibusdam Patribus proposita essent multa, et ex parte lecta in Congregatione, ex quibus maxima pars ad litteras Apostolicas nostri instituti, à Iulio Tertio emanantes, et ad ipsas constitutiones pertinebat: Visum fuit Congregationi, eas Diffinitoribus commitendas esse.

Eodem modo, sequenti die, multa proposita, et ad Diffinitores reiecta sunt. Et inter cetera, commissum est illis, ut agerent de scholijs Patris Natalis; ut referrent Congregationi, quid iudicarent statuendum de illis; et ultimam resolutionem sibi seruauit Congregatio, et totam tractationem de institutione Prouinciarum.

50 Actum fuit, An aliqua ex ijs, quæ sunt à quibusdam proposita, non Prouinciarum, aut Collegiorum, sed suo primato nomine reijci possent à Diffinitoribus, si uiderentur reijcienda potius, quam tractanda: et responsum est, audito proponente, reijci posse; de ijs loquendo, quæ ad hanc Congregationem pertinerent.

Propositum

- 51 *Propositum est etiam, An Assistentiū, & Admonitoris officia durare oporteret, vsq; ad Congregationē generālē futurā, an quamdiu Generalis ipse Præpositus uiueret: & decreuit Cōgregatio prædicta officia, vsq; ad noui Generalis electionem esse duratura.*
- 52 *Actū est præterea, An expediret nullo modo multiplicari Prouincias, sine Cōgregatione generali; et visū est Cōgregationi, Prouinciārū institutionē, iuxta decretū prioris Congregationis generalis, Præposito Generali relinquendā esse: qui tamē non, nisi re diligēter considerata, & cū Assistentibus cōmunicata, nouas Prouincias instituire, ad cōmune Societatis bonū deberet.*
- 53 *Præterea proposita fuere nōnulla. s. de Scholis Collegij Tirnauiensis collēdis: de tribus tantū ex quanis Prouincia ad Congregationē generālē mittendis: & de omnibus illis, quæ septē deputati notauerant, circa decreta prioris Cōgregationis: quæ & cōmissa fuerūt Diffinitoribus, sicut & ea, quæ quidā ex Patribus notauerat, in huiusmet Cōgregationis Decretis: sed additū fuit, ut si quid in illis mutarēt, id referrēt Cōgregationi. Placuit ēt omnibus, ut canones fierēt ex decretis huius Cōgregationis, nō oībus, sed ijs, quæ ad praxī pertinerēt.*
- 54 *Propositum fuit, An litteræ quadrimestres, quæ iuxta constitutiones scribi, ac mitti deberent, in semestres, an potius in annuas essent conuertendæ: & placuit Congregationi, ut in annuas conuerterentur.*
- 55 *Actū fuit de declaratione trium locorum quarto*

capite examinis, & primo capite tertiæ partis, ac tertio capite nonæ partis, de distributione bonorū, in vsum Societatis: & decretū à Diffinitoribus factū Congregationi placuit: sed intercessit Pater Gutierrez.

- 56 Cum vrgeret Superioris Germaniæ Prouincialis, suo, & cōpluriū Prouincialiū nomine, vt, hoc mense, Congregatio generalis dissolueretur, iuxta decretū quadragesimū sextum: visum est Congregationi, vt ad tertium diē Septēbris finiretur, & sine alio decreto, ea de re faciēdo, dissoluta Cōgregatio censeretur: & si quæ non dū absoluta remanerent, dummodo ad cōstitutionū inuouationē, vel abrogationē non pertinerēt, vel ad magnorū Collegiorū dissolutionē, ab ipsis Diffinitoribus intra octo dies consequentes, post dissolutionē Congregationis absoluerentur, apud quos liceret intercedere.
- 57 Cū propositū esset, An Illustriss. Cardinali Augustano, Theologus nostræ Societatis dari posset, qui eius cōfessiones audiret, et aulā sequeretur: Visū est Cōgregationi: nec Principib. nec Dominis alijs secularib. aut Ecclīacis assignari debere aliquē ex nostris Religiosis, qui aulas eorū sequeretur, et in eis habitaret, vt cōfessarij. vel Theologi, aut alio quouis munereungeretur, nisi forte ad perbreue tempus, vnius, vel duorū mensiū.
- 53 Post secundā intercessionē, circa decretū de cōciliādis tribus locis in capite quarto examinis, et in primo, capite tertiæ partis, et in tertio nonæ partis, de distributione bonorum; placuit decretum, quod afferebatur; &
statim

statim post vigesimum octauum ponendum esse, quæ eius interpretationem, visum est: & cum noua intercessio fieret, non placuit eam admitti.

- 59 Cum tractaretur quid agendum esset de Collegio lo, quod Casaraugustæ nostris dederat conseruator Regni Aragoniæ, bonæ memoriæ; & cuius possessio relicta erat per sententiam ab hac Curia Romana emanantem: placuit Congregationi, totum negotium Reuerendo Patri Prapósito Generali committi.
- 60 Cum intercessisset aliquis Patrum, circa scholia Patris Natalis, quod attinet ad auctoritatem aliquã, quæ ipsis tribui debere insinuabatur: Placuit Congregationi, vt prædicta scholia prius à Reuerendo Patre Generali, & à designatis ad eorum inspectionem examinatas amplecteremur, pro directione tantum, & sine vlla obligatione.
- 61 Verba quædam addita in decreto, post vigesimum octauum, ponendo, vbi dicebatur: si aliter intellexerunt &c. actum est, an mutari deberent, & illorum loco dici, si aliter intellexissent; vel dispensandum censuissent: & visum est Congregationi, Reuerendo Patri Generali committendum esse, vt circa illorum verborum immutationem faciat, quod in domino expedire iudicauerit.
- 62 Cum à Diffinitoribus Decretum proponeretur Congregationi, quo in futurum constituebatur, vt, statim post electionem Generalis, octo Diffinitores eligerentur,

ac deinde *Assistentes*, & *Monitor*: *Intercessit* quidam ex *Patribus*, & *visum est*, *Decretum non esse admittendum*.

- 63 *Intercessit* aliquis ex *Patribus*, circa *Decretum quinquagesimū sextū* de *dissolutione Congregationis*: & *visum est*: quòd *hodie*, idest, *tertia die Septembris*, *simul Congregatio*, & *Diffinitorum potestas* deberet *expirare*: unde si quid *expediendum* esset, hoc ipso die *expediri oportere*, vel ad *Generalem Præpositum*, aut *aliam Congregationem* rejci.
- 64 *Lecti fuerunt*, & *approbati Canones* ex *Decretis* huius *Congregationis extracti*: & *Patri Generali*, cum *Diffinitoribus* fuit *commissum*, ut etiam ex *Actis prioris Congregationis*; *similiter Canones*, ad *proxim pertinentes*, *extraherentur*, eo ordine *numerosorum*, & *e a cum distinctione*, quæ *ipsis videretur*. *Reliqua vero acta* utriusq; *Congregationis*, bene *servanda esse*; *quamvis Canones hi communius* *circumferantur*.
- 65 *Quia* de quibusdam *Collegijs admittendis actū est* elapsis *diebus*, ad quod *facultas penes Generalem est*; placuit *Congregationi declarare*, quòd per huiusmodi *decreta nō intendit minuire*, vlllo modo, *facultatem Generalis Præpositi*.
- 66 *Licet in Constitutionū declarationibus*, *littera. N.* in *primum caput octavæ partis*, *quarto quoq; mense catalogi mittendi dicantur*: *visum est Congregationi*

tionis, satis fore, si semel singulis annis, ordinarie mittetur cum informatione.

- 67 Propositum est, An Reuerendus Pater Generalis Præpositus, huius Romanæ Domus Præpositus particularis esse deberet, nec ne; & placuit Congregationi pars affirmatiua.
- 68 Cum ageretur de numero eorum, qui ad electionem Vicarij Generalis necessarij viderentur, constitutum est, vt minimum, sex eos esse debere.
- 69 Cum ex Decretis præcedentibus primâ, & secundam electionem, vnum corpus auctoritate Congregationis confectum esset, & quedam emendata: placuit eidem Congregationi, vt ea confirmarentur, ita saltem vt ad primam Congregationem, vim haberent.
- 70 Petitum est, An deberet Reuerendus Pater Præpositus committere aliquibus, vt conferrent translationem constitutionum latinarum cum Hispanico textu, & iuxta illius veritatem emendarent, vbi emendatione opus esset: & placuit Congregationi, vt id fieret.
- 71 Cum proponeretur, An Congregatio generalis vellet dare Vicario generali pro tempore futuro, facultatem ineundi contractus, in ijs, quæ cõmode nõ possunt electionem Præpositi Generalis expectare: Placuit facultatem huiusmodi, Vicario concedi, nisi cum ageretur de vendendis, vel alienandis bonis stabilibus ipsius Societatis.
- 72 Cum Proouincialis Portugalliæ de Matricula Vniuersitatis

uerſitatis Conimbricenſis, & de facultate tollēdi ſcho-
las à Regio Collegio, quod ibidem artium vocant; pla-
cuit Congregationi vtrumq; Reuerendo Patri Præpo-
ſito Generali committere.

Præterea lecta fuerunt multa Decreta Diffinitorum,
(quæ ſequentur) & ea Congregatio approbavit. Vlti-
mo loco Reuerendus Pater Præpoſitus Generalis bre-
uem concionem latinam habuit; qua ad humilitatem,
obedientiam (præcipue intellectus) & demum ad om-
nem perfectionem, omnes eſt adhortatus; & cum Te
Deum laudamus, & alias orationes, ſimul cum omni-
bus dixiſſet: in vltimo, omnium pedes eſt oſculatus,
& eoſdem genibus flexis eſt amplexus, & mutuis
etiam reliqui Patres inter ſe caritatis, & vniõnis am-
plexibus, Congregationi finem impoſuerunt, prædi-
cta tertia die Septembris anno 1565.

SEQVUNTUR DECRETA PER DIFFI-
nitores confecta, & à Congregatione
generali approbata.

- 73 Conſtitutum eſt, vt duodecimo Canoni adderetur
forma ſcribendi, quæ ſequitur; hic duodecimus Ca-
nõ ex vigeſimoprimo decreto deſũptus eſt: Quædã
ſunt in ratione ſcribendi, quæ in declarationibus primi
capitis octauæ partis continentur, quæ modo bene ob-
ſeruari non poſſunt; vnde remedium per aliquã immu-
tationẽ conſtitutionum, in ea parte adhibendum eſt.

H Litteræ

Litteræ ad ædificationem spiritualem scribantur à singulis Rectoribus, & Præpositis localibus, semel in anno; & illarum tot fiant exempla, quot nationes à Reuerendo Patre Generali designatæ fuerint.

Rectores, & Præpositi locales scribant singulis hebdomadis ad suum Prouincialem in Europa, iuxta constitutiones; in India vero, & Brasilia, ut suis Prouinciæ libus visum fuerit commodum, & opportunum. Nisi autem ad fructificandū in agro Domini, scribant ad eum, quem designauerit ille, à quo missi sunt, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit præscriptum; & illis quidem rescribant sui Superiores, semel in mense, iuxta constitutiones: ipsis vero respondebitur, quoties iudicauerit is, qui illos misit.

Prouinciales omnium Prouinciæ Europæ, scribant ordinarie ad Patrem Generalem, semel quolibet mense: Rectores autem, & Præpositi locales tertio quoque mense ad eundem scribant; ita tamen hæc accipiantur, ut extraordinarie possint scribere, quoties necessitas urget: Prouinciales vero Indiæ, & Brasiliæ scribant Præposito Generali, quando se obtulerit navigationis commoditas, Rectores autem, & Præpositi locales ex Indijs semel, ex Brasilia vero bis in anno, si sese obtulerit occasio.

Præpositus Generalis ad Prouinciales rescribet secundo quoque mense: ad Rectores vero, & Præpositos locales sexto quoque mense; nisi aliqua necessitas, prius
ad

ad respondendum suadeat,

Reliqua, quæ spectant ad res, de quibus scribendū est, & ad modum, & ad quale anni tempus, annuas literas scribere debeant, hoc totum Patri nostro Generali relinquatur; ut ipse pro sua prudentia statuatur, quid facto opus sit.

Rectores Collegiorum, & Præpositi locales, catalogum Patrum, & Fratrum conficiant, & informationem communem, semel in anno ordinarie, & ad suos Prouinciales mittant, qui illos ad Præpositum Generalem mittent: Materia vero, & modus conscribendi hos catalogos, à Patre nostro Generali præscribatur. In reliquis, quæ hic non attinguntur, obseruentur constitutiones, quæ tamen propterea non expungantur, donec id diffinierit proxima futura generalis Congregatio, etiamsi executio, & praxis iuxta decreta hæc sit obseruanda.

74. Lites forenses, pro rebus præsertim temporalibus, fugiant nostri omnes, & id curent Prouinciales efficere, ac primum compromissione rem adnitantur componere: quod si nulla ratione id possint assequi, tamen non intendat quisquam è nostris litem huiusmodi, nec omnino litem aliquam, absq; consensu Præpositi Generalis, aut eius, cui expresse suas uices ad hanc rem, ille commiserit: nostris autem, si lis intendatur, curent Prouinciales primum, vel à parte, vel à Iudice peti, vel id consequi per Principem; ut prius possit consuli Generalis Præpositus, quam liti respondere cogatur;

H ij nam

nam fieri poterit, vt Generalis Præpositus iubeat cedere nostros liti, & potius detrimentum temporale pati, quam litibus dare operam, etiam pro re alioqui debita.

75 Quamuis autem ex eleemosynis viuat Societas, & opus bonum sit eleemosyna Societati collata, atq; ad bona omnia inducere quosuis possimus, tamen ad maiorem ædificationem, et paupertatis nostræ sinceritatem, & puritatem; Placuit præcipere nostris omnibus, vt nulli externo suadeant (nã de nostris in cõstitutionibus, et decretis dictũ est) vt nobis potius, quã alijs pauperibus det eleemosynas: sed contenti simus, vbi petimus quotidianas eleemosynas, illas simpliciter, ac plane amore Dei petere: ad donationes vero quasq; siue legata: simpliciter etiã, et plane possimus tantũ nostras uecessitates explicare; diffinitionem tamẽ eius deuotioni relinquamus, à quo petimus has etiã eleemosynas, ac proponere tantũ illi possimus, ad orationem, et alia media, vt accurrat, qui bus possit de donatione, vel legato cõstituere, iuxta id, quod ipsi Dominus inspirauerit, et ratio recta suaserit.

76 Regulae generales, quæ incipiunt, sũma sapietia; integritate cõseruentur, reliquæ vero, et examinentur, et quoad eius fieri poterit breuiorẽs fiant; verũ earũ ratio habeatur, quas certo cõstiterit esse à Reuerẽdo Patre N. Ignatio editas; si tempori cõsentaneæ, et bono vniuersali vtilis esse cõsebutur: præcipue vero Regula officiorũ Provincialis, Rectoris, aliorũ etiã officialiũ examinentur, et cõtrahantur. Admonitiones autẽ Patris Natalis, ab ipso,

ipso expurgatæ, atq; in ordinem redactæ, Prouinciali-
bus à Reuerēdo Patre Generali tradat̃ur, vt illis, pro so-
la directione, nulla interim obligatione obstricti, utatur.

- 77 Quis professus quatuor, vel triū vtorū, quibus etiā
coadiutor spiritualis formatus, post editā professionē,
vel vot. simplicia, intra annū per quadraginta dies cōti-
nuos, vel interpolatos, doctrinā Christianā pueros, atq;
rudes personas docere teneatur: præterea vero, hoc tā sā-
ctū exercitiū, visum ē admodū, Reuerēdo Patri Gene-
rali cōmēditū, ne, vllō vnquā tempore, illius oblitio in
nostros animos irrepat; cū illud in vtorū nostrorū for-
mula cōplectamur. Curet itaq; idē Reueren. Pater Gene-
ralis, ut nostri frequētius, quemadmodū ipsi in Domino
expedire visū fuerit, in hoc tam pio opere exerceantur.
- 78 Quod ad vniōnē beneficiorū, quæ curā aīarum habēt
pertinet, diffinitum est, vt in futurum non admittan-
tur: admissa vero ac vnta huiusmodi beneficia, aucto-
ritis eorū sententijs, qui de his cum Diffinitoribus quic-
quam agere voluerint, examinentur; vt tandem, quid
pro maiori vniūm edificatione conueniat, decernatur.
- 79 Casus reseruari, qui à Reuerendo Patre Nostro Lay-
nex editi sunt, retineantur: visum tamē est, vt septimus
vndecimus, & duodecimus, explicatijs traderentur,
vt, quod alioqui intelligi necessum erat, facilius intelli-
gatur. Declaratio verò calūm, & ampliatio, vel re-
strictio, spectat ad R. P. N. Generālē. De nono autem
casu videlicet confiteri externo sacerdoti etc. iudicium
commissum est Patri Generali.

81. Curabit Pater Generalis, vt, qui sint e nostris concionaturi publice, qui etiã confessiones audituri, hi sint ad ea munera obeunda sufficienter instructi: hoc enim ad eius administrationem attinet; tum etiam illud, vt communicetur concionatoribus, & confessarijs peculiaris instructio: & tamen visum est, retinendum esse priuilegium à Sede Apostolica concessum, vt nostri possint concionari, etiamsi nõ sint ad ordines promoti.
82. De obligatione votorum simplicium, præsertim castitatis; difficultati, quæ offerebatur, responsum est, esse seruandum decretum actorum posteriorum primæ Congregationis.
83. Quamuis in constitutione capitis quarti, quartæ partis, designentur festa Paschæ, ac Natiuitatis Domini, quibus renouent vota scholastici, tamen cum colligi possit ex declaratione eius loci, potestatem esse, in Superiore Reçtoris immediato, in aliquo particulari casu, mutãdi illa festa; facile interpretari possumus, in Generali Præposito esse facultatẽ, in vniuersũ illa festa mutandi, quod traditio vniuersalis, à tempore ipsius nostri Patris Ignaty, vsu, & consuetudine hactenus corroborata confirmat.
84. Reçtores cum teneantur, ex constitutione, & declaratione decimi capitis quartæ partis, doctrinam Christianam legere, vel docere per quadraginta dies per se, vel per alium; expositum est, id debere præstari intra annum, postquam officium Reçtoris inierint, continenter

continenter quadraginta diebus, vel interpolatim: primo quidem, quemadmodum solent doceri pueri; dein de etiam per conciones, si ita Superior censuerit: præter illum annum, eodem quidem nomine, non tenebitur Rector, sed alio poterit communi, ut in superiori quodam decreto diffinitum est, de professis, & coadiutoribus formatis.

85 Ex declaratione capituli decimi §. ultimo quartæ partis, colligitur illas intelligi constitutiones esse legendas, quæ sunt propriæ Scholasticorum nostrorum: illæ vero cum contineantur in Regulis Scholasticorum, sic, ut illæ Regule sint legendæ publice bis, aut ter singulis annis: eas autem curabit Pater Generalis, si opus fuerit, emendandas.

86 Congregationes Prouinciales fiant iuxta constitutiones, ad eligendos eos, qui suffragium sint habituri in generali Congregatione: fiant præterea iuxta decretum huius Congregationis generalis, tertio quoque anno, ad procuratores eligendos, qui destinandi sunt ad Patrem Generalem &c. alias censemus non esse cogendas huiusmodi prouinciales Congregationes.

87 Ut triennium designatum est Prouincialibus, quo officium gerans suum, ut habetur tertio capite nonæ partis constitutionum; non videtur similiter agendum in Rectoribus; nec addendum præterea ad constitutiones, quæ de hoc nihil decernunt.

88 Visum est non expedire, ut breues cursus artium,

vel Theologiæ instituantur: sed si quis in coadiutorem spirituales instituendus fuerit, is humaniorū litterarū studio, et compendio dialecticæ cōtentus sit: quibus studijs instructus casus conscientiæ audire poterit.

89 Non probatur, vllum, ad aliquam in nostris Vniuersitatibus facultatem, esse promouendum, quam nostri non profiteantur.

90 Siqua Collegia sint hætenus absq; sufficienti dotatione fundata, in quibus nostri nec legant, nec scholasticos alant, poterunt tamen illa hac ratione retineri, si ex fructibus videlicet eorum, per publicam aliquam personam conseruatis, detur opera, vt plene fundentur: quemadmodum de Collegio Maioricensi potest dici: nostri tamen interim bonis illis non vtantur, sed ex elemosynis viuant: ac simul dent operā, vt prædicta Collegia sufficienter, etiam aliunde dotentur.

91 Quemadmodum hætenus factum est in quibusdā locis, vt nostri ita examinent ad ordines promouendos, aut curæ animarum, verbo Dei, vel confessionibus audiendis præficiendos; vt simul iudicium ferant, de illorum sufficientia, & admissione: ita de cetero ne fiat: quandoquidem indicamus non esse consentaneum nostro instituto: quod si examinandi ministerium effugere nulla ratione possimus, illud tamen retineamus, vt iudicium de admittendis, vel non admittendis, non feramus, sed illud omnino Prælatis relinquamus; possit tamen dispensare Reuerendus Pa-

ter Generalis, vbi hoc vrile, & expediens esse in Domino iudicauerit,

92 Pater Generalis erit Præpositus Domus Romanæ, & habebit Ministrum, & alios officiales, quorum opera vtatur, ad gubernationem particularem eiusdem Domus.

93 Assistentes vero, officio sibi à Congregatione generali commissio incumbant, iuxta constitutiones: nec alijs occupentur ministerijs, quibus à suo officio auocentur, vel impediuntur.

94 Si contigerit Procuratores electos ex Prouincijs Indiæ, & Brasiliæ in Europa esse, quando fit Congregatio generalis, ad quam venire possint; hi intersint Congregationi pro suis Prouincijs; qui quidem, si sint Professi quatuor votorum, & non solum electi à suis Prouincijs, vt Procuratores, sed etiam, vt suffragium hic possent habere in electione Generalis Præpositi; tunc hi possunt etiam admitti, vt in dicta electione habeant suffragium: quod si non adsuerint, quando fit Congregatio generalis, tunc potest eligi vnus Procurator tantum pro India, & Brasilia à Prouincia Lusitaniæ, quemadmodum hæctenus actum est.

95 Propter difficultatem, quæ ingeri alicui posset ex vltima parte, tertij s. capitis quarti examinis, vbi consulendi præscribuntur aliqui, ob bonorum distributionem in cognatos, & cetera,
non

non censemus immutandam esse illam constitutionem, sed occurrendum scandalis, & sinistris opinionibus, si quæ ortæ sint, vel oriri possint, propter rei ignorantiam, vel executionis praxim; id vero diligenter curabit Reuerendus Pater noster Præpositus Generalis.

95 Quod attinet ad ordinationem nostrorum, qui non sunt professi; nulli videtur dari causa iustæ querelæ, quandoquidem nos utimur iure nostro. Quod si nostros ordinatos contingat expelli à Societate, tamen non te nebuntur eos Episcopi alere, cum, qui ordinantur ex Societate nostra, cesserint suo iuri in ordinatione, ordinantur enim ad titulum voluntariæ paupertatis.

97 Omni cura, labore, & diligentia curemus, ne alicuiusmodi alicui proponatur in nostris Ecclesiis, ad eleemosynas accipiendas pro alijs: cum pro nobis tam sit necessarium eas poni non posse, ut non rem tantum euitemus, quæ nobis prohibita est, sed rei illius omnem speciem.

98 Librum habeat Secretarius Cōgregationis, in quo, quæ confirmata erunt decreta, contineantur, & ea quidem ante dissolutionem Cōgregationis, simul leget in plena Cōgregatione Secretarius, & sua manu subscribet, & sigillo Societatis muniet.

Secretarium eliget Cōgregatio ante Generalis electionem, non solum qui electioni ipsi subseruiat, sed qui Cōgregationibus, & actis, si quæ fient ante electionem: post electionem autem, vel eundem ad illas Cōgregationes, & acta confirmabit, vel alium eliget:

get: horum officium terminabit finis electionis, vel Congregationis.

100 Eligendi præterea a Congregatione videntur duo Patres eiusdem Congregationis, ad suffragia enumeranda, & consificienda decreta cum Secretario Congregationis.

101 Procuratorem, qui negotia agit cum externis, vel Romæ, vel alibi alere debent ij, quorum negotia agit: Prouinciales vero, Commissarios, Generalem etiam ipsum, alet ea Domus, vel Collegium, vbi erunt; quibus quando in itinere sint, expensas facient ij, quibus erit bono illud iter; si tamen pro Societatis gubernatione, vel negotijs interfaciant.

102 Pro Solicitatores, pro Aduocato, pro Procuratore, & alijs officialibus externis, si quid præterea ad actionem, vel expeditionem alicuius negocij, vel litterarum Apostolicarum, vel Regiarum, & eiusmodi aliarum expenditur ab alijs, id soluere debent ij, in quorum gratiam illud fuerit expensum.

103 Ad Reuerendum Patrem Generalem referenda videtur forma, ac modus ædificiorum nostrorum construendorum, vt ille, iuxta decretum actorum posteriorum præterita Congregationis, quod sibi in Domino visum fuerit, statuat.

104 Decretum est, vt nomen illud honorificum, idest, Don, vbi est insigne nobilitatis secularis, de Societate nostra omnino tollatur.

Non

105 Non videtur officium Superintendentis, vel nomen usurpandum in Societate, nisi ubi pro arbitrio Reuerendi Patris Generalis necessitas, vel magnitudo Collegij utrumq; postulauerit, nec enim nomen tamen retinendum est.

106 Prima generalis Congregatio in actis posterioribus statuit, ut Patres in Congregatione, eo ordine sederent, qui in actis prioribus fuerat præscriptus: eundem igitur ordinem conseruandum esse censemus, nec retinendam esse partem illam declarationis septimi capituli octauæ partis, quæ ab eadem Congregatione abrogata fuerat.

107 Vbi dicitur in tertio decreto actorum priorum primæ Congregationis, & si informatio maior desideraretur in re aliqua, à Vicario petendam esse: decretum est, esse addendum non à Vicario solum, sed ab alijs etiam electoribus, accipi informationem illam posse.

108 Quamuis a Congregatione secunda generali, in actis prioribus sit dictum, informationem pro Generalis electione ab omnibus de Societate, qui possunt bene referre, capi posse: visum tamen est, ut non ab omnibus, sed a solis electoribus, & Procuratoribus accipi possit informatio, & ea quidem in quatrinduo duntaxat.

109 Permissum fuerat in actis prioribus Congregationis secundæ, ut liceret in informatione petere, an hunc, vel illum aptum quis iudicaret, ad munus

Generalis

Generalis Præpositi, non an aptissimum inter omnes: totum hoc tamen, visum fuit immutandum: ne igitur de cetero ita interrogare liceat: sed conseruetur, quod in prioribus actis primæ Congregationis statutum fuerat.

¹¹⁰ *De Procuratoribus, An ad Congregationes, siquæ habebuntur, ante electionem Generalis Præpositi, sint admittendi, cum interrogatio fieret; visum est, obseruandum decretum tertium actorum priorum primæ Congregationis, confirmatum in actis item prioribus secundæ.*

¹¹¹ *Ad pleniorum pro Generalis Præpositi electione informationem, decretum est, vt Congregatio ante electionem, aliquot Patres deputet, qui cum Vicario Generali, & Assistentibus videant, an aliquid sit, in quo insigne detrimentum passa sit Societas, vel passura esse timeatur, quod singulari providentia, atq; industria, vel resarciendum, vel curandum sit: de quo (si quid fuerit) conficiant interrogationem commode, qua interrogatione inquirere electores possint, ac debeant, & intelligere, quis esse aptissimus videatur ad officium Generalis Præpositi, ad maiorem Dei gloriam administrandum: porro de quibus agent ij deputati, ea ad plura suffragia transigent: nec duo suffragia habebit Vicarius Generalis, sed solum suffragij prærogatiuam.*

Cum

- 112 *Cum aliquo commiserit exequenda Præposito Generali superior Congregatio, in actis posterioribus, si quæ ex illis non fuerint executioni mandata, id curet facere Reuerendus Pater noster Præpositus Generalis.*

QVAEDAM DECRETA DIFFINITORVM,
 quæ in actis seruantur, & ex eis Canones non sunt facti, quia non ad praxim pertinent.

- 113 *Non videtur esse conueniēs, vt Ingolstadiense Collegium nostrum diuidatur, & illius pars transferatur Straumburgum, vel Lantzutum, sed, si cū bona Principis gratia obtineri posset, vt non demus inferiorum classium præceptores, id esset optandum maxime, atq; curandum*

4 *Donum, quæ Genuæ Societati offerebatur, non esse admittendam; cum obligationes, quæ expetuntur, cum nostro instituto pugnare videantur, & hoc quidem significandum iudicarunt per litteras, ys, à quibus Domus illa oblata est: reliqua Reuerendo Patri Generali, cum Assistentibus commiserunt.*

- 115 *Collegium Mutinense censuerunt esse dissoluendū, nisi redditibus, qui integro Collegio alendo sufficerent, dotetur; nullo tamen pacto nunc expedire, vt dissoluitur; sed totum hoc negotium, quod ad huius Collegij dissolutionem pertinet, Reuerendo Patri Generali, & Assistentibus commissum est, qui ad plura suffragia Collegium hoc dissoluere possint, vbi id opportune, et absq;*

absq; scandalo fieri posse iudicarint.

- 116 Collegium Villarense omnino dissoluendū esse, visum est; vt autem id fiat, quemadmodum & debet, et decet, placuit inspicere prius diligenter foundationis instrumenta, atq; scripturas omnes, quæ de hoc Collegio confectæ sunt: harum vero rerum executio Reuerendo Patri Generali commissa est.
- 117 Collegium Palentinum retineatur; curetur tamen, vt cum bona fundatricis voluntate, in Domum probationis conuertatur: quod si id non fiat, conseruetur Collegium.
- 118 Collegium de Logronno, si quidem inueniantur, qui illud velint sufficientibus redditibus dotare, retinendum est; alioqui, nisi sufficienter dotetur, pro ratione Collegij, vel Domus probationis; curandum est, vt intelligatur, fructus, qui illi assignati sunt, à nobis ægre percipi posse: executio tamen huius rei Reuerendo Patri Generali, cum Assistentibus commissa est.
- 119 Collegium Conimbricense videtur ea ratione retinendum esse, si prius proponamus Regi, confirmari nobis illa tria, quæ videntur, iuxta nostri instituti rationem necessaria: primum est libertas nostrorū ab omni iurisdictione, & visitatione Vniuersitatis: secundum est, vt habeamus redditus liberos, & sine obligatione petendi illos ab Vniuersitate: tertium est, vt fundetur perpetuo hoc Collegium, quemadmodum, & reliqua Collegia; quod si eiusmodi impedimentū, & difficultates

difficultates non remouentur, Regi proponendum videtur, nos hactenus ob eius seruitium potius, quam ob aliquam Societatis vtilitatem illud Collegium retinuisse; & ideo, nisi illa de medio tollantur, nos vix posse Societati nostræ consulere, & illud retinere.

120 Collegium Portuense retineatur; det tamen Pater Generalis operam, vt plena fiat illius Collegij fundatio, ac dotatio; sitq; in eius arbitrio positum statuere, num retineatur nomen Collegij, & professores instituantur, an vero Domus fiat probationis: quod si plene tandem fundari non possit, habeat facultatem illud dissoluendi.

121 Collegium Braganinum non videtur dissoluendū; curet tamen diligenter Præpositus Generalis, vt illi incommodo, quod hactenus propter aeris incommoditatem passi sunt nostri, & videntur passuri, provideatur commode, siue alibi ædificetur, in eadem Urbe, siue alia ratione provideatur: itaq; significandum erit fundatoribus, nisi abuietur his incommodis, tandem non esse retinendum.

122 Domus cum horto, quæ dicitur Septimancarum videtur retinenda: quod si aliquid occurrerit, processu temporis, quapropter ea Domus dimittenda sit, ea facultas in Patre Generali, consultis Assistentibus, sita sit: Hic vero curabit, vt qui ex nostris illic constituentur, sint ex probatoribus, & selectioribus.

123 Collegium Belmontense censuerunt esse retinendū: si vero

si vero nulla spes tandem esset residua fundationis plenæ eius Collegij, habeat facultatem Generalis Præpositus, consultis Assistentibus, ut illud dissolvere possit.

124. Indicatum est, Domum, quæ dicitur virginum, quæ Collegio Maceratensi adiuncta est, a nobis retineri non debere: & propterea curandum esse, ut quam primum, per Reuerendū Patrem Generalem, illi confratres certiores fiant, ut, cum quanta poterit fieri pace, & adificatione eorundem, opportuno tempore dimittatur.

DE OFFICIO VICARII.

125. Vicarius Generalis propter mortem Generalis Præpositi constituendus, vel nominatur ab ipso Præposito ante mortem, ut habetur capite quarto constitutionum, & declarationum octauæ partis; vel, si ille non nominasset, ut habetur in eadem declaratione. Huius igitur officium durat usque ad electionem Præpositi Generalis, & duplex quidem est.

Alterum est, Societatem, ad electionem Præpositi faciendam, præscripto tempore, & loco quo conuenire oporteat, conuocare; ut habetur constitutionum parte octaua capite quarto.

Alterum, Generalis vices gerere in gubernatione Societatis, donec nouus Præpositus electus fuerit;

ut habetur Declarationū parte octaua, capite quarto. Vicarius itaq; simul atq; creatus fuerit, curabit funus Præpositi Generalis, nisi iam curatum fuerit; dabitq; operam, ut Missæ, & orationes in vniuersa Societate, pro anima Præpositi mortui fiant. deinde ad conuocandam Societatem, ad noui Præpositi electionem; primo quoq; tempore, diligentissime incumbet. Præpositos Prouinciales certiores faciat; tempus, & locum Congregationis iuxta constitutiones præscribat; Missas, & orationes pro felici electione Præpositi indicat; Congregationes prouinciales, ut rite fiant, admoneat; & si post electionem Præpositi alia negotia grauiora tractanda in Congregatione sint, ad quæ discutienda, vel diffinienda, aliorum opera, præterquam duorum electorum à prouinciali Congregatione necessaria videatur, Prouinciales admoneat, qui adducendi erunt, ut eos adducant iuxta constitutiones.

Antequam congregata sit Societas, potestatem habeat Vicarius, qua possit solus iubere quæ ad conuocationem attinent, iuxta constitutiones: solus tamen non potest prorogare tempus Congregationis, ut decretum est, in actis posterioribus primæ Congregationis, titulo secundo, decreto trigesimo: postquam autem sunt Patres congregati, vel omnes, vel eorum maior pars, post tempus diffinitum, solus non poterit ea, quæ ad electionem pertinent diffinire, sed, si quid emerget dubij, vel difficultatis, id erit per
Congregationem

Congregationem determinandum; executio vero Vicarij erit.

Ubi autem dies constitutus, & terminus præfixus venerit, ad quem venturi sunt Patres; eos, qui iam conuenerunt, conuocabit; modo excedant duas tertias partes, eisq; rationem eorum, quæ facta sunt, post mortem Generalis, ad Congregationem pertinentia, reddet. Deinde in primis tractet, an habenda sit pro legitima Congregatio, quoad personas, tempus, & modum attinet; & si qui sint defectus, an suppleri debeant. An expectandi sint absentes. An benedictio à Summo Pontifice petenda ad electionem, iuxta nostras constitutiones, celebranda. Deniq; reliqua omnia, quæ ad rite electionem faciendam pertinere videbuntur Congregationi curabit: quæ petenda sunt tum ex constitutionibus, tum ex decretis ante, & post electionem: detq; operam Vicarius, ut nihil in Congregatione ante electionem Generalis agatur, nisi quæ ad illum spectabunt, & quidem necessario; ut quamprimum Societas Præpositum Generalem habeat.

Alterum officium Vicarij est, Societatem uniuersam gubernare: verum ita est illam gubernaturus, quasi Vicarius Præpositi demortui, non quasi Præpositus: quare illam ita gubernabit, ut sibi tradita est: nullam igitur immutabit gubernationis rationem, nihil propriæ inuentionis; nullam nouam regu-

lam ; nullū ritū nullam, consuetudinem aut inducet, aut introductā mutabit ; sed, ad spiritum, & sensum Generalis demortui, se componet ; illius compertam voluntatem sequetur ; incertam coniectabit . Itaq; , quoad poterit, debet, suo ministerio, quasi viuum, ac presentem Generalem, illiusq; gubernationem representare.

Quocirca eisdem Assistentibus, Secretario ; Procuratore, quibus utebatur Præpositus Generalis, utetur Vicarius, ad gubernandam Societatem ; eisdem Præpositis, Rectoribus, Præfectis probationum, & alijs officialibus primarijs, qui creantur à Generali, quos mutare ei non licet, vel novos creare ; nisi forte aliqui illorum morerentur, & alij in eorum locum, vsq; ad electionem Præpositi Generalis substituendi essent, vel aliquæ grauissima causa intercederent, propter quas aliquis illorum ab officij executione tollendus, vel suspendendus videretur ; iure suffragij nihilominus ei relicto ; & hoc quidem non sine consilio Assistentium.

Eadem de causa, res omnes graues, & maioris momenti, quæ differri vsq; ad electionem noui Præpositi poterunt, quando illa breui futura est ; quoad eius fieri poterit, differet ; & ad nouum Præpositum Generalem remittet.

Quocirca nullam Domum, nullum Collegium, nullam Vniuersitatem ; vel Domum probationis instituet,

tuet, quæ si offerantur, ita negocium foundationis tractabit, ut, si in rem Societatis aperte futura sint, & omni difficultate careant, eos, qui fundatores esse volunt, inbeat bene sperare, & omnem dubitationem seponere; si quid vero difficile, aut dubium sit, alet spe eorum bonam voluntatem: nihil certi promittet; rem totam ad Generalis creationem reseruabit.

Ad professionem admittere, etiam vel designatum à præmortuo Præposito, vel in his, quæ ad professionem attinent, dispensare non poterit Vicarius, neq; professum aliquem, vel coadiutorem formatum à Societate dimittere.

Circa missiones professorum, si quid urgeret, potestate Generalis uti poterit, consultis Assistentibus; eos tamen qui vel electi sunt à Congregationibus Prouincialibus, vel qui probabiliter eligendi essent, ut Congregationi generali intersint, ad ea loca, unde ad electionem commodè venire non possint, non mittet; neq; etiam ad infideles, neq; ad partes remotas; quæ maiorem considerationem requirunt.

In vniuersum cum assistentibus cōsultare debet res omnes grauiores, non minus, immo magis, quam Præpositus Generalis; quandoquidem minorem habet auctoritatem, minorem experientiam, minus diuturnum regendæ Societatis munus. Sic enim plus ponderis habebunt apud illam, quæ ipse constituet.

234077) I ij Quamobrem

Quamobrem quæ sunt à Præposito vita functo, vel constituta, vel concessa; non temere, neq; sine grauis-
sima causa, vel infirmabit, vel reuocabit.

Si noui Præpositi electio, aliquo casu, ultra sex men-
ses à constitutionibus præscriptos, differatur; & ali-
qua graua acciderent, quæ vsq; ad eius electionem
commode differri non possent; Vicarius Generalis,
auditis Assistentibus, id statuat, quod ad maiorem
Dei gloriam, & Societatis utilitatem magis fore iu-
dicabit.

Si Præpositus Generalis Vicarium non nominaue-
rit ante mortem, & in eo loco ubi mortuus est, non
sint professi, saltem sex (tot enim ad minimum iudi-
catum est esse oportere) tunc cura adhibenda erit, vt
ex vicinioribus locis, utcunq; illa distent, is nume-
rus conuocetur; quod si in distantia æquali plures fue-
rint, quam sex; omnes erunt ad electionem vocandi:

interim tamen gubernatio Societatis erit in
ordinarys Superioribus: electio

ni vero Romæ quidem præ

erit Minister Do-

mus, si fuerit

quatuor votorum professus; alibi

vero Prouincialis, vel anti-

quissimus ex professis

quatuor voto-

rum.

CANONES

CANONES SECVNDÆ
 CONGREGATIONIS GE-
 NERALIS SOCIETA-
 TIS IESV,

quæ tertia die Iulii M. D. LXV.
 inchoata est, terminata
 uero tertia Se-
 ptembris.

*

PRIMVS.

Constitutiones circa Procuratores, qui cum Præ-
 posito Prouinciali, præter duos electos, ad eligen-
 dum Generalem Præpositum mittuntur à Congre-
 gatione Prouinciali, vel adducuntur ab ipso Præpo-
 sito Prouinciali, seruentur. Sed cum tantum ad electio-
 nem vocatur Congregatio, terni veniant ex singulis
 Prouincijs, scilicet, Prouincialis cum duobus electis;
 nec ulli Procuratores sunt adducendi, qui suffragium
 habeant; quod si Præpositus, vel Vicarius Genera-

I iij lis

lis, vel ij, ad quos attinebit generalem Congregationem conuocare, iuxta nostras Constitutiones, vel decreta, iudicent aliquos esse adducendos ad negotia graui tractanda, cum id significauerint Prouincialibus: vnus, vel duo possunt ex singulis Prouincijs, vel à Congregatione Prouinciali, vel ab ipsis Præpositis Prouincialibus electi, venire, & quidem cum suffragio actiuo, & passiuo, iuxta Constitutiones, si vel coadiutores spirituales formati, vel Professi trium, vel quatuor votorum fuerint, non aliter.

2. Assistentes, quorum officium per electionem noui Præpositi Generalis expirauerit, auctoritate ab hac Congregatione data, interesse debeant Congregationi generali, quæ post electionem ad alia negotia graui tractanda celebratur, cum suffragio: siue Romana Prouincia constituatur, siue non, siue noui Assistentes eligantur, siue non eligantur.
3. Nihil ad substantialia nostri instituti pertinens possit immutari, vt in secundo decreto, titulo secundo, de constitutionibus, in præcedenti Congregatione fuerat constitutum.
4. Sufficiat ad discernendum quiduis, etiam ex grauioribus, plusquam media pars eorum, qui legitime congregati sunt in Congregatione generali: dummodo non agatur de ijs, quæ pertinent ad substantiam

stantiam nostri instituti. De rebus minus gra-
uibus, ad plura suffragia, possit diffinire Congre-
gatio.

5 Adhibeatur in posterum moderatio, in mul-
titudine Collegiorum admittenda, rogatque Patrem
Præpositum Generalem Congregatio, & serio com-
mendat, ut potius applicet animum ad roboranda,
& ad perfectionem adducenda Collegia iam admis-
sa, quam ad noua admittenda: & si quæ ex ys
quæ offeruntur, admittenda existimaret, eiusmodi
sint, ut ad commune bonum Ecclesiæ Dei, ma-
gnum momentum habitura videantur, & quoad
eius fieri possit, ita dotata, vel eam rerum vitæ ne-
cessariarum commoditatem habentia, ut non tan-
tum operarij sustentari possint, sed, & is nume-
rus scholasticorum, iuxta formulam datam, pro
accipiendis Collegijs à Reuerendo Patre nostro Ma-
gistro Laynez, qui pro Seminario sit eidem Col-
legio futurus, ad sui conseruationem: nec admittan-
tur, (licet hæc omnia suppetere) si non habe-
ret Societas Rectores, ac Magistros, & demum
operarios, in vita, ac doctrina idoneos, ut huic
muneri posse satisfacere, auditis Assistentium sen-
tentijs, iudicaret: & quidem sine aliorum Collegio-
rum detrimento.

In singulis

- 6 In singulis Prouincijs, vbi, & quando commode fieri poterit, curetur saltem vnum institui Seminarium Societatis perfectum, ad formandos professores, & alios operarios vineæ Christi, in humanioribus litteris, Philosophia, & Theologia, vt postea toti Prouinciæ sufficiant: sed vbi nostri docendi munus obituri sunt, paulatim, non præpropere huic negotio promouendo dent operam.
- 7 Iuxta constitutiones nostras, & rationis dictamen, videatur, ac declaretur à Patre Generali, quæ sit ordinaria, & omnibus Prouincialibus, ex æquo, conferenda potestas: quæ autem extraordinaria, & pro ratione loci, temporis, & personarum, huic potius, quam illi communicanda, vt priorem illam omnibus, posteriorem hanc ijs conferat Præpositus Generalis, quibus ad bonam gubernationem, in hac, vel illa Prouincia, conuenientem fore iudicauerit.
- 8 Commissarij ad uisitandas Prouincias, tertio, vel quarto quoque anno, vel quando Præposito Generali videbitur, & cum qua auctoritate, ac iurisdictione videbitur, mittantur. Alij, qui continuum, & quasi ordinarium officium habeant in Prouincijs remotis, non constituantur, iuxta decretum actorum posteriorum primæ Congregationis: sed cum necessitas, vel utilitas magni momenti, hoc officium

cium iudicio Præpositi Generalis requiret ; pro re nata, possint huiusmodi Commissarij ab eo institui, qui, cum satisfactum erit causæ, propter quam instituti fuerant (pro eiusdem Generalis arbitrio) eodem officio defungantur.

9. Sua legitima potestas ad mutationes personarum constare debet Præposito Generali, cui constitutiones eam tribuant (sive ab uno in alium locum eiusdem Prouinciæ, sive diuersæ mutari conueniat) & etiam Prouincialibus, intra suas Prouincias, iuxta constitutiones : curandum est tamen per superiorum prudentiam, ut non sine causa alicuius momenti, nec cum detrimento eorum, a quibus aliqui remouentur, tales mutationes fiant. Edicta uero Regia hac in re seruentur, & alioqui Principum habeatur ratio, ne offendantur : & si offensio timeretur, consensus, & satisfactio eorum, ad mutationes huiusmodi curetur.

10. Curetur, ut in quavis Prouincia Domus aliqua probationis, vel coniuncta Collegio, (in habitatione tamen distincta) vel separata, quam cito commode fieri poterit, instituatur ; & biennio, ac bene probentur Nouitij, non litterarum, sed mortificationis, ac profectus spiritualis studio vacando : in secundo tamen anno, possit à Prouincialibus, ex commissione Generalis, circa studium dispensari ; habitata ratione

ta ratione personarum, locorum, & temporum; prout in Domino expedire iudicabitur. Nouitij vero non modo ad vota emittenda, non sunt hoc biennio instigandi, sed, si sponte emitterent, non sunt admittendi ad ea renouanda, cum alijs, qui biennium expleuerunt, sed seorsum id faciant.

11. Approbatur sententia Patris Generalis, qua statuit circa extractionem pecuniarum ex aliqua Prouincia, vel Regno, edicta Regia esse obseruanda.
12. Quædam sunt in ratione scribendi, quæ in declarationibus primi capituli octauæ partis continentur, quæ modo bene obseruari non possunt; unde remedium per aliquam immutationem constitutionum, in ea parte adhibendum est: quod erit id, quod sequitur.
13. Litteræ ad ædificationem spiritualem scribantur à singulis Rectoribus, & Præpositis localibus, semel in anno; & illarum tot fiant exempla, quot nationes à Reuerendo Patre Generali designatæ fuerint.
14. Rectores, & Præpositi locales scribant singulis hebdomadis ad suum Prouincialem, in Europa, iuxta constitutiones; in India vero, & Brasilia, ut suis Prouincialibus visum fuerit commodum, & opportunum.

Missi

- 15 *Missi autem ad fructificandum in agro Domini, scribant ad eum, quem designauerit ille, a quo missi sunt, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit prescriptum: & illis quidem rescribant sui Superiores, semel in mense, iuxta constitutiones: us vero respondebitur, quoties iudicauerit is, qui illos misit.*
- 16 *Prouinciales omnium Prouinciarum Europæ, scribant ordinarie ad Patrem Generalem, semel quolibet mense: Rectores autem, & Præpositi locales, tertio quoque mense ad eundem scribant: ita tamen hæc accipiantur, ut extraordinarie possint scribere, quoties necessitas urgebit: Prouinciales vero Indiæ, & Brasiliæ scribant Præposito Generali, quando se obtulerit nauigationis commoditas, Rectores autem, & Præpositi locales ex Indijs, semel: ex Brasilia vero, bis in anno, si sese obtulerit occasio.*
- 17 *Præpositus Generalis ad Prouinciales rescribet, secundo quoque mense: ad Rectores vero, & Præpositos locales, sexto quoque mense: nisi aliqua necessitas, prius ad respondendum suadeat,*
- 18 *Reliqua, quæ spectant ad res, de quibus scribendum est, & ad modum, & ad quale anni tempus, annuas litteras scribere debeant, hoc totum Patri nostro Generali relinquatur; ut ipse, pro sua prudentia, statuatur; quid factu opus sit.*
- 19 *Rectores Collegiorum, & Præpositi locales, catalogum*

tur, & abundaret Societas operarijs idoneis, & libera eidem gubernatio committeretur, ex dispensatione Præpositi Generalis, & non aliter possint admitti; sed ne dentur huiusmodi Seminarijs separati præceptores ab ijs, qui in scholis nostris, pro Societatis nostræ instituto prælegunt.

23 Nullum certum tempus Congregationi generali cogendæ præscribatur, sed tertio quoq; anno veniant simul ex omnibus Prouincijs Procuratores, qui professi quatuor votorum, & viri in primis idonei sint à Congregatione Prouinciali electi: & habeant ius suffragij simul cum Assistentibus, & ipso Patre Generali (qui duo suffragia, & qualitatem præcedendi habebit) ad decernendum, an cogi debeat Congregatio generalis, nec ne.

24 Assistentes idonei, & ijs dotibus præditi; quas constitutiones requirunt, eligendi sunt, & quidem ex quatuor nationibus, in quantum fieri possit, iuxta vniuscuiusq; conscientiam. Antiqui autem Assistentes inter Prouinciales habeant locum, secundum ordinem, & tempus suæ professionis, ad suam sententiam dicendam: noui vero, si in ipsa Congregatione iam sint, maneat in suis locis, pro eius Congregationis tempore, in qua electi sunt: statim tamen sua potestate, & munere fungi incipiant in ijs, quæ iuxta constitutiones eis legitime conueniunt, circa Patrem Præpositum

Præpositum: nam quod ad Congregationem ipsam attinet, nihil eos, nisi suum suffragium, ut ceteros habere.

- 25 Admonitor Præpositi Generalis. eligatur ex Professis quatuor votorum, & eius electioni Procuratores intersint.
- 26 Nec Principibus, nec Dominis alijs secularibus, aut Ecclesiasticis assignari debet aliquis ex nostris religiosus, qui aulas eorum sequatur, & in eis habitet, ut confessorij, aut Theologi, aut alio quouis munere fungatur, nisi forte ad perbreue tempus, imius, vel duorum mensium.
- 27 Circa distributionem bonorum ex patrimonijs fratrum nostrorum prouenientium, qui ea in subsidium Societatis dare cupientes, Præpositi Generalis iudicio dispensationem relinquunt: probatur quod idem Pater Præpositus sensit, ut scilicet seruetur constitutio primi capitis tertie partis, expresse mentione facta illorum verborum, quæ in eadem Prouincia distributionem faciendam insinuauit.

CVM FACTA ESSET INTERROGATIO
de conciliandis, & explicandis tribus locis confi-
tutionum, sic est constitutum.

- 28 *Ea, quæ continentur, quarto capite examinis, de di-
spofitione bonarum, ita intelligendæ sunt; vt instru-
ctio quadam generalis fit, & lex, qua noſtri debeant
bona ſua in veros pauperes diſtribuere, pro deuotione
tamen ſua.*
- 29 *Quæ vero in tertia parte, capite primo. §. nono con-
tinentur, intelligantur in particulari de illis bonis, quæ
fratres in beneficium Societatis, ſiue in particulari, ſi-
ue in generali diſtribuere, ex ſua deuotione volunt, in
quo caſu, ſi Rectores, & Prouinciales, iuxta decla-
rationem eiusdem loci, illis repræſentent perfectius eſſe
ſe, vt bona ſua diſpoſitioni Præpoſiti Generalis relin-
quant, tunc declaratum eſt, vt hæc bona in eadem
Prouincia tantum, & non alibi Pater Generalis de-
beat diſtribuere.*
- 30 *Et ad hanc legem, & intellectum, quæ in nona
parte capite tertio, numero ſexto habentur, interpre-
tanda ſunt, ſi quo pacto de noſtris fratribus intelligi
poſſunt.*
- 31 *Quod ſi aliquis imperfectionem ſecutus, particula-
ri alicui Societatis noſtræ loco, extra Prouinciã, appli-
care ſua bona velit: proponendum erit illi, vt diſpoſi-
tioni Præpoſiti Generalis relinquat, qui ea diſtribuet,
iuxta formam ſuperius præſcriptam; alias ea bona à*

Societate nostra non admittantur, sed ea teneatur ipse in veros Christi pauperes, extra Societatem dispensare. Si vero ea alicui Collegio, intra Prouinciam, assignauerit, sit in manu Præpositi Generalis potestas probandi eam applicationem, vel improbandi.

32 Atq; in hunc quidem modum constitutiones has, post hac conciliandas, intelligendas, atq; obseruandas esse decernit Congregatio: Veneramur enim sanctam memoriã Patrum nostrorum.

33 Lites forenses, pro rebus præsertim temporalibus, fugiant nostri omnes, & id curent Prouinciales efficere, ac primum compromissione rem admittantur componere: quod si nulla ratione id possint assequi, tamen non intendat quisquam è nostris litem huiusmodi, nec omnino litem aliquam, absq; consensu Præpositi Generalis, aut eius, cui expresse suas uices ad hanc rem, ille commiserit: nostris autem, si lis intendatur, curent Prouinciales primum, vel à parte, vel à Iudice peti, vel id consequi per Principem; vt prius possit consuli Generalis Præpositus, quam liti respondere cogatur; nam fieri poterit, vt Generalis Præpositus iubeat cedere nostros liti, & potius detrimentum temporale pati, quam litibus dare operam, etiam pro re alioqui debita.

34 Quamuis autem ex eleemosynis uiuat Societas, & opus bonum sit eleemosyna Societati collata, atq; ad bona omnia inducere quosuis possimus: tamen ad maiorem ædificationem, et paupertatis nostræ sinceritatē, & puritatem

patē; Placuit, præcipere nostris omnibus, ut nulli externo suadeant (nã de nostris in cõstitutionibus, et decretis dictũ est) ut nobis potius, quã alyis pauperibus dēt eleemosynas: sed contenti simus, ubi petimus quotidianas eleemosynas, illas simpliciter, ac plane amore Dei petere: ad donationes vero quascunq; siue legata, simpliciter etiã, et plane possimus tantũ nostras necessitates explicare; diffinitionẽ tamẽ eius deuotioni relinquamus, à quo petimus has etiã eleemosynas: ac proponere tantũ illi possimus, ad orationẽ, et alia media, ut accurrat, quibus possit de donatione, vel legato cõstituere, iuxta id, quod ipsi Dominus inspirauerit, et ratio recta suaserit.

35 Decretum est ne plures in Collegijs teneantur, quam ali possint, siue ex redditibus, siue ex eleemosynis consuetis alendi sint.

36 Præpositus Generalls possit augere tempus orationis, quod in Constitutionibus quartæ partis capite quarto præfigitur, prout expedire in Domino iudicauerit, habita ratione personarum, regionum, & c.

37 Decretum est, ut cederemus cuicumque concessioni Concilij Tridentini, ad habenda bona immobilia in cõmuni in Domibus Professorum, vel eorum Ecclesijs: et ut iuxta nostras Constitutiones, et vota, quæ post professionem emittuntur, paupertatem in Professis, ac ipsorum Domibus, retineremus: Et ita cessit Congregatio totius Societatis nomine, prædictæ concessioni.

38 Assistentium, & Admonitoris officia usque ad

- noui Generalis electionem duratura esse, decernitur.
 Nam post Generalis Præpositi decessum, ijdem erunt
 Assistentes, idem Admonitor Vicarij Generalis.
- 39 Prouinciarum institutio, iuxta prioris Congrega-
 tionis decretum, Præposito Generali relinquitur, qui ta-
 men non, nisi re diligenter considerata, & cum Assi-
 stentibus communicata, Prouincias instituire, ad com-
 mune Societatis bonum debeat.
- 40 Ad tertium diem Septembris Congregatio finia-
 tur, sine nouo decreto ea de re faciendo, et quæ reliqua
 sunt, eodem die absoluantur, in quo & Congregatio, et
 Diffinitorum potestas finem simul est habitura.
- 41 Regulae generales, quæ incipiunt, sūma sapiētia; into-
 gra cōseruētur, reliquæ vero, et examinētur, et quoad
 eius fieri poterit breuiores fiant; verū earū ratio habe-
 tur, quas certo cōstiterit esse à Reuerēdo Patre N. Igna-
 tio editas; si tempori cōsentaneæ, et bono vniuersali vti-
 les esse censebuntur: præcipue vero Regula officiorum
 Prouincialis, Rectoris, aliorum etiam officialium exa-
 minentur, et contrahantur. Admonitiones autem Pa-
 tris Natalis, ab ipso expurgatæ, atq; in ordinem reda-
 ctæ, Prouincialibus à Reuerendo Patre Generali tra-
 dantur, vt illis, pro sola directione, nulla interim obliga-
 tione obstricti, utantur.
- 42 Quinīs professus quatuor, vel triū votorū, quinīs etiā
 coadiutor spiritualis formatus, post editā professionē,
 vel vota simplicia, intra annū per quadraginta dies cōti-

innos, vel interpolatos, doctrinā Christianā pueros, atq; rudes personas docere teneatur: præterea vero, hoc tā sāctū exercitiū, visum ē admodū, Reuerēdo Patri Generali cōmēdādū, ne, vllō vnquā tempore, illius obliuio in nostros animos irrepāt; cū illud in vtorū nostrorū formula cōplectamur. Curet itaq; idē Reueren. Pater Generalis, ut nostri frequētius, quemadmodū ipsi in Domino expedire visū fuerit, in hoc tam pio opere exerceantur.

43 Quod ad vnionē beneficiorū, quæ curā altarum habēt, pertinet, diffinitum est, vt in futurum non admittantur: admissa vero, ac vnita huiusmodi beneficia, auditis eorum sententijs, qui de his cum Diffinitoribus quicquam agere voluerint, examinentur; vt tandem, quid pro maiori omnium ædificatione conueniat, decernatur.

44 Casus reseruati, qui à Reuerendo Patre Nostro Laynez editi sunt, retineantur: visum tamē est, vt septimus, vndecimus, & duodecimus, explicatius traderentur, vt, quod alioqui intelligi necessum erat, facilius intelligatur. Declaratio vero casuum, & ampliatio, vel restrictio, spectat ad Reuerendū Patrē nostrū Generalē.

45 De nono autem casu videlicet confiteri externo sacerdoti etc. iudicium commissum est Patri Generali.

46 Omnia quæ speciē habent secularis negociationis, in colendis videlicet agris, vendēdis in foro fructibus, & similibus, intelligantur prohibita esse nostris.

47 Curabit Pater Generalis, vt, qui sint e nostris conuocaturi publice, qui etiā confessiones audituri, hi sint

ad ea munera obeunda sufficienter instructi: hoc enim ad eius administrationem attinet; tum etiam illud, ut communicetur concionatoribus, & confessarijs pecaliaris instructio: & tamen visum est, retinendum esse priuilegium à Sede Apostolica concessum, ut nostri possint concionari, etiamsi nõ sint ad ordines promoti.

48 De obligatione votorum simplicium, præsertim castitatis; difficultati, quæ offerebatur, responsum est, esse seruandum decretum aëtorum posteriorum primæ Congregationis.

49 Quamuis in constitutione capituli quarti, quartæ partis, designentur festa Paschæ, ac Natiuitatis Domini, quibus renouent vota scholastici, tamẽ cū colligi possit ex declaratione eius loci, potestatem esse in superiore Reëtoris immediato, in aliquo particulari casu, mutandi illa festa; facile interpretari possumus; in Generali Præposito esse facultatem, in vniuersum illa festa mutandi; quod traditio vniuersalis, à tempore ipsius nostri Patris Ignatij, vsu, & consuetudine hæctenus corroboratione confirmat.

50 Reëtores cum teneantur, ex constitutione, & declaratione decimi capituli quartæ partis, doctrinam Christianam legere, vel docere per quadraginta dies per se, vel per alium; expositum est, id debere præstari intra annum, postquam officium Reëtoris inierint; continenter quadraginta diebus, vel interpolatim: primo quidẽ, quemadmodum solent doceri pueri; deinde

de etiam per conciones, si ita Superior censuerit: præter illum annum, eodem quidem nomine, non tenebitur Rector, sed alio poterit communi, ut in superiori quodam decreto diffinitum est, de professis, & coadiutoribus formatis.

51 Ex declaratione vltima capituli decimi quartæ partis, colligitur illas intelligi constitutiones esse legendas, quæ sunt propriæ Scholasticorum nostrorum: illæ verò cum contineantur in Regulis Scholasticorū, fit, ut illæ Regulæ sint legendæ publice bis, aut ter singulis annis: eas autem curabit Pater Generalis, si opus fuerit, emendandas.

52 Congregationes prouinciales fiant, iuxta constitutiones, ad eligendos eos, qui suffragium sint habituri in generali Congregatione: fiant præterea iuxta decretum huius Congregationis generalis, tertio quoque anno, ad Procuratores eligendos, qui destinandi sunt ad Patrem Generalem &c. alias censemus non esse cogendas huiusmodi prouinciales Congregationes.

53 Ut triennium designatum est Prouincialibus, quo officium gerant suum, ut habetur tertio capite nonæ partis constitutionum; non videtur similiter agendum in Rectoribus; nec addendum præterea ad constitutiones, quæ de hoc nihil decernunt.

54 Visum est non expedire, ut breues cursus artium, vel Theologiæ instituantur: sed si quis in coadiutorem spiritualem instituendus fuerit, is humaniorū litterarū

studio, et compendio dialectices cōtentus sit: quibus studijs instructus casus conscientiae audire poterit.

55 Non probatur, vllum, ad aliquam in nostris Vniuersitatibus facultatem, esse promouendum, quam nostri non profiteantur.

56 Siqua Collegia sint haectenus absq; sufficienti dotatione fundata, in quibus nostri nec legant, nec scholasticos alant, poterunt tamen illa hac ratione retineri, si ex fructibus videlicet eorum, per publicam aliquam personam conseruatis, detur opera, vt plene fundentur: quemadmodum de Collegio Maioricensi potest dici: nostri tamen interim bonis illis non vtantur, sed ex elemosynis viuant: ac simul dent operam, vt praedicta Collegia sufficienter, etiam aliunde dorentur.

57 Quemadmodum haectenus factum est in quibusdam locis, vt nostri ita examinent ad ordines promouendos, aut curam animarum, verbo Dei, vel confessionibus audiendis praeficiendos; vt simul iudicium ferant, de illorum sufficientia, & admissione: ita de cetero ne fiat: quandoquidem iudicamus non esse consentaneum nostro instituto: quod si examinandi ministerium effugere nulla ratione possimus, illud tamen retineamus, vt iudicium de admittendis, vel non admittendis, non feramus, sed illud omnino Praelatis relinquamus; possit tamen dispensare Reuerendus Pater Generalis, vbi hoc vtile, & expediens esse in Domino iudicauerit,

Pater

58 Pater Generalis erit Præpositus Domus Romanæ,
 & habebit Ministrum, & alios officiales, quorum
 opera utatur, ad gubernationem particularem eius-
 dem Domus.

59 Assistentes vero, officio sibi à Congregatione ge-
 nerali commissò incumbant, iuxta constitutiones: nec
 alijs occupentur ministerijs, quibus à suo officio ab-
 centur, vel impediuntur.

60 Si contigerit Procuratores electos ex Prouincijs
 Indiæ, & Brasiliæ in Europa esse, quando fit Congre-
 gatio generalis, ad quam venire possint; hi intersint
 Congregationi pro suis Prouincijs; qui quidem, si sint
 Professi quatuor votorum, & non solum electi à su-
 is Prouincijs, ut Procuratores, sed etiam, ut suffragi-
 um hic possent habere in electione Generalis Præposi-
 ti; tunc hi possunt etiam admitti, ut in dicta electio-
 ne habeant suffragium: quod si non adfuerint, quan-
 do fit Congregatio generalis, tunc potest eligi vnus
 Procurator tantum pro India, & Brasilia à Pro-
 uincia Lusitaniæ, quemadmodum hæcenus actum
 est.

61 Propter difficultatem, quæ ingeri alicui posset
 ex vltima parte, terty 5. capitis quarti exami-
 nis, vbi consulendi præscribuntur aliqui, ob bo-
 norum distributionem in cognatos, & cetera,
 non censemus immutandam esse illam constitutionem,
 sed occurrendum scandalis, & sinistris opinionibus, si
 quæ

- quæ ortæ sint, vel oriri possint, propter rei ignorantiam, vel executionis praxim; id vero diligenter curabit Reuerendus Pater noster Præpositus Generalis.
- 62 Quod attinet ad ordinationem nostrorum, qui non sunt professi; nulli videtur dari causa iustæ querelæ, quãdoquidem nos utimur iure nostro. Quod si nostros ordinatos contingat expelli à Societate, tamen non tenebuntur eos Episcopi alere, cum, qui ordinantur ex Societate nostra, cefferint suo iuri in ordinatione; ordinantur enim ad titulum voluntariæ paupertatis.
- 63 Omni cura, labore, & diligentia curemus, ne arcula aliqua proponatur in nostris Ecclesiis, ad elemosynas accipiendas pro alijs: cum pro nobis tam sit necessarium eas poni non posse, ut non rem tantum euitemus, quæ nobis prohibita est, sed rei illius omnẽ speciẽ.
- 64 Librum habeat Secretarius Cõgregationis, in quo, quæ confirmata erunt decreta, contineantur, & ea quidem ante dissolutionem Congregationis, simul leget in plena Congregatione Secretarius: & sua manu subscribet, & sigillo Societatis muniet.
- 65 Secretarium eliget Congregatio, ante Generalis electionem, non solum qui electioni ipsi subseruiat, sed qui Congregationibus, & actis, si quæ fient ante electionem: post electionem autem, vel eundem ad illas Congregationes, & acta confirmabit, vel alium eliget: horum officium terminabit finis electionis, vel Congregationis.

Eligendi

- 66 Eligendi præterea a Congregatione videntur duo Patres eiusdem Congregationis, ad suffragia enumeranda, & conficienda decreta cum Secretario Congregationis.
- 67 Procuratorem, qui negotia agit cum externis, vel Romæ, vel alibi alere debent ij, quorum negotia agit: Prouinciales vero, Commissarios, Generalem etiam ipsum, alere ea Domus, vel Collegium, ubi erunt; quibus quando in itinere sint, expensas facient ij, quibus erit bono illud iter; si tamen pro Societatis gubernatione, vel negotijs iter faciant.
- 68 Pro Solicitatores, pro Advocato, pro Procuratore, & alijs officialibus externis, si quid præterea ad actionem, vel expeditionem alicuius negotij, vel litterarum Apostolicarum, vel Regiarum, & eiusmodi aliarum expenditur ab alijs, id soluere debent ij, in quorum gratiam illud fuerit expensum.
- 69 Ad Reuerendum Patrem Generalem referenda videtur forma, ac modus ædificiorum nostrorum construendorum, ut ille, iuxta decretum actorum posteriorum præterita Congregationis, quod sibi in Domino visum fuerit, statuatur.
- 70 Decretum est, ut nomen illud honorificum, id est, Don, ubi est insigne nobilitatis secularis, de Societate nostra omnino tollatur.
- 71 Non videtur officium Superintendentis, vel nomen usurpandum in Societate, nisi ubi pro arbitrio Reuerendi

uerendi Patris Generalis necessitas, uel magnitudo Collegij utrumq; postulauerit: nec enim nomen tantum retinendum est.

- 72 Prima generalis Congregatio in actis posterioribus statuit, ut Patres in Congregatione, eo ordine sederent, qui in actis prioribus fuerat praescriptus: eundem igitur ordinem conseruandum esse censemus, nec retinendam esse partem illam declarationis septimi capituli octauae partis, quae ab eadem Congregatione abrogata fuerat.
- 73 Vbi dicitur in tertio decreto actorum priorum primae Congregationis, & si informatio maior desideraretur in re aliqua, à Vicario petendam esse: decretum est, esse addendum, non à Vicario solum, sed ab alijs etiam electoribus, accipi informationem illam posse.
- 74 Quamuis a Congregatione secunda generali, in actis prioribus sit dictum, informationem pro Genera'is electione ab omnibus de Societate, qui possunt bene referre, capi posse: visum tamen est, ut non ab omnibus, sed a solis electoribus, & Procuratoribus accipi possit informatio, & ea quidem in quadriduo dumtaxat.
- 75 Permissum fuerat in actis prioribus Congregationis secundae, ut liceret in informatione petere, an hunc, vel illum aptum quis iudicaret, ad munus Generalis Praepositi, non an aptissimum inter omnes.

totum hoc tamen, visum fuit immutandum. ne igitur de cetero ita interrogare liceat: sed conseruetur, quod in prioribus actis primæ Congregationis statutum fuerat.

- 76 De Procuratoribus, An ad Congregationes, siquæ habebuntur, ante electionem Generalis Præpositi, sint admittendi, cum interrogatio fieret; visum est, observandum decretum tertium actorum priorum primæ Congregationis, confirmatum in actis item prioribus secundæ.
- 77 Ad pleniorum pro Generalis Præpositi electione informationem, decretum est, ut Congregatio ante electionem, aliquot Patres deputet, qui cum Vicario Generali, & Assistentibus videant, an aliquid sit, in quo insigne detrimentum passa sit Societas, vel passura esse timeatur, quod singulari providentia, atq; industria, vel resarciendum, vel curandum sit: de quo (si quid fuerit) consicient interrogationem commode, qua interrogatione inquirere electores possint, ac debeant, & intelligere, quis esse aptissimus videatur ad officium Generalis Præpositi, ad maiorem Dei gloriam administrandum: porro de quibus agent ij deputati, ea ad plura suffragia transigent: nec duo suffragia habebit Vicarius Generalis, sed solum suffragij prærogativam.

Cum

- 78 *Cum aliqua commiserit exequenda Praeposito Generali superior Congregatio, in actis posterioribus, si quæ ex illis non fuerint executioni mandata, id curet facere Reuerendus Pater noster Praepositus Generalis.*

FORMVLA ACCEPTANDORVM COL-
legiorum data a Reuerendo Patre nostro Magistro Lay-
nez Generali Præposito Societatis Ie'u, de qua
fit mentio Canone quinto, Con-
gregationis secundæ,

CONsideratis operibus, & ministerijs, quibus ad
Dei gloriam, & animarum profectum Societas
nostra occupatur; & considerata etiam obligatione
caritatis, qua ex instituto tenemur in illis perseuera-
re; re prius præmeditata, & cum Patribus Assi-
stentibus ad consultationem adducta, et Domino com-
mendata: Visum est mihi, vt in Collegijs, quæ dein-
ceps diuina Maiestas fundare dignabitur, nouæ à no-
bis obligationes non admittantur; sed qui diuino insti-
ctu, & obsequio, quod Deo præstatur in Societate,
ac vtilitate, qua eiusdè gratia, proximi iuuantur, com-
motus, Collegium aliquod fundare voluerit; pure, &
libere, absq; conditione, vel modo, donationem faciat
dotationis, quam Domino Deo nostro offerre vult:
Societas vero non ex noua obligatione, sed ex illa sua
antiqua, quam, vt diximus, habet; curet, vt secundum
numerum eorum, qui ex tali fundatione sustentari pote-
runt, in tali Collegio numerus operariorum constitua-
tur, qui quidem in illo iuxta nostrum institutum
se exerceant in vinea Domini: de cuius diuina bonita-
te speramus, si Christiana hac simplicitate, quæ ipsi
inuititur, progrediamur; Societatem perseueraturam
purio rem

puriozem, nec desituram illud præstare, ad quod, secundum suam vocationem obligatur: fundatoris etiam intentio ita implebitur; simulque tollentur hinc inde causæ inquietudinis, quæ ex humanis cautionibus oriri possunt, & solent; quæ quantumuis caute, & circumspicte transigantur, nihilominus semper ab humana astutia labefactari possunt: ut ipsa experientia ostendit, quæ tam in alijs Religionibus, quam in multis nostræ Societatis locis nos docet, prædictum modum foundationis, partibus omnibus, bene cedere ad diuinum obsequium, & commune bonum quod optatur.

DE VARIIS MODIS COLLEGIORVM,

& personarum numero, quæ videntur
in singulis necessariæ.

In Collegio, ubi tres ponuntur præceptores litterarum humaniorum, quartus etiã esse debet, qui illis substitui possit; & tres sacerdotes, e quibus vnus Rector sit, reliqui duo vtilitati seruiant animarum. Vbi vero tales septem operarij sunt, conuenit totidem saltem ibi scholares alere; ut illud perpetuum opus esse queat; succedentibus his in sacerdotum, & præceptorum locum, ubi aut morte, aut ægitudine, aut alijs de causis non possent officio suo fungi. est etiam præter hos necessarius Minister vnus, cum coadiutoribus quinque videlicet Janitore, Sacrista, Coquo, Emptore, & quodam

quodam alio, qui eos in omnibus adiuuet: Minimum itaq; Collegium viginti constabit ex nostris. Ultra quos, providendum erit, unde corrector, qui de societate non sit, alatur, ad eos castigandos pueros, qui scholis frequentabunt, prout illi ab ipsis præceptoribus præscribetur.

Si Collegium quinque præceptores habeat, ad humanas litteras Latinas, Græcas, & Rhetoricam profitendum; substitutos alios duos habeat, necesse est, ue non quatuor, quinque ue sacerdotes, ut præter illos tres præceptores supradictos, eorum vnus electionem casuum conscientie possit profiteri; ut Sacerdotes illius regionis, qui parum erunt in ijs versati, hac in parte, quæ eis est necessaria, iuari possint; quo ipsi melius officium suum, faciant ad diuinam gloriam. Vbi vero tales undecim, aut duodecim Magistri, ac sacerdotes conceduntur, totidem saltem scholastici institueri exuat, ad operis perpetuitatem (ut superius dictum est) Minister etiam vnus, cum sex coadiutoribus. Itaq; minimus numerus complebit triginta, extra correctorem, in similibus Collegijs.

Si Collegium præter supradicta, artium liberalium cursus volet suscipere: ultra illum numerum nostrorum, viginti addendi erunt, partim præceptores, partim discipuli; ita ut omnes simul conficiant numerum quinquagenarium.

Si Societas alicuius vniuersitatis, aut generalis stu

dij curam susceptura esset, adiungeretq; supradictis scholasticam Theologiam, & sacram scripturam, huiusmodi onus admittere non debbit, nisi commode provideatur, vnde septuaginta, aut ijs plures collegæ possint ali: vt superiori numero accedant viginti, partim præceptores, & partim discipuli: & expediret, vt hic numerus adhuc augetur, quo non tantum opus huiusmodi perpetuo duraret, verum etiam ex eo Collegio insignes aliqui operarij possint excerpi, ad commune bonum in his, & illis locis promouendum.

In Collegijs, vbi Societas proprias non habet scholas; præter scholasticorum numerum, sunt etiam necessarij Rector, ac Minister; & si magnus numerus inibi esset, adhuc Subminister. Coadiutores vero secundum numerum Collegiarum.

In huiusmodi vero Collegijs collocari poterunt operarij, secundum commoditatem, quam habet Societas, & dispositionem messis in populo.

*

ERRATA SIC EMENDATO.

- P**agina 9. versu 5. quartum, *Lege*, sextum.
Pag. 12. ver. 3. Constitutionum ultimo, *Le-*
ge, Constitutionam 5. ultimo.
Pag. 75. ver. 9. censuris, poenis, *Lege*, cen-
suris, & poenis.
Pag. 78. ver. 18. qui ad eatria, *Lege*, qui ad
tria.
Pag. 92. ver. 9. adijcendi, *Lege*, adijciendi.
ibid. simul eum illis, *Lege*, simul cum illis.
Pag. 100. ver. 7. Generali, *Lege*, Generalis.
Pag. 124. ver. 4. nomen tamen, *Lege*, nomen
tantum.

STATE OF MASSACHUSETTS

IN SENATE,
January 10, 1887.

REPORT
OF THE
COMMISSIONERS OF THE
LAND OFFICE,
FOR THE YEAR
1886.

ALBANY:
PUBLISHED BY
THE STATE PRINTING OFFICE,
1887.

INDEX BULLARVM,
 CONSTITVTIONVM,
 Examinis generalis, & Decretorum
 duarum Congregationum
 generalium Societatis
 IESV.

Bul. est Bullis: conf. est constitutionibus:
 EX. est Examine: Dec. est Decretis.

.A.

- o A prandio cessandū per vnā, aut duas horas ab ex-
 citijs grauioribus mentis & corporis. conf. 60.
- Absoluendi facultas amplissima. Bul. 20.
- Absoluendi nostros facultas amplissima. Bul. 31.
- o Absoluti à censuris per ingressum in societatem, si re-
 cedunt reincident. Bul. 32.
- o Absoluere ab hæresi, generalis potest, & professi, qui-
 bus ille cōmiserit. Bul. 66.
- o Absoluere à casibus Bullæ Cænæ in remotissimis lo-
 cis possumus. Bul. 42.
- o Admittēs ad Societatē, quo animo eē debeat. conf. 8.
- o Ad admissiōē, in p̄fessionē, q̄ etas necessaria. Cōf. 18.
- o Admittendus differri aliquandiu deberet, nisi vbi pe-
 riculum esset mutationis. conf. 21.
- o Admittere ad societatem, quis possit. conf. 8.
- o Admittere qui non potest, possit domi, vt hospitem re-
 tinere admitti volenti. Conf. 7.
- o Admiti volētes, quid considerare debeāt. EX. 17. 35.

A

Admittendi quales esse debeant. conf. 10.

Admitti volentes frequentare in nostris Ecclesijs sacramenta, deberent. const. 22.

Admittendi indifferentes ad omnes gradus esse debent. Ex. 5.

Admissus ad Unum gradum societatis, ne aspiret ad alium transferri. conf. 143.

Admittendi, qui non sint in societatem. Ex. 14.

Admonitorē suum habeant oēs superiores. conf. 234.

Admonitor generalis qualis esse debeat. Dec. 97.

Admittendorum collegiorum formula seruanda. Dec. 137. 159.

Aedificationis littera, quando mittende, & quomodo scribende. conf. 199. Dec. 93. 114.

Aedificia nostra ne fiant sumptuosa, vt palatia magnatum. Dec. 50.

Aedificiorum forma, & designatio, ad generalem vt probetur mittenda. Dec. 123.

Aedificare vbiq; possumus, etiam intra vallis mendicantium. Bul. 74.

Aegrotorum cura, quanta esse debeat, vide verbo infirmus.

Aegritudinis causa, quando possit aliquis dimitti a societate. Conf. 30. & seq.

Aegrotis nostris quo prouidendū. conf. 62. 163. 164.

Aegroti quomodo se gerere debeant in infirmitate. Ex. 30.

Aetas necessaria ad admittendū in societate. Conf. 19.

Alienari bona societatis quomodo possint. Bul. 105.

Altare portatile habere possumus. Bul. 34.

- Ambitio vt pestis fugienda. conf. 153. 254.*
- Ambitiosos manifestare, tenetur quiuis, sub excommunicationis pœna. conf. 209. 781. 2.*
- Ambitiosus capax esse dignitatis non potest. Bul. 30. conf. 254.*
- Ambitiosus generalatus suffragio priuatur actiuo, & passiuo. Conf. 210.*
- Ambitiosus generalatus, tam pro se, quam pro alio excommunicatur. Dec. 71.*
- Amoris spiritu, & non timoris procedendum est in obedientia. Conf. 146.*
- Apostata à societate, post Vota, etiam simplicia, excommunicantur ipso facto. Bul. 95.*
- Apostatas nostros recipiens, quas incurrat pœnas. Bul. 95.*
- Apostata à societate coerceri possunt. Bul. 33. 96. Dec. 51.*
- Apostatas nostros, an reducere conandum sit, & quando. Conf. 38.*
- Apostatas nostros an in scholis nostris audire permittamus. Dec. 51.*
- Apellare nullus potest à correctione regulæ nostræ. Bul. 31.*
- Arcam clausam, aut rem aliam, subditus superiori ne habeat. conf. 105.*
- Arcula in nostris Ecclesijs ne sit, ad colligendam Eleemosinam. Conf. 154. Dec. 122.*
- Aristotelis doctrina, i Philosophia sequenda. cõs. 118.*
- Arma domi non habenda. Conf. 30.*
- Artium liberalium Studium, & cursus, qualia esse*

- debeant. *conf.* 119. *Dec.* 120. *Alpe ut ordinat.*
Assertiones seu conclusiones quando defendende.
conf. 89. 135.
Assistentes generalis quot, & quales esse debeant.
conf. 236. 247. *Dec.* 31.
Assistentes quid iurant, quado eliguntur. *conf.* 237.
Assistentes, an habesse a generali possint, & quan-
diu. *Dec.* 34.
Assistenti diu absenti alius est substituendus.
ni conf. 237.
Assistentis officium quamdiu duret. *Dec.* 36. 108.
Assistentes quando possunt congregationem genera-
lem conuocare. *Conf.* 237.
Assistens suspendi potest ab officio a P. Generali, &
quare. *Dec.* 35.
Assistentes ita occupandi non sunt, vt nequeant suo
officio vacare. *Dec.* 121.
Assistentes predicare & confessiones, audire etiam
possunt. *Conf.* 248.
Associati inuicem nostri collegiales ad scholas eant.
conf. 81.
Aulam Principis, aut Prælati, nullus ex nostris se-
quatur tamquam domesticus. *Dec.* 109.
Author discordiæ, aut turbationis diligentissime se-
paretur. *Conf.* 194.
Authoers, qui nam sint in nostris scholis prælegen-
di. *Conf.* 117.
 . E .
Barbam nostri ne nutriant. *Dec.* 50.
Benefactoribus, quæ gratitudo habenda. *conf.* 68.

- Benefactores sunt participes omnium bonorum operum societatis. Conf. 68.
- Beneficia curata nostri ne suscipiant. Dec. 57.
- Beneficia curam animarum habentia, collegijs ne vniantur. Dec. 117.
- Beneficia Ecclesiastica quando, & quomodo sint à nostris relinquenda. Ex. 20. Dec. 58.
- Benedicere vestes Sacerdotales vbi possumus. Bul. 43.
- Benedictio mensæ in refectorio sit ad vsum Romanum. Dec. 40.
- Beneuolentia Principum, & magnatum, quatenus procuranda. Conf. 257.
- Biblioteca communis sit in collegijs. Conf. 88.
- Bona collegio relicta eo ipso auctoritate Apostolica applicata censentur. Bul. 38.
- Bona temporalia, qua ratione nostri habere possint, facto paupertatis voto. Conf. 81.
- Bona temporalia quando, & quomodo distribuenda. Ex. 18. 19. Conf. 45. Dec. 98.
- Bona sua, si quis dare vellet societati, quomodo id faciet. Conf. 46. 47.
- Bona sua, quomodo sint ei reddenda, qui discedit è societate. Ex. 20. Conf. 35.
- Bona mobilia in communi possidere non repugnat paupertati domorum. Conf. 153.
- Bona stabilia donata domibus professorum vendi expectata oportunitate possunt. Conf. 152.
- Bona stabilia ne habeant professi, renuntiant facultati concilij Tridentini. Dec. 106.

Bona sua qui consanguineis dare vellet, quid faciet.
Ex. 18. 19. conf. 46.

.C.

Calumnias qui præsunt alijs, saepe patiuntur. conf. 236.

Capellania non sunt erigende in nostris collegijs, aut domibus. Dec. 56.

Cancellarius vniuersitatis, qualis esse debeat. cōf. 125.

Candela cœrea quando fundatoribus est presentanda. Conf. 67.

Canere vesp̄as, ubi possimus, & quo cantu. conf. 160. Dec. 94.

Cannarum priuilegium non impedit nostra adificia. Bul. 74.

Cantare Missam permitti non debbet, nisi grauissima causa. Dec. 13.

Cantare docendo doctrinam Christianam an expediat. Dec. 57.

Carceres Visitare ex instituto nostro debemus. Bul. 53. conf. 187.

Castigatio corporis imoderata esse nõ debet. conf. 61.

Castitas angelica debet esse in societate. conf. 145.

Casus reseruos gn̄alis p̄t nouos decernere. Dec. 117.

Casus reseruos, confessarius nostrorū sciat. conf. 48.

Casus reseruare possunt superiores, quos volēt. cōf. 48.

Casus conscientia discant futuri coadiutores spirituales. Dec. 120.

Casus conscientia discant aliqui in collegio, et non alia scientiam. conf. 83.

Cathedras vniuersitatum externarum, si sponte offerantur, quomodo admittimus. Dec. 51.

Catalogus nostrorum quoties ad generalem est mittendus. Conf. 200. Dec. 111. & 115.

Chorum ad canendas horas, cur non habet nostra societas. Conf. 160.

Classes humanitatis, quotnam esse conueniat, & quales. Conf. 113. & 114.

Coadiutores qui sint in societate. Ex. 6. 40. 41.

Coadiutores habendi facultas. Bul. 25. 44.

Coadiutores à suis votis, vt potè simplicibus, semper absolui possunt. Ex. 43.

Coadiutores formati, aut professi, bonis collegiorum ne vtantur. Ex. 5.

Coadiutores formatos, aut professos solus generalis, potèst dimittere. Conf. 29.

Coadiutores temporales domi ne prædicent. Ex. 27.

Coadiutores temporales necessarij domibus tantum retineantur. Conf. 10. Dec. 46.

Coadiutores temporales qualès sint admittèdi. Conf. 10.

Coadiutores temporales, quales orationes dicere possint. Conf. 79.

Coadiutores temporales si Sacerdotibus dentur socij, quid cauendum sit. Dec. 46.

Coadiutoris spūalis doctrina, q̄ requiratur. Dec. 119.

Coadiutores spirituales Rectores collegiorum esse deberent ordinariè. Conf. 103.

Coadiutores formati quomodo fiant. Conf. 140.

Coadiutores Vota quæ facient. Conf. 141.

Coadiutor spirituales qualis esse debeat. Conf. 136.

Coadiutores spirituales doctrinam doceant christianam quadraginta dies. Dec. 117.

- Coadiutores spirituales quando possint in collegijs vi-
nere. Conf. 152.*
- Coadiutorum spiritualium paupertas qualis sit.)
Conf. 152.*
- Collateralis officium quodnam sit. Conf. 191.*
- Collateralis quando sit dandus superioribus.)
Conf. 194.*
- Collegia, & domus erigi possunt. Bul. 38. 74.*
- Collegia erigi possunt etiam intra annas mendican-
tium. Bul. 77.*
- Collegia donata societati, eo ipso donata auctoritate
Apostolica censentur. Bul. 38.*
- Collegia habent redditus. Bul. 38.*
- Collegia, & scholasticos, quare societas suscipit.
Conf. 64. 65.*
- Collegiorum admittendorum formula. Dec. 137. &
159.*
- Collegia tenues redditus habentia, quomodo iuvari
possent. Dec. 120.*
- Collegiorum fundatoribus qua rependitur gratitudo.
Conf. 66. & seq.*
- Collegia & domus in cælo insalubri non sunt erigen-
da. Conf. 258.*
- Collegiorum protectores esse possunt, sed ius non ac-
quirunt. Dec. 49.*
- Collegia quando admittenda, aut recusanda. Dec. 88.*
- Collegia per professos gubernantur. Bul. 59. Conf.
72. 103. & seq.*
- Collegia cum fundantur, quales obligationes admitti
possunt. Conf. 71.*

- Collegia in quibus duodecim scholares ex redditibus
 - ali possunt non capiunt elemosinas. Conf. 73.
- Collegia semel admissa, generalis non potest dissolue-
 - re, sine societate. Conf. 70. 226. 232.
- Collegium, quod graue videtur societati, quomodo
 - tractandum. Conf. 69.
- Collegiales aliqui nihil nisi casus conscientiae adi-
 - scent. Conf. 83.
- Collegiales quales esse debeant. Ex. 6. Conf. 75.
- Comendatarij professorum ordinum militarium, an admit-
 - ti ad societatem possint. Dec. 55.
- Commissariorum officium, expirat morte genera-
 - lis. Dec. 36.
- Comissarij stabiles fieri non debent, sed pro re nata
 - tantum. Dec. 90.
- Communicationem omnium gratiarum & priuilegio-
 - rum mendicantium habemus. Bul. 96. &c.
- Communicare & conuersare cum alijs non licet sine
 - licentia superioris. Ex. 21. Conf. 42.
- Concily Tridentini facultati habendi propria renun-
 - tiarunt. Dec. 106.
- Concionari nostri possunt etiam non Sacerdotes.
 - Dec. 118.
- Concionandi Ubique facultas etiam in plateis. Bul.
 - 20. Conf. 187.
- Concionatores nostros, quæ res inuare poterunt.
 - Conf. 97. 98.
- Confessiones audiendi facultas. Bul. 20. 41.
- Confessiones audire, est vnum ex sex societatis expe-
 - rimentis. Ex. 24.

- Confessio gñalis quādo, & cui faciēda. Ex. 33. & seq.
Confessiones vnus monasterij fæminarum semel au-
dire possumus. Conf. 161.
Confessarius vt sit omnibus vnus domi curandum est.
conf. 48.
Confessarius quō suo munere bene vtetur. conf. 99.
Confessarij ñ sint, qui bene hoc munere fungantur.
Dec. 118.
Confiteri, & communicare octauo quoque die nostri
debent. Ex. 27. Conf. 48. 78.
Confiteri saltem octauo quoque die, & celebrare sæ-
pius Sacerdotes debent. Ex. 27.
Confiteri si quis nollet suo tempore, ei ne cibus detur
corporis. Conf. 53.
Confraternitatibus nostræ domus misceri non debent.
Conf. 188.
Congregatio generalis non est congreganda certis tē-
poribus. Dec. 95.
Congregationem quis cogere possit. Conf. 202. 207.
Ad Congregationem generalem qui conuenire de-
beant. Conf. 203. Dec. 83.
Congregationis gñalis locus qui esse debeat. Conf. 207.
Congregationis generalis tempus, & modus. Conf.
207. & 208.
Congregationis generalis decreta, sola congregatio po-
test infringere. Conf. 217.
Congregationis vocata tempus prorogare quis pos-
sit. Dec. 15.
Congregationes prouinciales quando, & quomodo fi-
ant. Dec. 119. Conf. 204.

Congregationibus externorum licet pijs, collegia ne
miscantur. Conf. 188.

Consiliarios 4. Rector vniuersitatis habeat. Cōs. 125

Constitutiones condendi facultas. Bul. 10. 16.

Constitutiones condendi causæ. Conf. 3.

Constitutionum in decem partes distributio. Conf. 5.

Constitutiones, & regulæ nostræ ad peccatum non
obligant. Conf. 165.

Constitutiones patris Ignati integrè approbantur à
societate. Dec. 6.

Constitutiones quæ ad collegia pertinent, bis, aut ter
publice in anno legantur. Conf. 108.

Constitutiones, sine declarationibus ostendi externis
possunt. Conf. 4.

Cōsultores habeat Rector duos, aut plures. Conf. 106.

Contractus facimus, non seruato iure communi.

Bul. 103. & seq.

Contribuant collegia pro sumptibus procuratorum.
Conf. 72.

Corrector in collegijs sit externus pro puerorum cor-
rectione. Conf. 124.

Corrector ubi haberi nō pōt dispenset gñalis. Dec. 12.

Coquus, & alij officiales iubeant potius, quam rogent
adiuuantes. Ex. 30.

Conscientia aperienda penitus superioribus. Ex. 32.

Corrections quomodo faciendæ. Conf. 50.

Cubicula sine facultate superiorū nullus intret. Conf. 43

Curam animarum non suscipiunt nostri. Conf. 71.

. D .

Decimas bonorum non tenemur soluere. Bul. 37.

- Declamationes fiant in scholis. conf. 123.*
Declarationes constitutionum cur facta sint. conf. 4.
Declarationes constitutionum eandem, qua illa habent auctoritatem. conf. 4. 146.
Deformitates corporis habentes, quando admitti possunt ad societatem. conf. 18.
Definitores in congregatione quando eligendi. conf. 217.
Definitores eliguntur ad maiorem partem suffragiorum. Dec. 5.
Dignitates acceptare non possunt professi. Bul. 30. Conf. 234. 240. & 153.
Dimitti à societate omnes possunt, etiam professi, & generalis ipse. conf. 26. 29.
Dimittendi à societate causæ quæ esse possint. conf. 30. & 32.
Dimissi liberi manent à votis simplicibus societatis. conf. 38.
Dimitti aliquem post Vota, quomodo non sit iniquum. Ex. 43.
Dimittendus non est, qui contraxit morbum, ministrando societati, nisi & c. conf. 30. 31.
Dimissis declaretur quod liberi manent à votorum obligatione. conf. 38.
Dimissus vel recedens à societate, denuo examinandus est. conf. 40.
Dimitti à societate non facile debent, qui sunt admissi. Conf. 26.
Dimittere Novitios potest, qui eos admisit. conf. 28.
Littere peracto Novitiatus provincialis potest, si

- ei facultas hæc sit. conf. 28.
 Dimittere professum, aut coadiutorem formatum so-
 lus generalis potest. conf. 29.
 Dimittere quomodo conueniat, eum qui dimittendus
 sit. Conf. 34.
 Dimissus aut recedens à societate, perdit gratias so-
 cietatis. conf. 37.
 Dimisso an reddi debeant bona, quæ dedisset societa-
 ti. Ex. 20. Conf. 35.
 Dimissus ab vno loco, an possit in alio recipi.
 Conf. 37.
 Discordiæ auctores diligentissime separandi. conf. 194.
 Dispensare in ieiunijs, & alijs multis cum nostris pos-
 sumus. Bul. 66.
 Dispensare in constitutionibus generalis quomodo sit.
 conf. 228.
 Dispensare in constitutionibus quando Rector possit.
 conf. 104.
 Dispensare circa multa possumus in locis remotissimis
 cum externis. Bul. 43.
 Disputationes, & conclusiones, quando, & quomodo
 fient in scholis. conf. 89.
 Distributio honorum temporalium quomodo, et quan-
 do fiet. Ex. 18. 19. Conf. 45. Dec. 98.
 D. Thomæ doctrina sequenda in Theologia. conf. 118.
 Doctrinam Christianam omnes nouitij ediscant. Ex. 27.
 Doctrinam Christianam nostri doceant pueros. Bul.
 6. Ex. 24.
 Doctrinam pueros docere uouent professi, & coadiu-
 tores spirituales. conf. 138.

- Doctrina quæ sit necessaria professio quatuor Votorum
 futuro. Conf. 134.*
- Doctrinam Christianam an docere oporteat canendo.
 Dec. 57.*
- Doctrina communior, et magis approbata nostris est
 sequenda. Conf. 83.*
- Doctrinam D. Thomæ in scolastica Theologia sequan-
 tur nostri. Conf. 117.*
- Doctrinam Aristotelis in Philosophia sequendam.
 Conf. 118.*
- Doctrinæ Uniformitas in omnibus est tenenda. Conf.
 51. 198.*
- Domus professa nullos habet redditus. Bul. 38. Conf.
 150. 151.*
- Domus Romanæ Præpositus sit ipse generalis. Dec. 112.*
- Domus primæ probationis quis usus sit. Ex. 8. 9.
 Conf. 20.*
- Don titulus nobilitatis posthac in usu non sit. Dec. 123.*
- Dormire quot horas conveniat ordinarie. Conf. 61.*
- Dormire sine indusio nostri non debent. Conf. 61.*
- Donare bona sua societati qui vellet quomodo faciet.
 Conf. 46. 47.*
- Domus professa nullas habet obligationes. Conf. 71.*
- Domus professa potest hortum, & domum recreatio-
 nis habere. Conf. 152.*
- E.*
- Ecclesia nostræ arculam non habeant ad stipam co-
 gendam. Conf. 154.*
- Ecclesiæ professorum aut Sacristiæ redditus ne ha-
 beant ullos. Conf. 150.*

- Ecclesiæ nostræ cappellani. is non habeant. Dec. 56.*
- Eleemosinas an ostiatim mendicare conueniat no-*
-stris. Dec. 46.
- Eleemosin. is vt nostris det perpetu. is nulli suadea-*
-mus. Dec. 116.
- Eleemosin. is qui petat, vnus in domibus sit designa-*
-tus. conf. 155.
- Eleemosina simpliciter pro amore Dei petendæ.*
conf. 155.
- Eleemosina recipi non debent vbi hoc pro illo dare-*
-tur. Conf. 154. 253.
- Eleemosinæ ne accipiantur vbi 12. Scholastici ali ex*
2. redditibus possunt. conf. 73.
- Electores quinque quâdo eligentur ad electionem ge-*
-neralis. conf. 215.
- Error et defectus nostri sunt à quouis superiori ape-*
riendi. Ex. 22.
- Eucharistiam suscipere sæpius quam octauo quoque*
die quibus concedendum. conf. 78.
- Eucharistiam, & alia sacramenta possumus ministra-*
-re sine cuiusque præiudicio. Bul. 41.
- Examen quale quibus proponendum est, ex ingressu-*
-ris ad nos. Ex. 3.
- Examen coadiutorum temporalium. Ex. 40.*
- Examen scholasticorum. Ex. 44. 46.*
- Examen indifferentium. Ex. 47.*
- Examinator admittendorû qualis esse debeat. conf. 8.*
- Examinator. que examina, & quibus linguis habe-*
-bit. conf. 9.
- Examinatus si in examine mentitur, quale peccatum*

- faciat. Ex. 13.*
Examen conscientie quotidie faciendū. Conf. 48. 78.
Examinari à Iudicibus nisi superior quis iubeat no-
stri ne se permittant. Conf. 162.
Examinatores ne sint nostri curandum est. Dec. 120.
Executores testamentorum ne simus. Conf. 162.
Exercitia spiritualia facere vnum est ex sex experi-
mentis. Ex. 23.
Exercitia spiritualia omnes qui capaces sunt faciant.
Conf. 53.
Exercitia spūalia qbus magis cōmunicāda. Conf. 187.
Exercitia aliqua corporis omnibus cōuenit. Conf. 61.
Excōicantur ambitiosi p se, aut p alijs, & c. Dec. 71.
Excōmunicantur qui factis votis, recedunt aut tran-
seunt ad alias religiones, & eos recipiētes. Bul. 95.
Exequie Principum quomodo à nostris celebrari pos-
sint. Dec. 52.
Exequias p benefactoribus ne celebremus. Dec. 52.
Eximi aliqui possunt ab obedientia immediati superio-
ris. Conf. 194.
Experimenta sex, quibus nostri exercēdi sunt. Ex. 23.
Exempta persona, & bona societatis. Bul. 34.

. F .

Familiares nostri quibus priuilegijs gaudeāt. Bul. 34.
Fæminas domos nostras ne ingrediantur. Conf. 49.
Fæminarum curam non suscipimus Conf. 161.
Finis societatis, salus ppria, & aliorū. Ex. 4. Conf. 64.
Formula collegiorum admittendorum P. Laynez ap-
probata. Dec. 137.
Formula ipsa P. Laynez. Dec. 159.

Formula suffragij, in electione generalis. Conf. 214.
Formula iuramenti in electione generalis. Conf. 215.
Formula vectorum solemnium, & simplicium. Conf.
141. & seq.

Formula vectorum quæ fiunt post professionem. Conf. 260.
Fundatoribus Collegiorum quæ memoria, & grati-
tudo habenda. Conf. 66. 67. & seq.

Fundatores participes sunt omnium bonorum operum
societatis. Conf. 68.

.G.

Generalis propositi eligendi modus. Conf. 209. Dec.
67. & seq.

Generalis in electione qui habeat suffragia. Conf. 211.

Generalis non potest recusare electionem de se factam.
Conf. 214.

Generalis perpetuus eligitur quare. Conf. 220.

Generalis qualis esse debeat. Conf. 221. & seq.

Generalis habet facultatem declarandi dubia nostri
instituti. Bul. 54.

Generalis auctoritas quæ late pateat. Conf. 225. et se.

Generalis duo semper habet suffragia. Conf. 205.

Generalis officium non est predicare &c. sed guber-
nare. Conf. 241.

Generali quando Vicarius est dandus. Conf. 235.
239. & seq.

Generalis quomodo bene gubernabit societatem. Conf.
241. & sequentibus.

Generalis non est implicandus negotijs secularibus.
Conf. 243.

Generalis curam ne habeat domus particularis. Conf. 244.

B

- Generalis sit præpositus domus Romanæ. Dec. 112.*
*Generalis in rebus particularibus & exiguis ne occu-
 petur. Conf. 244.*
*Generalis potest per alios exercere gratias, quas ha-
 bet. Bul. 45.*
Generalis Collegia potest accipere. Conf. 69. 190.
*Generalis semel suscepta Collegia, non potest dissolue-
 re. Conf. 69. 232.*
*Generalis potest quocunque velit suos mittere. Conf.
 173. 229.*
*Generalis in missionibus quæ debet procurare. Conf.
 174. & seq.*
*Generalis si mittatur aliquo à Summo Pont. quid fiet
 Conf. 169.*
Generalis Visitare poterit perse, si velit. Conf. 196.
Generalis Romæ fere resideat. Conf. 196.
Generalis admonitorem habeat. Conf. 234.
*Generalis potest reuocare missos à Summo Pont. in-
 determinato tempore. Conf. 229.*
Generalis congregare societatem potest. Conf. 202. 207
*Generalis quibus in casibus remoueri ab officio debet.
 Conf. 237. & seq.*
Generalis remoueri potest etiã à societate. Conf. 27.
*Generalis secretarium eligat, & qualem. Conf. 231.
 245. & seq.*
*Generalis ad electionem quot nam Venient ex singu-
 lis prouincijs. Dec. 135.*
*Generalis eximere aliquos potest ab immediatis su-
 perioribus. Conf. 195.*
Generalis alendus ab eã domo, in qua est. Dec. 123.
Generalis

- Generalis quando ad subditos scribit . Dec. 114.**
Generalis ex professis est eligendus quattuor Votorū,
etiam absentibus . Dec. 73.
Generalis ad electionem , quæ est informatio capien-
da . Dec. 67. & seq.
Generalis potest nouas puincias facere . Dec. 48. 108
Generalis Victum vestitum &c. assistentes mode-
rantur Conf. 233.
Ad gradus promouere pos-
sumus fratres nostros . Eul. 69. 82. Conf. 93.
Ad gradus promoueri pos-
sumus in uniuersitatibus .
Ad gradus promouere possumus nostros auditores .
Bul. 85.
Gradus in philosophia, & theologia quomodo dandi .
Conf. 120.
Pro gradibus susceptis à nostris sufficient litteræ pa-
tentis Rectoris . Conf. 127.
Gratis facit societas omnia sua ministeria . Bul. 53.
EX. 4. Conf. 96. 121. 154.
Gratias à sede Apostolica, nemo impetret, nisi appro-
bante superiore . Conf. 148.
Gratiæ mendicantiū societati cōceduntur . Bul. 96. etc.
Hereditare nec professi, nec coadiutores, forneceorum
causa, Collegia possunt . Conf. 156.
Horas canonicas in choro quare nō dicimus Cōf. 160.
Hospes ultra triduum domi ne sit, sine prouincialis fa-
cultate . Conf. 21.
Humaniores litteras , cur in collegijs docemus . Conf.

Humaniores littere, quæ ratione docere sint. cōs. 111.
 Humanarum litterarum tractatum, quem faciet ge-
 neralis sequemur. cōs. 113.

.I.

Ianua superiori, aut arca nō est claudenda. cōs. 105.

Iesu societas, à sede Apostolica appellata ita ex. 3.

Ieiunandi facultas danda est, nolentibus discrete ieiunare. dec. 38.

Ieiunare alijs non ieiunantibus, singularitas non est. dec. 38.

In ieiunijs & cibis prohibitis societas dispensare potest cum causa. bul. 66.

Indulgentijs in nostris ecclesijs, quæ sint. bul. 42.

Indifferentes in societate qui dicantur. ex. 7.

Indifferetes ad quolibet gradū oēs esse debent ex. 39.

Informatio etiam ab externis petatur, de eo qui admitti petit. ex. 26.

Infirmi-
 tatem contrahens in ministerio societatis dimitti non debet. cōs. 31.

Infirmorum quanta cura habenda. cōs. 59. 62.

Infirmis curandis omnia quæ iubet medicus seruentur cōs. 62.

Infirmus si quis est cōtinuè uno in loco, uideatur an migrare debeat in alium. cōs. 63.

Ingredi uolentes societatem, uide uerbo Admitto.

Instrumenta rerum uanarum ne sint Dom. cōs. 50.

Impedimenta S. essentialia quæ aditum ad societatem precludunt. ex. 10.

Impedimentis essentialibus quis, & quomodo dispensari

sari possit. conf. 16. & seq.
Impedimenta quæ omnino non excludunt. conf. 17.
In Indijs absoluerè, & dispensare possumus. Bul. 43.
Iniurias, et contumelias pro Christo pati optare debe-
mus. Bx. 36.
In irregularitate nisi in homicidio, cum nostris dispen-
samus. Bul. 40.
Insignia graduum in uniuersitate, num ferre possimus
- can. 129. Dec. 55.
Interdicti tempore celebramus, & alia nos, & nostri
- familiares facimus. Bul. 34.
Intercessio in congregatione, quando, & quoties per-
- mittitur. Dec. 92.
Intermissiones studiorum Provincialis statuatur. Dec. 54.
Ira scilicet si forte contingat aliquos, quanto citius in gra-
- tiam redeant. conf. 52.
Iumentum ad equitandum, quando domi permitten-
- dum. conf. 96.
Iurisdictionem civilem societas habere an possit. conf. 150.
Iuuare proximos quam multis in rebus potest societas.
- conf. 97. 183. & seq.
Labor moderatus tam animi, quam corporis huius om-
- nes. conf. 257.
Latine loquantur ordinariè, & nostri & externi scho-
- lares. conf. 20. 115.
Laycis nostris usum pilei, Provincialis dare potest quæ
- uelit. Dec. 38.
Lectio mensæ qualis esse debeat. conf. 14.
Lectiones quas nouitius leget in domo primæ probatio-

nis. conf. 23.

Lectiones sacrae in ecclesiis nostris legantur crebro.

conf. 186.

Liber, cuius auctor malus sit ne legatur, licet si bonus,

& quare. conf. 84. 117.

Libri qui sint in scholis nostris prelegendi. c. 117.

Libri ethicorum, ex eis impudica ne reserentur. conf.

84. 118.

Libri ne edantur à nostris, nisi à tribus saltem exami-

nentur. conf. 52. 117.

Libri ne legantur à nostris, nisi generali approbante.

c. 52. 118.

Libros imprimere, & uendere an debeamus. Dec. 47.

Linguae quenam Theologo conueniat. conf. 87.

Linguae Caldaica, & Arabica, quando essent adiscen-

da. con. 112.

Lites quantum fugienda societati. Dec. 115.

Litem prius quam intentet & societas quid curabit.

Dec. 115.

Literae quando, & quomodo ad superiores danda.

Dec. 114. & seq.

Literae edificationis quando, & quomodo scribenda.

conf. 194. Dec. 93. 108. 115.

Literae nec dentur nec accipiantur sine licentia. Ex.

ed 21. conf. 42.

Litera inchoata relinquenda ei qui à superiori uoca-

tur. conf. 107. 146.

M.

Magistri nouitiorum munus. conf. 49.

Magnates sine fructu spirituali ne assuescamus inuise-

re conf.

re conf.

re Conf. 155.

Manifestari suos errores superiori quisq; aequo animo
ferat. EX. 22.

Matrimonio ligatus admitti non debet in societatem.

EX. 14. Medico, & infirmorum presecto pareat aeger. EX. 30.

Conf. 51.

Medicus unus domi sit ordinariè. Conf. 62.

Medicinam nostri, & leges non docebunt. Conf. 112.

Mensa lectio ne desit, & qualis esse debeat. Conf. 44.

Mensa benedictio, & gratiarum actio qualis. Conf. 44.

Mendicare aut ostiatim doceat. Dec. 46.

Mendicantium privilegia societati conceduntur. Bul.

96. & nunc denovo.

Meritum esse in examine quale sit peccatum. EX. 13.

Missæ, & alia opera societatis gratis dantur. EX. 4.

Missæ, & orationes faciendæ pro sandatoribus. Conf.

66. & seq.

Missæ quotidie audienda. Conf. 78.

Missis celebrandis Romanum usum sequimur. Conf. 97.

Missæ ubi cantari possunt à nostris. Conf. 160. Dec.

13. 24.

Missus à Summo Pont. sine termino reuocari potest à
generali. Conf. 171.

Missus quò si gerat. Conf. 170. & seq. 183. 184.

Missiones quanam sint uilliores. Conf. 175.

Missiones ad infideles quando faciendæ. Conf. 173.

Missiones non sunt procurande aut ambiendæ. Bul. 6.

& 36. Conf. 169. 181. 183.

Missi ad laborandum in uineam domini, ne petant iura

-1807

A 4

ticum. conf. 156. 170.

Morientes adiuuare quomodo descendum. conf. 100.

Morientibus nostris, quæ auxilia danda. conf. 163.

• & seq. 24. Mortui ordinarie ante 24. horas ne sepeliantur. conf.

• 164. Mortificatio in omnibus querenda. ex. 37.

Mulierum curam non suscipimus. conf. 161.

Mulieres domum ne ingrediantur nostram. conf. 49.

Munuscula ne demus magnatibus, sperantes maiora.

• Conf. 155.

Musica instrumenta aut ludorum, domine sint. conf.

• 30.

Mutationes personarum ex uno in alium locum quo-

modo fient. Dec. 91.

• 20. Natalis P. scholia in quam auctoritatē habeant. Dec.

• 20. & 110.

Natalis admonitiones dentur prouincialibus pro dire-

• ctione. Dec. 148.

Necessitatem extremā patribus patientibus filius ne

admittatur. ex. 14.

Necessitatis corporis quisq; superiori aperiat, & quo-

modo. conf. 508.

Necessaria humanae uita nostris ne desint. conf. 60.

Negotiis secularibus licet piis, abstinendū nostris. conf.

• 161. 243.

• 20. Nouitiatus est duorum annorum. ex. 7.

Nouitiis quid ostendendum ex constitutionibus. ex. 8.

• conf. 237.

• 20. Noui-

Novitii quo uestitu uti debeant. **EX. 8.**

Novitii aut uota facere possint, & quomodo. **EX. 7.**

Conf. 55.

Novitii quibus in rebus, & experimentis probandi.

EX. 22. 23. 38.

Novitius cum primum uouit, quid faciet. **Conf. 143.**

Novitius quas lectiones, & quando leget. **Conf. 23.**

Novitius subscribat ea qua domum tulit. **Conf. 24.**

Novitius dimitti potest toto tempore biennii ab eo qui eum recepit. **Conf. 28.**

Novitii quatenus pertineant ad societatem. **Conf. 130.**

Novitius secundi anni studiis uacare potest dispensatione provincialis. **Dec. 92.**

Novitii uota seorsum renouent. **Dec. 93.**

Novitium penitentiarius summus dispensare in impedimentis potest. **Conf. 16.**

Obedientia quam quam debeat esse humilis & prompta. **EX. 29. Conf. 245. 190.**

Obedientia gradus. **Conf. 147.**

Obedientia in uirtute, aut in nomine Iesu Christi quando obligare conueniat. **Conf. 166.**

Obedientia in uirtute cum superior inbet, obligat ad peccatum mortale. **Conf. 166.**

Obligatio non mutua in faciente uota simplicia, quomodo non sint iniqua. **EX. 43.**

Obligari non uult societas ad concionatores, & lectores theologiae. **Conf. 96.**

Obligaciones quas suscipimus implenda, sed preter eas nihil addendum. **Conf. 109.**

Offici-

Officium diuinum preponere, & postponere possumus.

Bul. 68. *conf. 78.*

Officiū B. Virginis collegiales nostri dicant. *conf. 78.*

Officiū B. Virginis loco, assumi possunt alie orationes.

conf. 80.

Officia abiecta, & humiliā domus, tam qui preest,

quā alii sacerdotes faciant. *conf. 52.*

Officia, abiecta, & humilia exercenda. *EX. 29.*

Opera pietatis corporalia proximis nostri exhibeant.

conf. 187.

Orare simul in uno loco, nostri non debent. *DEC. 39.*

Oratio, meditatio, & studium professorum qualia esse

debent. *conf. 158.*

Orandi bene modus explicatur *Const. 79. & seq.*

Orandum pro male affectis erga societate. *conf. 257.*

Ordines ad sacros presentare possumus nostros ubiq;

Bul. 35.

Otiū omnino uitandum. *conf. 45.*

Penitentię quibus modis suscipiantur in societate. *EX.*

conf. 61, 62.

Penitentię quomodo danda. *conf. 50, 56.*

Penitentię publicę pro publicis erroribus danda.

conf. 50.

Penitentiās pro defectibus sibi dari omnes petant ali-

quories. *conf. 58.*

Parentibus in extrema necessitate possitis, filii ne ad-

mittantur. *EX. 14.*

Parentibus, & consanguineis an sit opitulandum supe-

rior iudicet. *EX. 14.*

14.

10

P au .

*Pauperes scholastici externi sustentari in collegijs pos-
sunt.* Conf. 76.

Paupertas societatis qualis. Bul. 7. Ex. 4. Conf. 149.
& seq. Dec. 106.

*Peccatum an committatur, ex in obseruantia regula-
rum, & constitutionum.* Conf. 166.

Pecuniae contra Regum edicta non sunt extrahenda.
Dec. 23.

*Pecuniam neq; apud se, neq; apud alium, nemo habe-
at.* Ex. 20.

Peregrinari unum est ex. 6. experimentis. Ex. 23.

Predicare ubiq; potest societas. Bul. 10. Conf. 187.

Predicare unum est ex societatis experimētis. Ex. 24.

*Predicare domi omnes assuescant, idq; quomodo bene
fiat.* Conf. 54.

Predicare, uide concionari.

Prefecti infirmorum munus. Conf. 62.

Prefecti rerum spiritualium munus quod nam sit. Cōf.
848.

*Preceptorum nostrorum docendo quis scopus esse de-
beat.* Conf. 123.

*Preceptores externi esse aliquando in nostris scholis
possunt.* Conf. 114.

Premia an dare nostris scholaribus possimus. Dec. 53.

Prepositus quomodo se geret cum suo collateralis. Cōf.
193.

Principum habenda est ratio in nostris mutandis. Dec.
25.

Principum beneuolentia conseruanda. Conf. 257.

*Principi nullus nostrorum concedetur, ut in eius aula
herte-*

uertetur. Dec. 109.
Privilegia mendicantium nostris concedantur omnia.
Bul. 96.
Probentur bene, admittendi. Bul. 91.
Probatio, uide uerbo uonitius.
Probationis tempus, biennium ante uota. Ex. 7.
Probationis annus tertius fiat post studia. Ex. 8. 25.
Conf. 132.
Probationis primæ domus quæ sit. Ex. 4. Conf. 20.
Probationis tempore quid facient nouitij. Ex. 23.
Probatione peracta quid fieri debeat. Ex. 34.
Probationis domus sunt membra collegiorum. Ex. 4.
Probationis domus num iuxta collegia esse debeat.
Dec. 94. 92.
Probationis domum, erigi oportet in quauius prouincia
Dec. 92.
Principum christianorum factionibus ne afficiamur.
Conf. 257.
Procurator generalis qualis esse debeat. Conf. 248.
249.
Procurator generalis domi professæ ne sit, nec profes-
sus. Conf. 249.
Procuratorem quis alere debeat. Dec. 123.
Pro procuratoribus qui in curia negotia agunt, quomo-
do collegia contribuent. Conf. 72.
Procuratores rerum ciuiliu nostris ne sint. Dec. 105.
Procuratores Indiæ quomodo accipiendi in congrega-
tione generali. Dec. 121.
Procuratores quales ex prouincijs uenient tertio quo
q; anno. Dec. 96.

Pro-

- Professi ne fiant, nisi diu approbati. Bul. 602.
- Professi qui sint in societate. Ex. 6. conf. 131, 133.
134, 190.
- Professionem que nam precedere debeant. Ex. 25.
28. Conf. 132.
- Professi gubernationem habent collegiorum. Bul. 592.
Conf. 72.
- Professi rectores collegiorum ordinarie esse non debent.
Conf. 103, 151.
- Professi maxime proprie sunt de societate. Conf. 131.
- Professionem alicuius suscipere potest, etiam qui de societate non sit. Conf. 132.
- Professio qualem uitam, & doctrinam requirat. Conf. 133, 134.
- Professus trium uotorum ut quis fiat qualis esse debeat.
Conf. 135.
- Professionem quatuor uotorum facturi, prius sint sacerdotes. Ex. 6.
- Professio quomodo fiat. Conf. 137.
- Professionum formulæ. Conf. 138.
- Professi pro quadraginta dies doctrinam Christianam doceant. Dec. 117.
- Professi confiteri debent generaliter singulis annis.
Conf. 148.
- Professus qui non est, aut coadiutor, ne dicat se esse de societate. Ex. 25.
- Professi & coadiutores bona collegiorum ne usurpent.
Ex. 4. & Conf. 73.
- Professi quando possent uestitum aut aliud a collegijs habere. Conf. 151.

Pro-

Professi senes aut egroti in collegijs esse possunt. *Bul.*
 71. *Conf.* 73.
 Professorum domus habere potest hortum, & domum
 recreationis. *Conf.* 152.
 Professorum paupertas *qualis. Ex. 4. Conf.* 150. 151.
 Professi quomodo in collegijs habitare possint *Bul.* 71.
 Professis quatuor Votorum preesse non possunt, qui in
 eodem gradu non sunt *Conf.* 203. *dec.* 14.
 Professis nõ præscribitur regula orationis & c. & qua
 re. *Conf.* 158.
 Professus contumax, aut incorregibilis dimitti potest.
Conf. 29.
 Professi pueros docere doctrinam debent. *Dec.* 57.
 Professis potest superior præscribere tempus oratio-
 nis, quando. *Dec.* 39.
 Ad professionem turba admitti non debet. *Conf.* 190.
 Professorum si boni sint numerus magnus turba dici
 non debet. *Conf.* 190.
 Professe paupertati non derogat habere bona mobilia
 in Communi. *Conf.* 153.
 Professorum Ecclesiæ potest sine redditibus habere
 usum rerum pro fabrica. *Conf.* 150.
 Promoueri facere nostros ad ordines sacros possu-
 mus. *Bul.* 35.
 Promouendi ad sacra quomodo nostri sint instruendi.
Conf. 97.
 Promoueri ad sacra nostri non debent tempore studio-
 rum sine graui causa. *Conf.* 86.
 Promouere nostros ad gradus quomodo liceat.
Conf. 93.

Promoti

Promoti nostri ad gradus sumptus qui pauperes de-
deceant ne fiant. *Const.* 93.

Prouinciales quales faciendi. *Conf.* 244. 256.

Prouincialis potestas. *Dec.* 90.

Prouincialis vt habeat amplias facultates operepre-
cium est. *Conf.* 242.

Prouincialis officium non spirat, per mortem aut noui
generalis electionem. *Dec.* 3.

Prouincialis triennium, & contrahi potest à Genera-
li, & prorogari. *Conf.* 231.

Prouincialis valde proprium est visitare *Const.* 197.
Dec. 49.

Prouincialis residentia vbi ordinariè esse debeat.
Conf. 197.

Prouinciales quo casu congregationes conuocare pos-
sunt. *Conf.* 238.

Prouincialis cum ad congregationem venire non po-
test, alium loco suo mittit. *Conf.* 204.

Prouincialis loco veniens habeat locum sui prouincia
lis in congregatione. *Conf.* 216.

Prouincialis quoties ad Generalem, & suos sul dics
scribet. *Dec.* 114.

Prouincialis quando ad Romam mittet suæ prouincia
catalogum. *Conf.* 100. *Dec.* 111.

Prouincialis dispensat in studijs nouitij secundi anni.
Dec. 23.

Prouincialis ordinariè admittere potest ad societa-
tem. *Conf.* 8.

Prouincialis est, lectores assignare in classibus superio-
ribus. *Conf.* 87.

Provincialis potest aliquem eximere à sui rectoris obedientia. Conf. 124.

Provincialis & visitator alantur ab ea domo in qua sunt. Dec. 123.

Provincialis congregatio quando fieri possit, & debeat. Dec. 119.

Provincias multiplicare Generalis potest. Dec. 48. 108.

Puerorum institutio ad nos pertinet. Bul. 6. 53. Dec. 117.

Pueros docere vnum est ex societatis experimentis. Ex. 24.

Purgandi sunt, aut non legendi authores impudici. Conf. 118.

Puerorum institutio. vide doctrina Christiana.

Pueros possumus aliquando docere legere, & scribere. Conf. 112.

Proximos iuuare quam multis in rebus possumus. Conf. 184. & seq.

Proximos iuuare secundus est societatis finis. Ex. 4. Conf. 64.

R

Recedens à societate, & rediens an admittendus. Cōf. 37. 39. 40.

Recedens à societate emissis votis. vide verbo Apostata. Bula. 90. & reliq.

Recedit cum quis à societate, quia diligentia sit facienda. Conf. 38.

Rector collegiorum qualis esse debeat. Cōf. 103. 104.

Rector obedire debet provinciali. Conf. 105.

Rectori

- Rectori à subditis quāta debeatur reuerētia. cō. 105
 Rector quibus officialibus indigeat. conf. 106.
 Rector per 40. dies doctrinam Christianam legat.
Conf. 108. Dec. 118.
 Rector quando possit in constitutionibus dispensare.
 conf. 104.
 Rectoris tempus non est limitatum sicut prouincialis.
 Dec. 119.
 Rectoris litteræ patentes fidem facient in gradibus
 nostrorum. conf. 227.
 Regulam nullus præter Generalem condat. Dec. 39.
 Regulæ nostræ non obligant ad peccatum. conf. 166.
 Regulæ suæ unicuiq; legendæ sunt singulis hebdoma-
 dibus. conf. 106.
 Regularum domesticarum quā partem professi obser-
 uare debeant. conf. 160.
 Regula qualis professis obseruanda circa orationem
 &c. conf. 158.
 Regulæ scholasticorum legantur publicè bis in anno.
 conf. 108. Dec. 119.
 Regum edicta in quibus seruanda. Dec. 23.
 Remotissimis in locis vt India quam multa societas
possit Bul. 42. & 43.
 Renouatio uororū cur, & quando fieri debeat. cō. 80
 Repetitiones lectionum quomodo fieri debeant. cōs. 88
 Reprehensiones quomodo faciendæ. conf. 50.
 Restituēda quō sint bona, ei q dimittitur. ex. 20. c. 35
 Rudis, & ineptus ad studia, ab eis remouēdus. cō. 92

. S .

Sacramenta ministrandi facultas. bul. 21. 41.

C

- Sacerdotes quoties confiteri, & sacrum facere teneantur. **EX. 27.**
- Sacerdotes aliquando officia humilia faciant domi. **conf. 52.**
- Salubre Cælum quærendum, ad collegia, et domus erigendas. **Conf. 258.**
- Salutatio Virginis fiat in concionibus. **DEC. 49.**
- Sanitatis cura habenda. **conf. 62. 63.**
- Sanitatis præfectus sit domi. **conf. 62.**
- Scandalum dantem tollerare, contra charitatem est. **conf. 32.**
- Scandalum præbere quis dicatur. **conf. 32.**
- Scholarum, & Scholaſticorum curam cur suscipit societas. **conf. 65. 94.**
- Scholaſtici societatis quales esse debeant. **EX. 6. Cõs. 75**
- Scholaſticorum Vota qualia sunt. **EX. 44.**
- Scholaſtici possunt aliqua hora addiuare coadiutores temporales. **conf. 85.**
- Scholaſtici vbi opus esset possunt officia minus operosa facere. **conf. 107.**
- Scholaſtici quatenus pertineant ad societatem. **Cõ. 131**
- Scholaſtici externi quando in nostris collegijs sustentari possint. **conf. 76.**
- Scholaſtici vniuersitatum societatis, quomodo puniri possunt. **conf. 110. 124.**
- Scholia. p. Natalis quam authoritatem habeant. **DEC. 20. 110.**
- Scientia quanam legi possunt in nostris Vniuersitatibus. **conf. 111.**
- Scribere iunice superiores, & subditi quando debent.

bent. Dec. 114.

Scribendi litteras ratio multiplex. conf. 128. 129.

Dec. 93. 108. 114.

Scripturæ Sacræ Versio communis à nostris defendatur. Conf. 87. Dec. 10.

Scripturæ Sacræ lectio fiat in Ecclesia nostra crebro. conf. 186.

Secretarius societatis qualis esse debeat. conf. 245.
& seq.

Secretarij officium quodnam sit. conf. 246.

Scrulpis qui affligitur debet se aliorum iudicio subijcere. Ex. 16.

Sedendi certū locū ubi nostri habere debent. Dec. 48.

Secularibus negotijs licet pijs nostri abstineāt. cō. 161

Seminaria Episcoporum quando suscipi à nostris possunt. Dec. 25.

Seminandi societatis professæ sunt collegia. Bul. 58.

Seminarium litterarum ut habeamus in quavis provincia curandum est. Dec. 89.

Sepeliendis nostris quis usus esse debeat. Dec. 48.

Sepultura in Ecclesijs nostris quibus, & quomodo concedende. Dec. 52.

Sindici domus officium quod sit. conf. 50.

Sindici studiorum officium quod sit. conf. 128.

Singularitas non est censenda, si quis ieiunat alijs non ieiunantibus. Dec. 38.

Societas Iesu, ita est nominata à sede Apostolica Ex. 3.

Societas Iesu, approbata est. Bul. 9. Ex. 5.

Societas finis Salus propria, & aliorū. Ex. 4. Cō. 64.

Societas tota in quatuor personarum classes distribui-

tur. ex. 6. & seq.

Societas quam multis in rebus possit proximos iuuare. Conf. 184. & seq.

Societas potest alienare, & transferre collegia, & domus. Conf. 70.

Societas quam, & autoritatē, & prouidentiam habeat super Generalem. Conf. 233. & seq.

Socios dare, for. as exeuntibus rectoris est. Conf. 81.

Somno quot hora dandę ordinarię. Conf. 61.

Spiritualium rerum p̄fectus domi fit. Conf. 48.

Stabilia bona quę habere possint professi, Vide verbo professi. Conf. 150. Dec. 106.

Stabilia domibus professis donata uendi possunt, expectata opportunitate. Conf. 152.

Stipendium nullum accipiat pro ministerijs societatis. Conf. 153. & seq.

Studijs vacans, quā gratam rem deo faciat, apud nos Conf. 85.

Studia, & doctrina nostrorum qualia esse debeant. Conf. 82.

Studia litterarum, & scholares quomodo fouemus. Conf. 64. 65.

Studiorum impedimenta remoueantur, & deuotiones nimie. Conf. 85.

Studiorum tempore non essent promouendi nostri ad sacros ordines. Const. 86.

Studia auferre conuenit ei, qui ineptus temporis decursu reperietur ad ea. Conf. 92.

Studia litterarum quatenus in professis domibus tollerantur. Conf. 57. & seq.

Studia

Studia remittuntur in hebdomada saltem per diem
vnum à prandio. con. 116.

Studiorum intermissiones provincialis statuat in sua
provincia. Dec. 54.

Studijs peractis detur annus integer probationis. ex.
7.25.conf.132.

Suffragia quæ sint necessaria in congregatione ad ali-
quid statuendum. Dec. 87.

Summo Pont. declarandum quando sit necessarium
quartum uotum. Conf. 172.

Summo Pont. obedientia vouetur in missionibus uide,
votum. conf. 139.

Superiores in societate viri sint electi. conf. 103:
& seq.

Superiores suo tempore misceant seueritatē, cum sua-
uitate. conf. 104.222.

In superiori omnes Christum considerent, & reuerean-
tur. conf. 55.148.

Superiores quales erūt, tales erūt ferè subditi Cō. 256

Superiores conuenit ut habeant magnam in subiectis
potestatem. Conf. 27. & seq. 104.256.

Superiores in spiritu mansuetudinis præ sint. Bul. 6.

Superiores calumnijs saepe subiaccēt multorū. con. 236

Superiores intra annum, officia humilitatis aliquan-
do faciant. Conf. 52.

Superintēdentis officium qñ tollerari possit. Dec. 124.

T.

Tentationes præueniendæ contrarijs earum adhibitis.
conf. 49.

Tentationes, et virtutes oēs superiori aperiēde. Cō. 49

Testamen-

Testamentorum executores nostri ne fiant. Conf. 162.
Testes, nostri ut sint in causis, quando superior permit-
tere potest. Conf. 162.

Testimonia ferant ab externis, qui experimenta fa-
ciunt. BX. 26.

Theologia, & aliarum facultatum lectores possumus
facere. Bul. 42.

Theologiae cursus qualis esse debeat. conf. 120.

Theologiam ex obligatione non legimus, nisi in vni-
uersitatibus. conf. 96.

In Theologia D. Thomae doctrina amplectenda. vide
doctrina. Conf. 119.

Theologiae aut arii compendia ne legantur. Dec.
119. & seq.

V.

Vacationes à studijs Prouincialis statuat. Dec. 54.

Verbum dei prædicemus assidue. conf. 186.

Veritatem occultasse in examine, quale peccatum sit.
EX. 13.

Vesperę ubi cani possint. conf. 160.

Vestitus et victus nostrorum sit honestis sacerdotibus
consuetus. Bul. 59. conf. 157.

Viaticum postulare missus non debet. Conf. 170.

Vicarius quando est dandus Generali. Cōf. 235. 239.
& seq.

Vicarium eligere ad quem pertineat. Conf. 206.

Vicarium Generalem sex ad minus professi eligant
Dec. 112. 134.

Vicarij Generalis officium. Dec. 129. et seq.

Vicarius Generalē congregationē indicit. conf. 206.
Vicarius

Vicarius non solum convocat, sed gubernat societatem. Dec. 15.

Vicarius Generalis nec collegia nec bona stabilia vlla alienet. Dec. 112.

Vitius, & vestitus honestorum illius regionis sacerdotum sit vide vestitus.

Vilissima quaeq; oēs sibi tribuenda putent, Ex. 27.

Virtute S. obedientia iubere aliquid quando convenit. Conf. 166.

Visitatores ad prouincias mittuntur, tertio quoq; anno. Dec. 138.

Visitare prouinciam an quotannis prouincialis debeat. Conf. 197. Dec. 49.

Visitare potest Generalis per se si uelit. Conf. 196.

Viuenti ratio communis in societate quare sit. Ex. 52.

Vnio nostrorum inter se, & cum capite quam sit necessaria. Conf. 189.

Vnionem animarum, quae faciant. Conf. 195. et seq.

Vnio animorū ex amore dei, & proximi sit. Conf. 197.

Vnionem nostrorū cum suo capite quae res faciunt minus facilem Conf. 189. & seq.

Vniuersitates quare societas suscipit. Conf. 64. 83.

Vniuersitas nostra à rectore gubernet nostro. C. 124.

Vniuersitas nostra nulli gradum dat, nisi scientie quam proficitur. Dec. 152.

Vniuersitatis officiales, quos et quales eē cōueniat. C. 125.

Vota commutare quatenus possit societas. Bul. 21.

Vota in quibus nō est mutua obligatio iustificātur. Ex. 43.

Vota scholasticorū qualia sunt. Ex. 44. Conf. 142.

Votū de ingrediēdo societate quō intelligat. C. 81. 142.

Votorum

Votorū renouatio cur, et qñ fiat. cōf. 80. 144. DE. 118
Vota renouant nouitij seorsum ab alijs. DE. 92. & seq.
Vota in seculo facta, an per ingressum in societatem
aboleantur. DEC. 56.
Vota coadiutorum qualia sint. EX. 43. CONF. 141.
Votis emissis, etiam simplicibus, non licet ad aliam
religionem transire. BUL. 33. 94.
Vota professorum solemnia. CONF. 138.
Vota professorum simplicia. CONF. 260. DEC. 44.
Votum docendi pueros doctrinam Christianam ad quid
obliget. CONF. 138.
Votū obediendi Sūmo Pont. declaratur. C. 139. 168.
Votum professi faciunt de non amplianda paupertate.
CONF. 160. DEC. 44.
Votum hoc quartum cur sit. BUL. 5. 55. Cō. 139. 168.
Votum professi faciunt, de non ambiendis aut acceptā
dis dignitatibus. CONF. 254. 261.
Votū quod facit professus in casu quo praelatus fieret.
CONF. 254. 261.
Vota commutandi facultas. BUL. 21.

Xenodochio in seruire Unum est experimentis societa
tis. EX. 23.

FINIS INDICIS.

Petrus Galefinus, pro Illustriss. D. Archiepiscopo,
& pro Reueren. P. Inquisitore.

401 14709 78